

Regeling van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat van [datum] , nr. IENW/BSK-2025/228929, tot wijziging van de Regeling energie vervoer en de Regeling brandstoffen luchtverontreiniging in verband met de implementatie van Richtlijn (EU) 2023/2413 van het Europees Parlement en de Raad van 18 oktober 2023 tot wijziging van Richtlijn (EU) 2018/2001, Verordening (EU) 2018/1999 en Richtlijn 98/70/EG wat de bevordering van energie uit hernieuwbare bronnen betreft, en tot intrekking van Richtlijn (EU) 2015/652 van de Raad

(KetenID WGK 028178)

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,

Gelet op de artikelen 9.7.1.3, 9.7.1.4, 9.7.2.1, vierde lid, 9.7.2.3, derde lid, 9.7.3.1, eerste lid, 9.7.3.9, 9.7.4.5, eerste lid, 9.7.4.6, eerste lid, onderdeel b, sub 2, vierde en vijfde lid, 9.7.5.2, eerste lid, 9.7.5.3, zesde lid, 9.7.5.5, eerste en tweede lid, 9.7.6.1, vierde lid, 9.7.6.2, tweede lid, 9.8.3.2, eerste lid, 9.8.3.4, eerste lid, 9.8.4.2, eerste lid, en 9.8.4.3, vijfde lid, van de Wet milieubeheer, de artikelen 3, zevende lid, 5a, zesde lid, 5d, vijfde lid, 7, zevende lid, 10, zesde lid, 18, 21, 24, en 36, zesde lid, van het Besluit energie vervoer en artikel 3.3, vierde lid, van het Besluit brandstoffen luchtverontreiniging;

BESLUIT:

ARTIKEL I

De Regeling energie vervoer wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:

1. In de alfabetische volgorde worden de volgende begripsbepalingen met bijbehorende omschrijvingen ingevoegd:

A-B-C-transacties: A-B-C-transacties tussen vergunninghouders van een accijnsgoederenplaats voor minerale oliën voor afhaaltransacties per truck bij depots en raffinaderijlaadpunten als bedoeld in bepaling 1.4 van de Beleidsregels accijnswetgeving;

brandstofleveringsnota: brandstofleveringsnota als bedoeld in artikel 1.1 van het Besluit brandstoffen luchtverontreiniging;

distributiesysteem voor gas: distributiesysteem voor gas als bedoeld in artikel 1.1 van de Energiewet;.

EAN: European Article Number, bedoeld als unieke 18-cijferige identificatiecode van de elektriciteitsaansluiting;.

2. De volgende begripsbepalingen vervallen:

binnenschip;
directe lijn;
elektriciteitsaansluiting;
gasaansluiting;
gastransportnet;
gecertificeerde schakel van een duurzaamheidssysteem;
gecertificeerde schakel van een vrijwillig systeem;
LNG;
massabalans.

3. In de begripsbepaling van bewijs van hernieuwbaarheid wordt 'hernieuwbare brandstof' vervangen door 'hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong' en 'hernieuwbare brandstoffen' vervangen door 'hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong'.
4. In de begripsbepaling van transactie wordt 'hernieuwbare brandstofeenheden' vervangen door 'emissiereductie-eenheden'.

B

Artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:

1. In de aanhef wordt 'geleverde hernieuwbare brandstof' vervangen door 'geleverde hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong'.
2. Onderdeel c komt te luiden:
- c. op basis van een monster dat representatief is voor de geleverde brandstof, de geleverde biobrandstof of de geleverde hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong.

C

Artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt na 'welke ondernemingen' ingevoegd 'in de sectoren land en binnenvaart'.
2. In het tweede lid wordt na 'door ondernemingen' ingevoegd 'in de sectoren land en binnenvaart'.

3. In het derde lid wordt 'hernieuwbare brandstoffen' vervangen door 'hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong'.

D

Artikel 3a komt te luiden:

Artikel 3a

1. De minister verstrekt op verzoek van het bestuur van de emissieautoriteit informatie over welke ondernemingen rode gasolie aan de sector binnenvaart en dieselolie voor de scheepvaart, gasolie voor de scheepvaart en scheepsbrandstof aan de sector zeevaart leveren, met inbegrip van de geleverde hoeveelheden.
2. De minister verstrekt op verzoek van het bestuur van de emissieautoriteit alle informatie die de emissieautoriteit nodig heeft om te bepalen of in het register de levering tot eindverbruik door ondernemingen in de sectoren binnenvaart en zeevaart juist en volledig is geregistreerd. Hiertoe voert de minister ten minste een gegevensanalyse uit nadat zij daartoe de benodigde gegevens heeft ontvangen van de emissieautoriteit. Ook verstrekt hij aan de emissieautoriteit risicosignalen ten aanzien van ondernemingen, bedoeld in het eerste lid.
3. De minister en het bestuur van de emissieautoriteit sluiten over de invulling van het bepaalde in dit artikel een bestuursovereenkomst.

E

Na artikel 3a wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 3b

1. De marktdeelnemer, bedoeld in artikel 9.7.1.3, onderdeel a, van de wet, voert tijdig en correct de gegevens, bedoeld in dit onderdeel a, in de Uniedatabank in.
2. De marktdeelnemer bewaart de gegevens, bedoeld in het vorige lid, en de onderliggende stukken, ten minste vijf jaar vanaf het kalenderjaar waarop die gegevens betrekking hebben.
3. Het certificeringsorgaan van het duurzaamheidssysteem of het vrijwillige systeem van de marktdeelnemer controleert de juistheid van door de marktdeelnemer in de Uniedatabank ingevoerde gegevens.

F

Artikel 4 komt te luiden:

Artikel 4

1. Bij het invoeren van zijn levering tot eindverbruik van de sector land, bedoeld in artikel 9.7.2.3, eerste lid, van de wet, vermeldt de leverancier tot eindverbruik de volgende gegevens:
 - a. soort brandstof;
 - b. periode overeenkomend met de periode van de accijnsaangifte;
 - c. volume in liters per brandstofsoort bij een temperatuur van 15°C;

- d. of de opgave afwijkt van de accijnsaangifte en de omvang van de afwijking;
 - e. indien de opgave afwijkt van de accijnsaangifte, de verklaring voor die afwijking.
2. Bij het invoeren van zijn levering tot eindverbruik van de sector binnenvaart, bedoeld in artikel 9.7.2.3, eerste lid, van de wet, vermeldt de leverancier tot eindverbruik het volume van geleverde rode gasolie per maand in liters bij een temperatuur van 15°C.
 3. Bij het invoeren van zijn levering tot eindverbruik van de sector zeevaart, bedoeld in artikel 9.7.2.3, eerste lid, van de wet, vermeldt de leverancier tot eindverbruik het volume per brandstofsoort per maand in liters bij een temperatuur van 15°C dan wel in kilogrammen.

G

Artikel 5 komt te luiden:

Artikel 5

Het percentage, bedoeld in artikel 3, zevende lid, artikel 5a, zesde lid, en artikel 5d, vijfde lid, van het besluit, bedraagt 100 procent.

H

Na artikel 5 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 5a

1. De verificateur levering tot eindverbruik:
 - a. beheert de verificatieverklaringen levering tot eindverbruik en de rapporten van bevindingen in het register, bedoeld in artikel 9.7.5.1 van de wet;
 - b. controleert dat de hoeveelheid tot eindverbruik geleverde brandstof is bepaald met behulp van voldoende nauwkeurige meters;
 - c. neemt bij een te verifiëren levering tot eindverbruik van de sectoren binnenvaart of zeevaart, de opgevoerde levering tot eindverbruik van de andere watersector in acht;
 - d. houdt een deugdelijke boekhouding bij van de verificatie levering tot eindverbruik en het verificatieproces. Het verificatiedossier laat duidelijk alle relevante verificatiestappen en hun onderlinge samenhang zien, bevat voldoende motivering van de keuzes die hij heeft gemaakt in het kader van zijn oordeelsvorming, bevat een voldoende gedetailleerde vastlegging van de uitgevoerde verificatiewerkzaamheden, is volledig en overzichtelijk;
 - e. meldt aan het bestuur van de emissieautoriteit vermoedens van fraude.
2. De verificatie levering tot eindverbruik en de verificatieverklaring levering tot eindverbruik voldoen aan de eisen, gesteld in bijlage 6.
3. De verificateur levering tot eindverbruik bewaart alle gegevens en documentatie met betrekking tot de verificatie gedurende vijf jaar na afloop van het kalenderjaar waarin de verificatie is verricht.

I

Artikel 6 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt 'de fysieke hoeveelheid in liters' vervangen door 'de fysieke hoeveel biobrandstof in liters' en wordt na 'de Nederlandse markt' toegevoegd 'voor vervoer'.
2. In het tweede lid wordt na 'massabalans' ingevoegd 'van biobrandstoffen'.
3. Het vierde lid komt te luiden:
 4. Bij het inboeken van een geleverde hoeveelheid vloeibare biobrandstof:
 - a. vermeldt de inboeker in welke standaard brandstof als bedoeld in de aanhef van bijlage 1 de vloeibare biobrandstof geleverd is en of de levering onder schorsing van betaling van accijns plaatsvond;
 - b. vermeldt de inboeker bij een niet-standaard brandstof als bedoeld in de aanhef van bijlage 1 of de vloeibare biobrandstof:
 - 1°. in pure vorm of in een mengsel met een fossiele brandstof geleverd is;
 - 2°. in het geval van een mengsel: het bijmengpercentage van de vloeibare biobrandstof.
 - c. voldoet de inboeker aan de in bijlage 2, deel A, genoemde eisen voor het aantonen van de aanwezigheid van biobrandstof in de geleverde brandstof of het geleverde brandstofmengsel.
4. Het vijfde lid komt te luiden:
 5. Voor zover een hoeveelheid vloeibare biobrandstof in een brandstof of aan een bestemming is geleverd die bijlage 1 niet vermeldt, dan wel de brandstof tot verbruik is uitgeslagen of onder schorsing van betaling van accijns is geleverd in een geval dat bijlage 1 niet opsomt, vindt geen levering aan de Nederlandse markt voor vervoer plaats.

5. Het zesde lid vervalt.

J

Artikel 6a vervalt.

K

Artikel 7 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt 'het gastransportnet' vervangen door 'het distributiesysteem voor gas', wordt 'de geleverde hoeveelheid in kilogrammen' vervangen door 'de geleverde hoeveelheid gas in kilogrammen' en wordt 'vergroend wordt' vervangen door 'is vergroend'.
2. In het tweede lid wordt 'vergroend wordt' vervangen door 'is vergroend'.
3. In het derde en vierde lid wordt 'vermeld is' vervangen door 'is vermeld'.

L

Artikel 8 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste en tweede lid wordt 'hernieuwbare brandstof' vervangen door 'hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong'.
2. Het derde lid komt te luiden:
 3. Bij het inboeken van geleverde hoeveelheid vloeibare hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong:
 - a. vermeldt de inboeker in welke standaard brandstof als bedoeld in de aanhef van bijlage 1 de vloeibare hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong geleverd is en of de levering onder schorsing van betaling van accijns plaatsvond;
 - b. vermeldt de inboeker bij een niet-standaard brandstof als bedoeld in de aanhef van bijlage 1 of de vloeibare hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong:
 - 1°. in pure vorm of in een mengsel met een fossiele brandstof geleverd is;
 - 2°. in het geval van een mengsel: het bijmengpercentage van de vloeibare hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong.
 - c. voldoet de inboeker aan de in bijlage 2, deel B, genoemde eisen voor het aantonen van de aanwezigheid van vloeibare hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong in de geleverde brandstof of het geleverde brandstofmengsel.
3. Het vierde lid komt te luiden:
 4. Voor zover een hoeveelheid vloeibare hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong in een brandstof of aan een bestemming is geleverd die bijlage 1 niet vermeldt, dan wel de brandstof tot verbruik is uitgeslagen of onder schorsing van betaling van accijns is geleverd in een geval dat bijlage 1 niet opsomt, vindt geen levering aan de Nederlandse markt voor vervoer plaats.
4. Het vijfde tot en met zevende lid vervallen.

M

Artikel 8a komt te luiden:

Artikel 8a

1. De hoeveelheid gasvormige hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong die wordt ingeboekt door een onderneming die beschikt over een vergunning bij of krachtens de Omgevingswet voor de ontvangst, de opslag en de verkoop van waterstof, is de hoeveelheid waterstof in kilogrammen die blijkt uit de meter van het bemeterde leverpunt.
2. De hoeveelheid gasvormige hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong die wordt ingeboekt door de onderneming die de gasvormige hernieuwbare brandstof produceert en levert met behulp van een waterstofcontainer, is de hoeveelheid waterstof in kilogrammen zoals blijkt uit de bedrijfsadministratie van de inboeker.
3. Voor een geleverde hoeveelheid gasvormige hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong die wordt ingeboekt toont de inboeker, bedoeld in het eerste lid, de hernieuwbaarheid van de geleverde gasvormige hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong aan met behulp van het bewijs van

hernieuwbaarheid dat hij van zijn toeleverancier ontvangt, tenzij hij een massabalans van hernieuwbare brandstoffen voor waterstof over de locatie voert, in welk geval hij een bewijs van hernieuwbaarheid ten behoeve van het bestuur van de emissieautoriteit opstelt.

4. Voor een geleverde hoeveelheid gasvormige hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong die wordt ingeboekt stelt de inboeker, bedoeld in het tweede lid, op basis van de massabalans van hernieuwbare brandstoffen voor waterstof een bewijs van hernieuwbaarheid op ten behoeve van het bestuur van de emissieautoriteit.

N

Artikel 9 komt te luiden:

Artikel 9

1. De hoeveelheid geleverde elektriciteit die wordt ingeboekt, bedoeld in artikel 10, eerste lid, onderdelen a en b, en het tweede lid, van het besluit, is de geleverde hoeveelheid in kWh die blijkt uit de meter van het bemeterd leverpunt, waarbij terugleveringen van elektriciteit uit de accu van het voertuig aan het elektriciteitsnet niet ingeboekt worden.
2. De hoeveelheid geleverde elektriciteit die wordt ingeboekt, bedoeld in artikel 10, eerste lid, onderdeel c, van het besluit, is de geleverde hoeveelheid in kWh die blijkt uit de meter van de aansluiting of het bemeterde allocatiepunt.
3. De hoeveelheid geleverde elektriciteit die wordt ingeboekt, bedoeld in artikel 10, derde lid, van het besluit, is de hoeveelheid geleverde elektriciteit uit hernieuwbare bronnen uitgezonderd biomassa, stortgas, gas van rioolzuiveringsinstallaties en biogas, die blijkt uit de meter van het bemeterd leverpunt en die voor die lijn dan wel voor dat adres door garanties van oorsprong voor niet-netlevering van duurzame elektriciteit wordt vergroend, waarbij terugleveringen van elektriciteit uit de accu van het voertuig aan het elektriciteitsnet niet ingeboekt worden.
4. De geleverde hoeveelheid elektriciteit, bedoeld in het derde lid, heeft ten minste de omvang van de hoeveelheid elektriciteit die op de garanties van oorsprong is vermeld.
5. De minimale hoeveelheid jaarlijks in te boeken elektriciteit door een inboeker bedraagt 2 miljoen kWh, tenzij hij aan het bepaalde in het zesde lid voldoet of de onderneming al een rekening met een inboekfaciliteit heeft voor de inboeking van een andere soort geleverde hernieuwbare energie dan elektriciteit.
6. Het benodigde aantal machtigingen van ondernemingen en natuurlijke personen voor een inboekdienstverlener bedraagt 200.
7. De garanties van oorsprong, bedoeld in het derde lid:
 - a. zijn voorafgaand aan het inboeken van de hoeveelheid elektriciteit, bedoeld in het derde lid, op de rekening van de emissieautoriteit, bedoeld in artikel 23, tweede lid, van de Regeling garanties van oorsprong en certificaten van oorsprong geboekt;
 - b. hebben een einddatum van geldigheid die ligt op of na de einddatum van de bij de inboeking opgegeven periode van de levering van de elektriciteit;
 - c. hebben betrekking op in Nederland geproduceerde elektriciteit uit hernieuwbare bronnen, uitgezonderd biomassa, stortgas, gas van rioolzuiveringsinstallaties en biogas.
8. De inboekdienstverlener kan inboeken voor een rechtspersoon of een natuurlijke persoon, indien hij over een ondertekende machtiging bezit, die voor een periode van telkens ten minste een heel kalenderjaar is afgegeven, voor de inboeking van de geleverde of afgenomen elektriciteit in dat

kalenderjaar geldig is en waarop de volgende gegevens zijn vermeld:

a. voor een onderneming:

- 1°. de naam, het vestigingsadres en het handelsregisternummer van de onderneming;
- 2°. de naam en de handtekening van de vertegenwoordigingsbevoegde van de onderneming;
- 3°. de EAN van de aansluiting;
- 4°. een machtiging voor de emissieautoriteit om gegevens over de aansluiting bij de distributiebeheerder op te vragen;
- 5°. een machtiging aan de inboekverificateur van de inboekdienstverlener om de laadlocatie op het voldoen aan de voorwaarden, bedoeld in artikel 10, eerste tot en met derde lid, van het besluit te controleren;
- 6°. de datum van afgifte en geldigheidsduur in kalenderjaren van de machtiging;

b. voor een natuurlijke persoon:

- 1°. de naam en handtekening van de aangeslotene;
- 2°. het adres en de EAN van de aansluiting van de aangeslotene;
- 3°. een machtiging voor de emissieautoriteit om gegevens over de aansluiting bij de distributiebeheerder op te vragen;
- 4°. een machtiging aan de inboekverificateur van de inboekdienstverlener om de laadlocatie op het voldoen aan de voorwaarden, bedoeld in artikel 10, eerste lid, van het besluit te controleren;
- 5°. de datum van afgifte en geldigheidsduur in kalenderjaren van de machtiging.

O

Artikel 10 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het tweede lid komt te luiden:

2. De inboekverificateur van een geleverde hoeveelheid vloeibare biobrandstof of een vloeibare hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong controleert elk kwartaal tegen de overige bedrijfsadministratie zijn voorraadverloop per soort vloeibare biobrandstof of vloeibare hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong, waarbij de eindvoorraad gelijk is aan de beginvoorraad opgeteld met het saldo van de leveringen in die periode met het totaal van inboekingen in het register, waarbij de leveringen ten minste even groot zijn als de inboekingen.

2. Het vierde lid komt te luiden:

4. De inboekverificateur bewaart de gegevens en de bewijsstukken, bedoeld in het derde lid, ten minste vijf jaar vanaf het kalenderjaar waarop die gegevens betrekking hebben.

P

Artikel 11 wordt als volgt gewijzigd:

1. In artikel 11 vervallen het eerste, derde en vijfde tot en met zevende lid, onder vernumming van het tweede lid tot eerste lid en het vierde lid tot tweede lid.

2. In het eerste lid (nieuw) wordt 'artikel 9.7.4.6, derde lid' vervangen door 'artikel 9.7.4.6, zevende lid' en wordt 'artikel 9, eerste lid' vervangen door 'artikel 10, eerste en tweede lid, van het besluit'.
3. In het tweede lid (nieuw) wordt 'artikel 10, tweede lid' vervangen door 'artikel 10, derde lid' en wordt 'artikel 9.7.4.6, derde lid' vervangen door 'artikel 9.7.4.6, zevende lid'.

Q

In artikel 12 wordt na 'vloeibare hernieuwbare brandstof' ingevoegd 'van niet biologische oorsprong'.

R

Aan artikel 14 wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. De grondstof, bedoeld in artikel 9.7.4.6, vijfde lid, van de wet, is categorie 3 dierlijk vet en de factor, bedoeld in dat artikellid, is 0,5.

S

Artikel 16 komt te luiden:

Artikel 16

1. De verificateur biomassa:
 - a. beheert de verificatieverklaringen biomassa in het register, bedoeld in artikel 9.7.5.1 van de wet;
 - b. controleert of de hoeveelheid vervloeid gas, waarmee de met oplegger verplaatsbare opslagtanks worden afgevuld, uit biomassa is vervaardigd;
 - c. bepaalt de eventuele vergezellende hoeveelheid fossiel LPG waarmee de met oplegger verplaatsbare opslagtanks afgevuld wordt;
 - d. controleert of de hoeveelheid vervloeid gas, waarmee de met oplegger verplaatsbare opslagtanks worden afgevuld, met behulp van een voldoende nauwkeurige meter is bepaald;
 - e. houdt een deugdelijke boekhouding bij van de verificatie biomassa en het verificatieproces. Het verificatiedossier laat duidelijk alle relevante verificatiestappen en hun onderlinge samenhang zien, bevat voldoende motivering van de keuzes die hij heeft gemaakt in het kader van zijn oordeelsvorming, bevat een voldoende gedetailleerde vastlegging van de uitgevoerde verificatiewerkzaamheden, is volledig en overzichtelijk;
 - f. meldt aan het bestuur van de emissieautoriteit vermoedens van fraude.
2. De verificatie biomassa en de verificatieverklaring biomassa voldoen aan de eisen gesteld in bijlage 7.
3. De verificateur biomassa bewaart alle gegevens en documentatie met betrekking tot de verificatie gedurende vijf jaar na afloop van het kalenderjaar waarin de verificatie is verricht.

T

De titel van paragraaf 4 komt te luiden:

§ 4. Register hernieuwbare energie vervoer

U

Artikel 20 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt 'met inboekfaciliteit' vervangen door 'met een inboekfaciliteit'.
2. In het tweede lid, onderdeel b, wordt 'het gastransportnet' telkens vervangen door 'het distributiesysteem voor gas', wordt 'gasaansluiting' telkens vervangen door 'aansluiting' en wordt 'gasaansluitingen' telkens vervangen door 'aansluitingen'.
3. In het tweede lid, onderdeel c, wordt 'hernieuwbare brandstof' vervangen door 'hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong'.
4. Het tweede lid, onderdelen d en e, komen te luiden:
 - d. indien de onderneming een geleverde hoeveelheid gasvormige hernieuwbare brandstof van niet biologische oorsprong wil inboeken:
 - 1°. in geval van het leveren van een gasvormige hernieuwbare brandstof van niet biologische oorsprong vanaf een locatie: de naam en het vestigingsadres van de beoogde locatie of locaties voor het leveren van waterstof aan vervoer in Nederland en een afschrift van de vergunning, bedoeld in artikel 9a, eerste lid, van het besluit;
 - 2°. in geval van het leveren van een gasvormige hernieuwbare brandstof van niet biologische oorsprong met een waterstofcontainer: de naam en het adres van locatie waar de waterstof wordt geproduceerd en waar vanaf met een waterstofcontainer aan binnenschepen en zeeschepen wordt geleverd;
 - 3°. bewijs dat de locatie gecertificeerd is door een vrijwillig systeem en dat die certificering geldig is.
 - e. indien de onderneming een geleverde hoeveelheid elektriciteit wil inboeken:
 - 1°. het EAN van de aansluiting alsmede de naam van de distributiesysteembeheerder van die aansluiting;
 - 2°. het adres waar de aansluiting zich bevindt;
 - 3°. een machtiging om bij de distributiesysteembeheerder informatie over de tenaamstelling en de eigenschappen van de aansluiting;
 - 4°. bij leveringen met behulp van een accupakket of elektrolyt: de locatie waar het accupakket of de elektrolyt geladen wordt;
 - 5°. onderbouwing dat de onderneming voldoet aan de drempelwaarde als bedoeld in artikel 9, vijfde of zesde lid, voor het inboeken van geleverde hoeveelheden elektriciteit.
5. In het tweede lid wordt na onderdeel e een onderdeel toegevoegd, luidende:
 - f. indien een inboekdienstverlener een hoeveelheid door machtiginggevers geleverde elektriciteit wil inboeken:
 - 1°. het EAN van de aansluiting van de machtiginggevers, met inbegrip van de naam van de distributiesysteembeheerder en het adres van die aansluiting;
 - 2°. een machtiging van de machtiginggever om bij de distributiesysteembeheerder informatie over de tenaamstelling en de

eigenschappen van de aansluiting of aansluitingen in te winnen;
3°. onderbouwing dat de onderneming voldoet aan de drempelwaarde
als bedoeld in artikel 9, vijfde en zesde lid.

6. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. Bij de aanvraag van een rekening met alleen een overboekfaciliteit verstrekt de onderneming aan het bestuur van de emissieautoriteit langs elektronische weg voorts een bewijs dat de onderneming als hoofdactiviteit het bedrijfsmatig handelen in energiederivaten, broeikasgasemissierechten of emissiereductie-eenheden heeft.

V

Artikel 21 wordt als volgt gewijzigd:

1. Aan het tweede lid wordt een volzin toegevoegd, luidende:

De emissieautoriteit kan deze periode met 20 werkdagen verlengen.

2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

4. De emissieautoriteit neemt rekeningaanvragen voor een rekening met een inboekfaciliteit of alleen een overboekfaciliteit in behandeling tot 15 december van een kalenderjaar waarover een onderneming wenst in te boeken.

W

In artikel 22, vierde lid, wordt 'onderdeel b en e' vervangen door 'onderdeel b, e, f'.

X

Na artikel 24 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 24a

Voor de opening en het gebruik van een rekening met een overboekfaciliteit als bedoeld in artikel 9.7.5.3, derde lid, van de wet, is de onderneming per kalenderjaar een vergoeding van €400 verschuldigd.

Y

De titel van paragraaf 5 komt te luiden:

§ 5. Rapportages hernieuwbare energie vervoer

Z

In artikel 25 wordt '4 april, 10 mei' vervangen door '10 april'.

AA

Artikel 25a wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt 'een massabalans' vervangen door 'een massabalans van biobrandstoffen'.
2. In het tweede lid, onderdeel a, wordt 'de vervaardiging van duurzame biobrandstof' vervangen door 'de vervaardiging van de duurzame biobrandstof'.

AB

Artikel 25b wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt 'een massabalans' telkens vervangen door 'een massabalans van biobrandstoffen'.
2. Het tweede tot en met vierde lid komen te luiden:
 2. Een onderneming die is gecertificeerd volgens een vrijwillig systeem voert een massabalans van hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong. Een onderneming die over een opslaglocatie beschikt, voert een massabalans hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong over elke opslaglocatie waar zich fysieke hoeveelheden hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong bevinden.
 3. De massabalans van biobrandstoffen dan wel de massabalans hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong is een volledig onderdeel van de bedrijfsadministratie van de onderneming.
 4. Na afloop van de massabalansperiode maakt de onderneming een aansluiting tussen de bedrijfsadministratie van biobrandstof en de massabalans van biobrandstoffen, dan wel tussen de bedrijfsadministratie van hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong en de massabalans hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong, op basis van een betrouwbare voorraadopname van tastbare hoeveelheden biobrandstof dan wel hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong.
3. Na het vierde lid wordt een lid toegevoegd, luidende:
 5. Bij een vastgesteld verschil tussen de voorraad van tastbare hoeveelheden biobrandstof, de bedrijfsadministratie van biobrandstof en de massabalans van biobrandstoffen, dan wel de bedrijfsadministratie van hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong en de massabalans hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong past de onderneming zijn bedrijfsadministratie van biobrandstof aan op de voorraad van fysieke biobrandstof. Bij een vastgesteld verschil tussen de voorraad van hoeveelheden hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong, de bedrijfsadministratie van hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong en de massabalans hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong past de onderneming zijn bedrijfsadministratie van hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong aan op de voorraad van hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong.

AC

Hoofdstuk 2 komt te luiden:

Hoofdstuk 2. Raffinagereductie-eenheden

§ 1. Algemeen

Artikel 26

De energie-inhoud op basis van de onderste verbrandingswaarde van de hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong ingezet voor de productie van een conventionele vervoersbrandstof of een biobrandstof, waarvoor bijlage III bij de richtlijn hernieuwbare energie geen energie-inhoud vermeldt,

- a. wordt door de inboeker ten genoegen van het bestuur van de emissieautoriteit aangetoond met behulp van een erkende methode die bestemd is voor het vaststellen van de verbrandingswaarde van de brandstof;
- b. wordt bepaald door een volgens ISO-/IEC 17025 geaccrediteerd laboratorium; en
- c. betreft een representatieve waarde.

§2. Inboeken hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong

Artikel 27

1. De hoeveelheid hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong gebruikt bij de productie van een conventionele vervoersbrandstof of een biobrandstof die wordt ingeboekt is de fysieke hoeveelheid in liters bij een temperatuur van 15°C of kilogram die blijkt uit de meter en de bedrijfsadministratie van de raffinaderij waar de hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong is ingezet.
2. Voor een hoeveelheid hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong die wordt ingeboekt stelt de raffinaderijhouder op basis van zijn massabalans en desbetreffende soort brandstof een bewijs van hernieuwbaarheid op ten behoeve van het bestuur van de emissieautoriteit.
3. De door het gebruik van hernieuwbare brandstoffen van niet biologische oorsprong verwezenlijkte broeikasgasemissiereductie telt niet mee bij de berekening van de broeikasgasemissiereducties van de biobrandstoffen.
4. Bij het inboeken van een gebruikte hoeveelheid hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong bij de productie van een conventionele vervoersbrandstof of een biobrandstof vermeldt de inboeker:
 - a. de in bijlage 9 genoemde gegevens;
 - b. de gegevens zoals die vermeld zijn op de bewijsstukken.
5. De inboeker bewaart de gegevens en de bewijsstukken, bedoeld in het vierde lid, ten minste vijf jaar vanaf het kalenderjaar waarop die gegevens betrekking hebben.

Artikel 28

1. De verificateur raffinagereductie vervoersbrandstoffen:
 - a. beheert de verificatieverklaringen raffinagereductie vervoersbrandstoffen en de rapporten van bevindingen in het register, bedoeld in artikel 30;
 - b. vermeldt in het register het resultaat van de verificatie;
 - c. houdt een deugdelijke boekhouding bij van de verificatie en het verificatieproces. Het verificatiedossier laat duidelijk alle relevante verificatiestappen en hun onderlinge samenhang zien, bevat voldoende motivering van de keuzes die hij heeft gemaakt in het kader van zijn oordeelsvorming, bevat een voldoende gedetailleerde vastlegging van de

- uitgevoerde verificatiewerkzaamheden, is volledig en overzichtelijk;
- d. meldt aan het bestuur van de emissieautoriteit vermoedens van fraude.
 2. Het rapport van bevindingen wordt opgesteld op basis van een verificatie van alle inboekingen die ter verificatie werden aangeboden.
 3. De verificatie raffinagereductie vervoersbrandstoffen en de verificatieverklaring raffinagereductie vervoersbrandstoffen voldoen aan de eisen, gesteld in bijlage 10.

§3. Register raffinagereductie-eenheden

Artikel 29

1. Het register is toegankelijk via het internet.
2. Voor de toegang tot het register wordt gebruik gemaakt van een door het bestuur van de emissieautoriteit aangewezen inlogmiddel.
3. Het bestuur van de emissieautoriteit kan de toegang tot het register opschorten indien schade is ontstaan of dreigt te ontstaan aan het register.
4. Het bestuur van de emissieautoriteit neemt alle maatregelen die redelijkerwijs verwacht kunnen worden om te zorgen dat het register beschikbaar is op werkdagen van 9.00 tot 17.00 uur.

Artikel 30

1. De aanvraag voor een rekening vermeldt de gewenste faciliteiten.
2. Bij de aanvraag voor een rekening met een inboekfaciliteit en een overboekfaciliteit, verstrekt de raffinaderijhouder aan het bestuur van de emissieautoriteit langs elektronische weg de volgende gegevens:
 - a. de naam, het vestigingsadres en handelsregisternummer van de raffinaderij;
 - b. de naam en een kleurenkopie van het geldige legitimatiebewijs van de statutair vertegenwoordigingsbevoegde van de raffinaderij;
 - c. de naam, het vestigingsadres, het elektronisch postadres en het telefoonnummer van de rekeningbevoegden en fiatteurs;
 - d. het bewijs van een actieve bankrekening van de raffinaderij;
 - e. de afgiftedatum, de ingangsdatum, de einddatum en het nummer van de vergunning voor de accijnsgoederenplaats van de raffinaderij, alsmede het Rechtspersonen en Samenwerkingsverbanden Informatienummer (RSIN);
 - f. bewijs dat de raffinaderij gecertificeerd is door een vrijwillige systeem of vrijwillige systemen en dat die certificering geldig is.
3. Bij de aanvraag voor een rekening met alleen een overboekfaciliteit, verstrekt de leverancier tot eindverbruik of de onderneming, bedoeld in artikel 9.7.5.3, derde lid, van de wet aan het bestuur van de emissieautoriteit langs elektronische weg de volgende gegevens:
 - a. de naam, het vestigingsadres en handelsregisternummer van de onderneming;
 - b. de naam en een kleurenkopie van het geldige legitimatiebewijs van de statutair vertegenwoordigingsbevoegde van de onderneming;
 - c. de naam, het vestigingsadres, het elektronisch postadres en het telefoonnummer van de rekeningbevoegden en fiatteurs;
 - d. het bewijs van een actieve bankrekening van de onderneming;
 - e. indien de onderneming een vergunning voor een accijnsgoederenplaats voor minerale oliën heeft of geregistreerd geadresseerde voor minerale oliën is, de afgiftedatum, de ingangsdatum, de einddatum en het nummer van de vergunning voor de accijnsgoederenplaats, alsmede het Rechtspersonen en Samenwerkingsverbanden Informatienummer (RSIN).
4. Het bestuur van de emissieautoriteit kan verzoeken om:
 - a. een verklaring omtrent het gedrag van de persoon, bedoeld in het tweede

- en derde lid, onderdelen b respectievelijk c; en
 - b. waarmede van de kleurenkopie van het legitimatiebewijs, bedoeld in het tweede en derde lid, onderdeel b.
5. Artikel 10 is van overeenkomstige toepassing op de aanvraag, bedoeld in het tweede lid.

Artikel 31

1. Het bestuur van de emissieautoriteit controleert of de gegevens en documenten die verstrekt zijn, volledig, actueel, nauwkeurig en waarheidsgetrouw zijn.
2. Indien is voldaan aan de eisen voor het hebben van een rekening maakt de emissieautoriteit uiterlijk twintig werkdagen na ontvangst van de gegevens, bedoeld in artikel 30 in het register een rekening aan voor de aanvrager. De emissieautoriteit kan deze periode met 20 werkdagen verlengen.
3. De emissieautoriteit neemt rekeningaanvragen voor een rekening met een inboekfaciliteit in behandeling tot 15 december van een kalenderjaar waarover een onderneming wenst in te boeken.
4. Alvorens de rekening te gebruiken accepteert de rekeninghouder de gebruiksvoorwaarden.

Artikel 32

1. De rekeninghouder meldt wijzigingen van de op hem betrekking hebbende gegevens, bedoeld in artikel 30, binnen twintig werkdagen langs elektronische weg aan het bestuur van de emissieautoriteit.
2. De emissieautoriteit wijzigt de gegevens, nadat de juistheid van de melding, bedoeld in het eerste lid, is vastgesteld overeenkomstig die melding binnen twintig werkdagen na ontvangst van die melding.
3. Artikel 31, eerste lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 33

1. Indien een rekeningbevoegde weet of vermoedt dat een onbevoegde persoon zich toegang tot de rekening kan verschaffen, blokkeert hij de toegang tot zijn rekening en meldt hij dit onverwijld langs elektronische weg aan het bestuur van de emissieautoriteit.
2. Indien een melding als bedoeld in het eerste lid is ontvangen, controleert de emissieautoriteit of de toegang tot de desbetreffende rekening geblokkeerd is.
3. Tot het moment waarop de melding, bedoeld in het eerste lid, is ontvangen, wordt elke toegang tot de rekening als bevoegd aangemerkt.

Artikel 34

1. De rekeninghouder wijst per rekening ten minste twee rekeningbevoegden aan.
2. De rekeninghouder kan per rekening twee of meer fiatteurs aanwijzen.
3. Een rekeninghouder heeft opgeteld per rekening niet meer dan tien rekeningbevoegden of fiatteurs.
4. Een rekeningbevoegde kan slechts fiatteur zijn voor een transactie die hij niet heeft voorgesteld.

§4. Rapportages raffinagereductie-eenheden

Artikel 34a

Het overzicht bedoeld in artikel 9.8.3.4, eerste lid van de wet, wordt openbaar gemaakt op 4 januari, 4 maart, 10 april, 4 juli en 4 oktober, dan wel op de eerste werkdag na de genoemde datum.

AD

Bijlage 1 wordt vervangen door de bijlage in bijlage I bij deze regeling.

AE

Bijlage 2 wordt vervangen door de bijlage in bijlage II bij deze regeling.

AF

Bijlage 3 wordt vervangen door de bijlage in bijlage III bij deze regeling.

AG

Bijlage 5 wordt vervangen door de bijlage in bijlage IV bij deze regeling.

AH

Bijlage 6 wordt vervangen door de bijlage in bijlage V bij deze regeling.

AI

Bijlage 7 wordt vervangen door de bijlage in bijlage VI bij deze regeling.

AJ

Bijlage 8 wordt vervangen door de bijlage in bijlage VII bij deze regeling.

AK

Bijlage 9 wordt vervangen door de bijlage in bijlage VIII bij deze regeling.

AL

Bijlage 10 wordt vervangen door de bijlage in bijlage IX bij deze regeling.

ARTIKEL II

De Regeling brandstoffen luchtverontreiniging wordt als volgt gewijzigd:

Na artikel 5 wordt twee artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 5a

1. Een brandstofleverancier als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, van het besluit, registreert bij de Inspectie Leefomgeving en Transport de volgende gegevens:
 - a. bedrijfsnaam zoals vermeld in het Handelsregister;
 - b. naam/namen, waaronder wordt geleverd en die wordt vermeld op de brandstofleveringsnota;
 - c. inschrijving in het Handelsregister;
 - d. vestigingsadres;

- e. telefoonnummer.
- 2. Een nieuwe brandstofleverancier registreert zich voor aanvang van zijn eerste levering van scheepsbrandstoffen bij de Inspectie Leefomgeving en Transport.
- 3. Een brandstofleverancier waarvan een van de in het eerste lid genoemde gegevens wijzigt of bij het staken van leveringen van scheepsbrandstoffen, meldt dit onverwijld bij de Inspectie Leefomgeving en Transport.

Artikel 5b

- 1. Binnen een maand na de afsluiting van elk kwartaal stuurt de leverancier, bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, van het besluit, een afschrift van de brandstofleveringsnota's met bijlagen van alle leveringen aan de zeevaart in Nederland in het voorgaande kwartaal aan de Inspectie Leefomgeving en Transport.
- 2. De afschriften van de brandstofleveringsnota's zijn vergezeld van een overzicht, waarin voor elke brandstoflevering, onder het unieke nummer van de brandstofleveringsnota, de informatie wordt vermeld die is opgenomen in Aangangsel V van Bijlage VI bij het Verdrag, aangevuld met de informatie overeenkomstig bijlage I van Verordening (EU) 2023/1805, inclusief de samenstelling van de brandstoflevering en de ISO 8217-brandstofklassen.

ARTIKEL III

Indien het bij koninklijke boodschap van 26 mei 2025 aanhangig gemaakte voorstel van wet tot wijziging van de Wet milieubeheer en de Wet op de accijns in verband met de implementatie van Richtlijn (EU) 2023/2413 van het Europees Parlement en de Raad van 18 oktober 2023 tot wijziging van Richtlijn (EU) 2018/2001, verordening (EU) 2018/1999 en Richtlijn 98/70/EG wat de bevordering van energie uit hernieuwbare bronnen betreft, en tot intrekking van Richtlijn (EU) 2015/652 van de Raad, tot wet is verheven en artikel I van die wet in werking treedt, treedt dit besluit op hetzelfde tijdstip in werking.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT - OPENBAAR
VERVOER EN MILIEU,

A.A. Aartsen

BIJLAGE 1, BEHOREND BIJ ARTIKEL AD

Bijlage 1, behorend bij artikelen 6 en 8: Leveren aan de Nederlandse markt voor vervoer

Landbestemmingen en accijnsbelaste waterbestemmingen

1. Voorwaarden voor het leveren aan de Nederlandse markt voor vervoer van een hoeveelheid vloeibare biobrandstof of een vloeibare hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong in een standaardbrandstof:
 - a. uitslag tot verbruik of levering onder schorsing van betaling van accijns door de inboeker met A-B-C-transacties:
 - van een benzine als bedoeld in artikel 2.3 van het Besluit brandstoffen luchtverontreiniging,
 - van een diesel als bedoeld in artikel 2.5 van het Besluit brandstoffen luchtverontreiniging,
 - van een brandstof die voldoet aan de EN15940, of
 - van een LPGvoor gebruik in een wegvoertuig;
 - b. uitslag tot verbruik of levering onder schorsing van betaling van accijns door de inboeker met A-B-C-transacties:
 - van een gasolie voor mobiele machines, bedoeld in artikel 2.6 van het Besluit brandstoffen luchtverontreiniging en die geen onderwerp van onderdeel 2 is,
 - van een brandstof die voldoet aan de EN15940, of
 - van een LPGvoor gebruik in een spoorvoertuig, in niet voor de weg bestemde mobiele machine (met uitzondering van een binnenschip en een zeeschip), in een landbouwtrekker, in een bosbouwtrekker, in een pleziervaartuig of in een vaste installatie.
2. Voorwaarden voor het leveren aan de Nederlandse markt voor vervoer van een hoeveelheid vloeibare biobrandstof of een vloeibare hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong in niet-standaardbrandstoffen:
 - a. uitslag tot verbruik door de inboeker, waarbij de inboeker met onder meer een factuur (voorzien van het afleveradres) en een betaalbewijs in zijn boekhouding aantoonst dat de (door hem) geleverde benzine of diesel, die niet voldoet aan de milieutechnische vereisten, door zijn afnemer is gebruikt in een wegvoertuig;
 - b. uitslag tot verbruik door de inboeker, waarbij de inboeker met onder meer een factuur (voorzien van het afleveradres) en een betaalbewijs in zijn boekhouding aantoonst dat de (door hem) geleverde gasolie voor mobiele machines, die voor meer dan 50% uit biobrandstof bestaat, door zijn afnemer is gebruikt in een spoorvoertuig, in niet voor de weg bestemde mobiele machine (met uitzondering van een binnenschip en een zeeschip), in een landbouwtrekker, in een bosbouwtrekker, in een pleziervaartuig of in een vaste installatie.

Accijnsvrijgestelde waterbestemmingen

3. Voorwaarden voor het leveren aan de Nederlandse markt voor vervoer van een hoeveelheid vloeibare biobrandstof of een vloeibare hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong in standaardbrandstoffen voor gebruik in binnenschepen voor de aandrijving of als scheepsbehoefte aan boord:
 - a. uitslag tot verbruik door de inboeker of levering onder schorsing van

- betaling van accijns door de inboeker met A-B-C-transactie
- van een gasolie voor mobiele machines, bedoeld in artikel 2.6 van het Besluit brandstoffen luchtverontreiniging, voorzien van herkenningmiddelen als bedoeld in artikel 1a van de Wet op de accijns en die geen onderwerp van onderdeel 4 is,
 - van een brandstof die voldoet aan de EN15940, of
 - van een LPG.
- b. levering onder schorsing van betaling van accijns door de inboeker
- van een gasolie voor mobiele machines, bedoeld in artikel 2.6 van het Besluit brandstoffen luchtverontreiniging, voorzien van herkenningmiddelen als bedoeld in artikel 1a van de Wet op de accijns en die geen onderwerp van onderdeel 4, of
 - van een brandstof die voldoet aan de EN15940, waarbij de inboeker gebruik maakt van een bunkerdienstverlener en hij, met onder meer een factuur en een betaalbewijs in zijn boekhouding aantoont dat hij, vanaf zijn accijnsgoederenplaats (of vanaf een accijnsgoederenplaats dan wel een belastingentrepot waarover hij de massabalans van biobrandstoffen voert), de gasolie voor mobiele machines of de brandstof die voldoet aan de EN15940 op het bunkerschip van de bunkerdienstverlener heeft geladen en met een bunkerverklaring van de bunkerdienstverlener de aflevering van die hoeveelheid aan een binnenschip van zijn afnemer aantoont.
4. Voorwaarden voor het leveren aan de Nederlandse markt voor vervoer van een hoeveelheid vloeibare biobrandstof in niet-standaardbrandstoffen voor gebruik in binnenschepen voor de aandrijving of als scheepsbehoefte aan boord:
- a. uitslag tot verbruik door de inboeker
- van gasolie voor mobiele machines, bedoeld in artikel 2.6 van het Besluit brandstoffen luchtverontreiniging, voorzien van herkenningmiddelen als bedoeld in artikel 1a van de Wet op de accijns die voor meer dan 50% uit biobrandstof bestaat, waarbij de inboeker onder meer met een factuur, een betaalbewijs en met een bunkerverklaring van de bunkerdienstverlener de aflevering van die hoeveelheid aan een binnenschip van zijn afnemer aantoont;
- b. levering onder schorsing van betaling van accijns door de inboeker
- van een gasolie voor mobiele machines, die voor meer dan 50% uit biobrandstof bestaat en is voorzien van herkenningmiddelen als bedoeld in artikel 1a van de Wet op de accijns waarbij de inboeker gebruik maakt van een bunkerdienstverlener en hij, met onder meer een factuur en een betaalbewijs in zijn boekhouding aantoont dat hij, vanaf zijn accijnsgoederenplaats (of vanaf een accijnsgoederenplaats dan wel een belastingentrepot waarover hij de massabalans van biobrandstoffen voert), de gasolie voor mobiele machines, die voor meer dan 50% uit biobrandstof bestaat op het bunkerschip van de bunkerdienstverlener heeft geladen en met een bunkerverklaring van de bunkerdienstverlener in zijn boekhouding de aflevering van die hoeveelheid aan een binnenschip van zijn afnemer aantoont.
5. Voorwaarden voor het leveren aan de Nederlandse markt van een hoeveelheid vloeibare biobrandstof of een vloeibare hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong in standaard- en in niet-standaardbrandstoffen voor gebruik in zeeschepen voor de aandrijving of als scheepsbehoefte aan boord:
- a. uitslag tot verbruik door de inboeker
- van een dieselolie voor de scheepvaart, van een gasolie voor de scheepvaart, of van een scheepsbrandstof als bedoeld in paragraaf 3.1 van het Besluit brandstoffen luchtverontreiniging;

- van een LPG, of
- van een brandstof die voldoet aan de EN15940 dan wel van een pure biobrandstof (een biobrandstof in ongemengde vorm) voor gebruik in zeeschepen,
waarbij de inboeker onder meer met een factuur, een betaalbewijs, een bunkerverklaring van de bunkerdienstverlener en een brandstofleveringsnota de aflevering van die hoeveelheid aan een zeeschip van zijn afnemer aantoonst;
- b. levering onder schorsing van betaling van accijns door de inboeker
 - van een dieselolie voor de scheepvaart, van een gasolie voor de scheepvaart, of van een scheepsbrandstof als bedoeld in paragraaf 3.1 van het Besluit brandstoffen luchtverontreiniging;
 - van een LPG, of
 - van een brandstof die voldoet aan de EN15940 dan wel van een pure biobrandstof (een biobrandstof in ongemengde vorm) voor gebruik in zeeschepen,
waarbij de inboeker gebruik maakt van een bunkerdienstverlener en hij, met onder meer een factuur en een betaalbewijs in zijn boekhouding aantoonst dat hij, vanaf zijn accijnsgoederenplaats (of vanaf een accijnsgoederenplaats dan wel een belastingentrepot waarover hij de massabalans van biobrandstoffen voert), de dieselolie voor de scheepvaart, gasolie voor de scheepvaart, scheepsbrandstof, LPG, brandstof die voldoet aan de EN15940 of pure biobrandstof op het bunkerschip van de bunkerdienstverlener heeft geladen en met een bunkerverklaring van de bunkerdienstverlener en een brandstofleveringsnota in zijn boekhouding de aflevering van die hoeveelheid aan een zeeschip van zijn afnemer aantoonst.

BIJLAGE II, BEHOOREND BIJ ARTIKEL AE

Bijlage 2, behorend bij artikel 6: Aantonen fysieke werkelijkheid

Deel A: aantonen fysieke hoeveelheid biobrandstof

1. De inboeker toont, ten genoegen van het bestuur van de emissieautoriteit, de fysieke aard van een hoeveelheid vloeibare biobrandstof in een geleverde brandstof aan door middel van monsternamen en analyse.
2. Een monsternamen en analyse vindt plaats op de brandstof die de toeleverancier aan de inboeker levert dan wel op de brandstof die de inboeker aan de Nederlandse markt voor vervoer levert. De monsternamen en de analyse hebben betrekking op de ingeboekte brandstof die de inboeker aan de Nederlandse markt voor vervoer geleverd heeft en het genomen monster is representatief voor de geleverde brandstof. De analyse gebeurt met behulp van een erkende methode die bestemd is voor het vaststellen van de aanwezigheid van een biobrandstof. Met uitzondering van methylvetzuren (FAME), bioethanol en ETBE, vindt de monsternamen en analyse plaats onder ISO-/IEC 17025 accreditatie, verleend door een nationaal accreditatie-instituut zoals bedoeld in Verordening (EG) nr. 765/2008.
3. Indien de inboeker de fysieke aard van een hoeveelheid biobrandstof in een geleverde brandstof aantoonst met behulp van een analyse van zijn toeleverancier, dan moet de inboeker met een betrouwbare overpomp- en

opslagboekhouding van de locatie, bedoeld in artikel 9.7.4.2, onderdeel b, van de wet, de herleidbaarheid van de hoeveelheid door de inboeker aan de Nederlandse markt voor vervoer geleverde biobrandstof tot de hoeveelheid van zijn toeleverancier ontvangen biobrandstof aantonen. Hiertoe:

- a. moet de monstername plaatsvinden op de opslaglocatie van de toeleverancier direct voorafgaand aan de beleverde locatie van de inboeker. Eventuele tussenhandel zonder opslag is toegestaan, evenals het verplaatsen binnen de gecertificeerde opslaglocatie(s) van de inboeker.
- b. moet de monstername bij de leverancier betrekking hebben op de brandstof die aan de inboeker geleverd wordt. Dit moet blijken uit de administratie en monsternamerapportage;
- c. kan de verificatieverklaring biomassa bij ingevoerd LPG uit biomassa als bewijs voor de aard van de brandstof dienen.

Deel B: aantonen fysieke hoeveelheid brandstof in een geleverd brandstofmengsel

De inboeker die een vloeibare hernieuwbare brandstof als een onderdeel van een mengsel met fossiele brandstof levert, toont met behulp van een monstername en analyse de hoeveelheid van de desbetreffende vloeibare hernieuwbare brandstof in de geleverde brandstof aan.

BIJLAGE III, BEHOREND BIJ ARTIKEL AF

Bijlage 3, behorend bij artikel 10: Bij de inboeking van geleverde hernieuwbare energie te vermelden gegevens

1. **Algemeen**
 - a. soort hernieuwbare energie;
 - b. datum of periode van levering;
 - c. de beleverde sector als bedoeld in artikel 9.7.4.1, tweede lid, van de wet.
2. **Bij de inboeking van een geleverde hoeveelheid vloeibare biobrandstof**
 - a. de soort vloeibare biobrandstof en de geleverde hoeveelheid in liters bij 15°C, dan wel in kilogram;
 - b. in geval van een standaardbrandstof als bedoeld in de aanhef van bijlage 1: de soort standaardbrandstof;
 - c. in geval van een niet-standaardbrandstof als bedoeld in de aanhef van bijlage 1: of de vloeibare biobrandstof in pure vorm of in een mengsel met een fossiele brandstof geleverd is;
 - d. de gecertificeerde opslaglocatie waar vanaf de fysieke levering plaatsvond; de naam, het nummer waaronder de locatie van de accijnsgoederenplaats, bedoeld in artikel 1a, eerste lid, van de Wet op de accijns, bij de rijksbelastingdienst geregistreerd is en het adres, of de naam en adres van het belastingentrepot;
 - e. of de vloeibare biobrandstof tot verbruik is uitgeslagen of onder schorsing van betaling van accijns aan een andere houder van een vergunning voor een accijnsgoederenplaats als bedoeld in artikel 1a, eerste lid, van de Wet op de accijns, is geleverd;

- f. het duurzaamheidssysteem waaronder de levering plaatsvindt;
 - g. het nummer van het bewijs van duurzaamheid uit de Uniedatabank;
 - h. de naam van de oorspronkelijke grondstof of de grondstoffen volgens het duurzaamheidssysteem waaronder de levering plaatsvond;
 - i. het land van herkomst van de grondstof of de grondstoffen;
 - j. het land van productie van de biobrandstof;
 - k. de totale broeikasgasemissie per grondstof in g CO₂eq/MJ, berekend overeenkomstig artikel 31, eerste lid, van de richtlijn hernieuwbare energie dan wel, indien geen gebruik gemaakt is van de standaardwaarde, de broeikasgasprestatie opgedeeld in de factoren;
 - l. in het geval van meerdere grondstoffen: per grondstof de bijdrage van die grondstof aan de totale energie-inhoud van de biobrandstof als percentage of als GJ;
 - m. of de fysieke productie van de biobrandstof op een productielocatie plaatsvond die na 5 oktober 2015 operationeel is geworden dan wel na 1 januari 2021;
 - n. of de fysieke productie van de biobrandstof op een opslaglocatie plaatsvond die na 5 oktober 2015 operationeel is geworden dan wel na 1 januari 2021.
3. **Bij de inboeking van een geleverde hoeveelheid gasvormige biobrandstof**
- a. bij distributiesysteem voor gaslevering:
 - 1°. de per aansluiting volgens het bemeterde leverpunt of de bemeterde leverpunten geleverde hoeveelheid gas in kilogrammen;
 - 2°. de identificerende naam, het adres en het EAN van de aansluiting;
 - b. bij leveringen met een directe lijn:
 - 1°. de volgens het bemeterde leverpunt of de bemeterde leverpunten geleverde hoeveelheid biogas in kilogrammen;
 - 2°. de identificerende naam, het adres en het EAN van het bemeterde leverpunt;
- van de garantie van oorsprong, bedoeld in artikel 7, tweede lid:
- 3°. het nummer van de certificaatreeks;
 - 4°. de aanmaakdatum van de certificaatreeks;
 - 5°. de naam van de grondstof of de grondstoffen volgens het duurzaamheidssysteem waaronder de levering plaatsvindt;
 - 6°. het land van herkomst van de grondstof of de grondstoffen;
 - 7°. in het geval van meerdere grondstoffen: per grondstof de bijdrage van die grondstof aan de totale energie-inhoud van de biobrandstof als percentage;
 - 8°. het duurzaamheidssysteem waaronder de levering plaatsvindt;
 - 9°. de totale broeikasgasemissie in g CO₂eq/MJ, berekend overeenkomstig artikel 31, eerste lid, van de richtlijn hernieuwbare energie;
 - 10°. de energieproductie zonder, indien toegepast, correctie voor eigen gebruik van het gas als vermeld in artikel 6, tweede lid, van de Regeling garanties van oorsprong en certificaten van oorsprong;
4. **Bij de inboeking van een geleverde hoeveelheid vloeibare hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong**
- a. de soort vloeibare hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong en de geleverde hoeveelheid in liters bij 15°C of kilogram per soort hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong;
 - b. de soort standaardbrandstof als bedoeld in de aanhef van bijlage 1;
 - c. in geval van een niet-standaardbrandstof als bedoeld in de aanhef van bijlage 1: of de vloeibare hernieuwbare brandstof in pure vorm of in een mengsel met een fossiele brandstof geleverd is;
 - d. de opslaglocatie waar vanaf geleverd is, met inbegrip van identificerende naam, het nummer waaronder de locatie van de accijnsgoederenplaats,

bedoeld in artikel 1a, eerste lid, van de Wet op de accijns, bij de rijksbelastingdienst geregistreerd is en het adres, of de naam en adres van het belastingentrepot;

- e. of de vloeibare hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong tot verbruik is uitgeslagen of onder schorsing van betaling van accijns aan een andere houder van een vergunning voor een accijnsgoederenplaats als bedoeld in artikel 1a, eerste lid, van de Wet op de accijns is geleverd;
- f. het vrijwillige systeem waaronder de levering plaatsvindt;
- g. het nummer van het bewijs van hernieuwbaarheid;
- h. de broeikasgasemissie in g CO₂eq/MJ volgens het bewijs van hernieuwbaarheid.

5. Bij de inboeking van een geleverde hoeveelheid gasvormige hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong

- a. de soort gasvormige hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong en de geleverde hoeveelheid in kilogrammen per soort hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong;
- b. bij levering vanaf een tankstation: de identificerende naam en het adres van de locatie waar de gasvormige hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong wordt geleverd;
- c. bij levering met een waterstofcontainer: het adres van de productielocatie en het Europees scheepnummer (ENI) of het IMO-scheepnummer en de naam van het vaartuig;
- d. het vrijwillige systeem waaronder de levering plaatsvindt;
- e. het nummer van het bewijs van hernieuwbaarheid;
- f. de broeikasgasemissie in g CO₂eq/MJ volgens het bewijs van hernieuwbaarheid.

6. Bij de inboeking van een geleverde hoeveelheid elektriciteit

- a. bij netlevering: de per aansluiting of bemeterd allocatiepunt volgens het bemeterde leverpunt of de bemeterde leverpunten geleverde hoeveelheid elektriciteit in kWh, met inbegrip van de identificerende naam, het adres en het EAN van de aansluiting, waarbij terugleveringen van elektriciteit uit de accu van het voertuig aan het elektriciteitsnet niet ingeboekt worden;
- b. bij leveringen met behulp van een accupakket of elektrolyt: de geleverde hoeveelheid elektriciteit in kWh, het Europees scheepnummer (ENI) of het IMO-scheepnummer en de naam van het vaartuig;
- c. bij leveringen met een directe lijn: de volgens het bemeterde leverpunt of de bemeterde leverpunten geleverde hoeveelheid elektriciteit in kWh, met inbegrip van de identificerende naam en de adressen die de directe lijn verbindt, waarbij terugleveringen van elektriciteit uit de accu van het voertuig aan het elektriciteitsnet niet ingeboekt worden;
- d. bij levering van elektriciteit uit hernieuwbare bronnen die op hetzelfde adres van de onderneming wordt opwekt: de volgens het bemeterde leverpunt of de bemeterde leverpunten geleverde hoeveelheid elektriciteit in kWh, met inbegrip van het adres van de leverlocatie, waarbij terugleveringen van elektriciteit uit de accu van het voertuig aan het elektriciteitsnet niet ingeboekt worden;
- e. bij levering met behulp van een directe lijn en bij levering van elektriciteit uit hernieuwbare bronnen die op hetzelfde adres van de onderneming wordt opwekt: van de garantie van oorsprong niet-netlevering, bedoeld in artikel 9, tweede lid:
 - 1°. het nummer van de certificaatreeks;
 - 2°. de aanmaakdatum van de certificaatreeks;
 - 3°. het adres van de productie- of opweklocatie.
- f. Bij inboeking door een inboekdienstverlener:
 - 1°. per onderneming of natuurlijke persoon, per EAN de hoeveelheid geleverde elektriciteit;

- 2°. per onderneming of natuurlijk persoon het nummer en de periode van geldigheid van de machtiging;
- 3°. per onderneming de machtiging, zoals bedoeld in artikel 10, zesde lid.

BIJLAGE IV, BEHOREND BIJ ARTIKEL AG

Bijlage 5, behorend bij artikel 14: Lijst van grondstoffen, bedoeld in artikel 9.7.4.6, eerste lid, onderdeel b, sub 2, van de wet (biomassafractie van industrieel afval)

Grondstof	Omschrijving
Afval/residuen uit alcoholverwerking (waste/residues from processing of alcohol)	Dit omvat droesem, drab en slib/onzuiverheden uit gisting of distillatie. Ongeschikt voor menselijke of dierlijke consumptie.
Biogene component van oude autobanden (renewable component of end-of-life tyres)	Banden worden gefabriceerd uit een mix van niet-hernieuwbare materialen en natuurlijk rubber. Alleen end-of-life banden (die op grond van geldende wetgeving zijn aangemerkt als afval), kennen een afvalstatus. Alleen het biogene deel mag worden ingeboekt.
Cashew Nut Shell Liquid (CNSL) (idem)	CNSL is de olie geperst uit het harde omhulsel van cashewnoten. Dit omhulsel blijft over als residu bij het consumptiegeschikt maken van de cashewnoot.
Ethanol gebruikt in het reinigen/extraheren van bloedplasma. (Ethanol used in the cleaning/extraction of blood plasma)	Verontreinigde bioethanol die is gebruikt als reinigingsvloeistof en niet kan worden gebruikt voor voedsel, diervoeder of farmaceutische doeleinden en anders zou worden weggegooid.
Gebruikte bleekarde (spent bleaching earth)	Bleekarde is een medium bij het filteren van plantaardige oliën. Uit gebruikte bleekarde kunnen achtergebleven (residuale) oliën via extractie worden teruggewonnen.
Gft en soortgelijke afvalstromen uit handel, diensten en bedrijven (bio-waste from trade, services and companies)	Gft en soortgelijke afvalstromen uit handel, diensten en bedrijven. Dit is inclusief etensresten van restaurants (swill)
Laagwaardige zetmeelslurry (starch slurry (low grade))	Een mengsel van water en zetmeel uit het proces van natte tarwevermaling. Het droge stof gehalte van de stroom bedraagt maximaal 20% en het aandeel aan vaste bestanddelen, gemeten over een filter met een gestandaardiseerde perforatie van 5 micron, bedraagt maximaal 10%. Bepaling van het droge stof gehalte dient plaats te vinden op het punt van scheiding van een fabrieksproduct.
Residu van FAME einddestillatie (Residue)	Bij de productie van FAME kan het noodzakelijk zijn om veresterd product te destilleren om te voldoen aan de EN14214 specificatie. Deze grondstof

of FAME end distillation)	is het residu van die benodigde einddestillatie bij de productie van FAME uit grondstoffen, bedoeld in bijlage IX van de richtlijn hernieuwbare energie. Het is vereist dat het oorspronkelijke materiaal wordt vermeld op het bewijs van duurzaamheid. Het materiaal moet ondoorzichtig zijn, met een dichtheid van ten minste 905 kg/m ³ (bij 15 °C) en een viscositeit (bij 40 °C) van meer dan 10 mm ² /s. Het volume mag niet meer bedragen dan de gemiddelde productie van de productielocatie in de laatste drie kalenderjaren.
Suikerbietresiduen (sugar beet residues)	Toppen, punten en proceswater uit de verwerking van suikerbieten. De kroon van de suikerbiet valt hier niet onder.
Velasse (velasse)	Waterachtige stroom die vrijkomt bij het verwerken van soja. De stroom bevat maximaal 20% suiker.
Voedingsmiddelen ongeschikt voor menselijke of dierlijke consumptie (food and feed products unfit for human and animal consumption, i.e. food waste and feed waste)	Dit betreft voedsel- en voederafval, zoals over datum producten, of producten die uit gezondheids- of veiligheidsoverwegingen uit de markt worden gehaald. Hiervan moet zijn vastgesteld dat zij ongeschikt zijn voor menselijke of dierlijke consumptie.
Waswater van schepen (Wastewater from ship transport)	Waswater dat ontstaat tijdens het schoonmaken van scheepstanks na het transporteren en uitladen van olie van biogene origine, zoals plantaardige olie.

BIJLAGE V, BEHOREND BIJ ARTIKEL AH

Bijlage 6, behorend bij artikel 5: Verificatie levering tot eindverbruik

A verificatie levering tot eindverbruik sector binnenvaart

1. Met betrekking tot de totstandkoming van de verificatieverklaring levering tot eindverbruik sector binnenvaart, is de verificateur levering tot eindverbruik bekend met de administratieve processen van de leverancier tot eindverbruik die dieselolie en gasolie aan binnenschepen levert. Gelet op dit oogmerk:
 - a. bezoekt de verificateur levering tot eindverbruik de locatie waar de leverancier tot eindverbruik zijn boekhouding heeft, ten minste eenmaal tijdens het initieel onderzoek;
 - b. bezoekt de verificateur levering tot eindverbruik de locatie waar de leverancier tot eindverbruik zijn boekhouding heeft op basis van een risicoanalyse;
 - c. bezoekt de verificateur levering tot eindverbruik de fysieke opslaglocatie(s) waar vanuit de leverancier tot eindverbruik levert aan de Nederlandse markt steekproefsgewijs, en wel op basis van een risicoanalyse;
 - d. neemt de verificateur levering tot eindverbruik de opgevoerde levering tot eindverbruik sector land, sector zeevaart en de

- uitkomsten van de verificatie levering tot eindverbruik sector zeevaart in acht;
- e. neemt de verificateur levering tot eindverbruik de begin- en eindvoorraad van rode gasolie van het betreffende boekjaar in acht;
 - f. controleert de verificateur levering tot eindverbruik de totale hoeveelheid ontvangen gasolie op basis van de inkomende maandverklaringen en elektronische accijnsdocumenten;
 - g. neemt de verificateur levering tot eindverbruik de hoeveelheid gasolie welke onder schorsing van accijns is geleverd op basis van uitgaande maandverklaringen en elektronische accijnsdocumenten in acht;
 - h. in het geval van een verschil tussen de accijnsaangifte en de opgevoerde levering tot eindverbruik sector land, controleert de verificateur levering tot eindverbruik de leveringen die ten grondslag liggen aan dit verschil en betreft hierbij gegevens van gebruikte herkenningmiddelen;
 - i. veronderstelt de verificateur levering tot eindverbruik het verschil tussen de onder schorsing van accijns ontvangen hoeveelheid, niet onder punt f geleverde gasolie en het volume blijktens uit de opgevoerde levering tot eindverbruik sector land als levering aan binnenvaart. Hiertoe:
 - 1°. controleert de verificateur levering tot eindverbruik de omvang van dit volume en betreft hierbij gegevens van gebruikte herkenningmiddelen;
 - 2°. controleert de verificateur levering tot eindverbruik de juistheid van de opgevoerde bestemming.
 - j. In het geval de levering tot eindverbruik plaatsvindt vanuit een fysieke opslaglocatie, controleert de verificateur levering tot eindverbruik de samenhang tussen de accijnsadministratie en de goederenadministratie van de fysieke opslaglocatie. De verificateur levering tot eindverbruik betreft hierbij gegevens van gebruikte herkenningmiddelen.
2. De verificateur levering tot eindverbruik bepaalt de uit te voeren verificatiewerkzaamheden voor het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid op basis van een risicoanalyse die tenminste de volgende onderdelen omvat:
- a. de hoeveelheid en soort brandstof welke de leverancier tot eindverbruik op grond van artikel 9.7.2.3 in het register heeft opgevoerd;
 - b. het aantal locaties waar vanaf de leverancier tot eindverbruik levert aan de Nederlandse markt;
 - c. de hoeveelheid en soorten sectoren aan welke de leverancier tot eindverbruik levert;
 - d. de uitkomsten van andere, of eerder uitgevoerde verificaties levering tot eindverbruik.
3. De verificatieverklaring levering tot eindverbruik sector binnenvaart vermeldt:
- a. het totale volume dieselolie en gasolie waaruit de levering tot eindverbruik sector binnenvaart in het betreffende boekjaar bestaat;
 - b. dat de verificateur levering tot eindverbruik een redelijke mate van zekerheid heeft verkregen dat er geen materiële afwijkingen zijn in de opgevoerde levering tot eindverbruik sector binnenvaart;
 - c. de betrokken overige sectoren in de verificatie levering tot eindverbruik sector binnenvaart.

B verificatie levering tot eindverbruik sector zeevaart

1. Met betrekking tot de totstandkoming van de verificatieverklaring levering tot eindverbruik sector zeevaart, is de verificateur levering tot eindverbruik bekend met de administratieve processen van de leverancier tot eindverbruik die dieselolie voor de scheepvaart, gasolie voor de scheepvaart, scheepsbrandstof of zware stookolie aan zeeschepen levert. Gelet op dit oogmerk:
 - a. bezoekt de verificateur levering tot eindverbruik de locatie waar de leverancier tot eindverbruik zijn boekhouding heeft, ten minste eenmaal tijdens het initieel onderzoek;
 - b. bezoekt de verificateur levering tot eindverbruik de locatie waar de leverancier tot eindverbruik zijn boekhouding heeft, indien dit volgt uit de risicoanalyse;
 - c. bezoekt de verificateur levering tot eindverbruik de fysieke opslaglocatie(s) waar vanaf de leverancier tot eindverbruik dieselolie voor de scheepvaart, gasolie voor de scheepvaart, scheepsbrandstof of zware stookolie aan zeeschepen levert, indien dit volgt uit de risicoanalyse;
 - d. neemt de verificateur levering tot eindverbruik de opgevoerde levering tot eindverbruik sector land, sector binnenvaart en de uitkomsten van de verificatie levering tot eindverbruik sector binnenvaart in acht;
 - e. neemt de verificateur levering tot eindverbruik de begin- en eindvoorraad van dieselolie voor de scheepvaart, gasolie voor de scheepvaart, scheepsbrandstof en zware stookolie van het betreffende boekjaar in acht;
 - f. controleert de verificateur levering tot eindverbruik de totale hoeveelheid ontvangen dieselolie voor de scheepvaart, gasolie voor de scheepvaart, scheepsbrandstof en zware stookolie op basis van de inkoopadministratie;
 - g. controleert de verificateur levering tot eindverbruik de hoeveelheid geleverde dieselolie voor de scheepvaart, gasolie voor de scheepvaart, scheepsbrandstof en zware stookolie op basis van de verkoopadministratie;
 - h. controleert de verificateur levering tot eindverbruik de dieselolie voor de scheepvaart, gasolie voor de scheepvaart, scheepsbrandstof en zware stookolie die is geleverd op basis van brandstofleveringnota's en douanedocumentatie;
 - i. controleert de verificateur levering tot eindverbruik de samenhang van de brandstofleveringsnota's en de bunkerverklaringen en de juistheid van de opgevoerde bestemming steekproefsgewijs aan de hand van brandstofleveringsnota's;
 - j. in het geval de levering tot eindverbruik plaatsvindt vanuit een fysieke opslaglocatie, controleert de verificateur levering tot eindverbruik de samenhang tussen de verkoopadministratie en de goederenadministratie van de fysieke opslaglocatie.
2. De verificatie levering tot eindverbruik behelst een risicoanalyse die gebaseerd is op een vooronderzoek dat tenminste de volgende onderdelen omvat:
 - a. de registratie van de leverancier bij ILT en douanevergunningen;
 - b. de hoeveelheid en soort brandstof welke de leverancier tot eindverbruik op grond van artikel 9.7.2.3 in het register heeft opgevoerd;
 - c. het aantal locaties waar vanaf de leverancier tot eindverbruik levert aan de Nederlandse markt;
 - d. de hoeveelheid en soorten sectoren aan welke de leverancier tot eindverbruik levert;
 - e. de uitkomsten van andere, of eerder uitgevoerde verificaties levering tot eindverbruik.
3. De verificatieverklaring levering tot eindverbruik sector zeevaart vermeldt:

- a. het totale volume dieselolie voor de scheepvaart, gasolie voor de scheepvaart, scheepsbrandstof en zware stookolie wat de levering tot eindverbruik sector zeevaart opmaakt in het betreffende boekjaar;
- b. dat de verificateur levering tot eindverbruik een redelijke mate van zekerheid heeft verkregen dat er geen materiële afwijkingen zijn in de opgevoerde levering tot eindverbruik sector zeevaart;
- c. de betrokken overige sectoren in de verificatie levering tot eindverbruik sector zeevaart.

BIJLAGE VI, BEHOREND BIJ ARTIKEL AI

Bijlage 7, behorend bij artikel 16: Verificatie biomassa

1. De verificatieverklaring biomassa wordt afgegeven aan de producent van de LPG uit biomassa (de vervloeingsinstallatie).
2. Met betrekking tot de totstandkoming van de verificatieverklaring is de verificateur biomassa bekend met de administratieve processen, alsmede de productie-installatie en de geproduceerde hoeveelheden van de LPG uit biomassa.
3. De verificateur biomassa voert een vooronderzoek en een risicoanalyse uit die onder andere rekening houdt met de mogelijkheid dat bij de producent en de voorliggende schakel(s) fossiel gas of LPG het systeem betreedt;
4. De verificateur biomassa verkrijgt een redelijke mate van zekerheid over de biogene aard van het gas dat in de vervloeingsinstallatie wordt ingevoerd. Hiertoe controleert de verificateur biomassa onder andere:
 - a. de mogelijkheid tot het betreden van fossiel gas bij de voorliggende schakel(s) met de bedrijfsadministratie en technische tekeningen;
 - b. de samenhang met duurzaamheidsadministratie;
 - c. dat voor de hoeveelheden biogas geen garantie van oorsprong is bijgeschreven in een register voor garanties van oorsprong.
5. De verificateur biomassa:
 - a. kan besluiten dat een bezoek aan de locatie(s) van voorgaande schakel(s) noodzakelijk is;
 - b. controleert tenminste de meter voor de invoeding van het gas in de vervloeingsinstallatie, alsook de meter van de installatie voor de invoeding van de met oplegger verplaatsbare opslagtanks met LPG uit biomassa op nauwkeurigheid en betrouwbaarheid;
 - c. bezoekt de productielocatie ten minste eenmaal tijdens het initieel onderzoek;
 - d. bezoekt de productielocatie ten minste eenmaal per jaar in elk kalenderjaar waarin verklaringen worden uitgegeven;
 - e. controleert de totaal in de relevante tijdsperiode(n) van productie gebruikte hoeveelheid biogas;
 - f. controleert de hoeveelheid van de totaal in een tijdsperiode geproduceerde hoeveelheid LPG uit biomassa;
 - g. controleert de verhouding van de in die tijdsperiode gebruikte hoeveelheid biogas en geproduceerde hoeveelheid LPG uit biomassa;
 - h. controleert of de hoeveelheid geproduceerde LPG uit biomassa niet ook door een andere verificateur biomassa is geverifieerd;
 - i. beoordeelt de administratieve organisatie, alsmede de interne beheersing- en controleprocedure van de producent;
 - j. voert locatiegesprekken met de werknemers die bij productie van LPG uit

- biomassa betrokken zijn;
- k. beoordeelt de bepaling van de verhouding LPG uit biomassa en fossiel LPG en de juistheid van het volume LPG uit biomassa waarop de verificatieverklaring biomassa ziet;
 - l. stelt vast dat de producent rechtstreeks levert aan de inboeker, dan wel direct aan de Nederlandse markt.
6. Met betrekking tot de gebruikte hoeveelheid biogas en de geproduceerde hoeveelheid LPG uit biomassa:
- a. vermeldt de verificatieverklaring biomassa de hoeveelheid geproduceerde LPG uit biomassa;
 - b. staat de hoeveelheid LPG uit biomassa waarvoor een verificatieverklaring biomassa wordt afgegeven, in een juiste verhouding tot de gebruikte hoeveelheid biogas en de geproduceerde hoeveelheid LPG uit biomassa.
7. Met betrekking tot de hoeveelheid geproduceerde LPG uit biomassa:
- a. specificeert de verificatieverklaring biomassa de hoeveelheid per afnemer geleverde LPG uit biomassa;
 - b. geeft de verificateur biomassa een verificatieverklaring met een unieke code af, waarbij de som van de hoeveelheden waarop deze verklaringen betrekking hebben, niet meer bedraagt dan de oorspronkelijke geproduceerde hoeveelheid volgens de bedrijfsadministratie van LPG uit biomassa van de producent;
 - c. geeft de verificatieverklaring biomassa het herkenningsnummer van de met oplegger verplaatsbare opslagtank waarmee de LPG uit biomassa aan de inboeker, dan wel direct aan de Nederlandse markt voor vervoer is geleverd.

BIJLAGE VII, BEHOREND BIJ ARTIKEL AJ

Bijlage 8, behorend bij artikel 17: Inboekverificatie

A verificatie van een ingeboekte hoeveelheid aan de Nederlandse markt voor vervoer geleverde vloeibare biobrandstof

1. Met betrekking tot de totstandkoming van de inboekverificatieverklaring, is de inboekverificateur bekend met de administratieve processen van de inboeker en de relevante activiteiten en processen op de opslaglocaties die onder het door de inboeker gehanteerde duurzaamheidssysteem zijn gecertificeerd. Gelet op dit oogmerk:
- a. bezoekt de inboekverificateur in elk geval de locatie waar de inboeker zijn boekhouding heeft;
 - b. bezoekt de inboekverificateur de (door de inboeker in dat kalenderjaar gebruikte) opslaglocaties, die onder het certificaat van het duurzaamheidssysteem van de inboeker vallen, steekproefsgewijs en wel op basis van een risicoanalyse;
 - c. controleert de inboekverificateur of het certificaat van het duurzaamheidssysteem van de inboeker toereikend is voor alle locaties van de accijnsgoederenplaats, bedoeld in artikel 1a, eerste lid, van de Wet op de accijns waar vanaf de inboeker levert aan de Nederlandse markt voor vervoer;
 - d. controleert de inboekverificateur de soort geleverde vloeibare biobrandstof en de hoeveelheid van die brandstof in liters bij 15°C, dan wel in kilogram;

- e. controleert de inboekverificateur of de vloeibare biobrandstof aan de Nederlandse markt voor vervoer is geleverd als bedoeld in bijlage 1 van deze regeling;
 - f. indien de geleverde brandstof geen standaard brandstof als bedoeld in de aanhef van bijlage 1 is: of voldaan is aan de voorwaarden van bijlage 1 van deze regeling;
 - g. controleert de inboekverificateur of de inboeker de vloeibare biobrandstof evenredig aan deelleveringen toerekent bij vermenging van de vloeibare biobrandstof met een hoeveelheid fossiele brandstof als bedoeld in artikel 6, derde lid, van deze regeling;
 - h. controleert de inboekverificateur of de inboeker de hoeveelheid aan de Nederlandse markt voor vervoer geleverde fysieke vloeibare biobrandstof kan aantonen overeenkomstig bijlage 2, deel A, van deze regeling;
 - i. in geval van LPG uit biomassa: controleert de inboekverificateur dat de inboeker de aard van de brandstof aan de hand van de verificatieverklaring biomassa vergezeldde LPG uit biomassa, de samenhang met het bewijs van duurzaamheid en het herkenningnummer van de met oplegger verplaatsbare opslagtank heeft aangetoond;
 - j. controleert de inboekverificateur of de inboeker de kenmerken van het bewijs van duurzaamheid juist heeft overgenomen;
 - l. controleert de inboekverificateur de wijze waarop de inboeker voorkomt dat hij de hoeveelheid ingeboekte vloeibare biobrandstof als duurzaam doorlevert;
 - m. beoordeelt de inboekverificateur de administratieve organisatie en de interne beheersing- en controleprocessen;
 - n. voert de inboekverificateur gesprekken met de werknemers die bij de inboeking van de vloeibare biobrandstof betrokken zijn.
2. De inboekverificateur bepaalt de uit te voeren verificatiewerkzaamheden voor het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid op basis van een risicoanalyse die ten minste de volgende onderdelen omvat:
- a. de hoeveelheid en soort vloeibare biobrandstof die de inboeker heeft ingeboekt;
 - b. de hoeveelheid en soorten hernieuwbare energie die de inboeker heeft ingeboekt;
 - c. de hoeveelheid en soorten bestemmingen die de inboeker belevt;
 - d. het aantal locaties waar vanaf de inboeker levert aan de Nederlandse markt voor vervoer;
 - e. de hoeveelheid vloeibare biobrandstof die de inboeker per locatie levert aan de Nederlandse markt voor vervoer;
 - f. of op de opslaglocatie een substantiële wijziging heeft plaatsgevonden;
 - g. of de inboeker geleverde niet-standaardbrandstoffen zoals bedoeld in bijlage 1 van deze regeling in het register heeft ingeboekt;
 - h. of de inboeker een vloeibare biobrandstof heeft ingeboekt die niet aan de Nederlandse markt voor vervoer is geleverd als bedoeld in bijlage 1 van deze regeling;
 - i. of de inboeker vloeibare biobrandstof geleverd onder schorsing van accijns zoals bedoeld in bijlage 1 van deze regeling heeft ingeboekt;
 - j. of de inboeker eerder vloeibare biobrandstof heeft ingeboekt;
 - k. de bevindingen uit de voorgaande drie inboekverificaties;
 - l. de bevindingen uit eventuele inspecties van de emissieautoriteit van de voorgaande drie kalenderjaren.
3. Met betrekking tot de hoeveelheid vloeibare biobrandstof, heeft de inboekverificatieverklaring betrekking op:

- a. de hoeveelheid vloeibare biobrandstof die de inboeker in het desbetreffende kalenderjaar aan de Nederlandse markt voor vervoer heeft geleverd;
 - b. de hoeveelheid vloeibare biobrandstof die de inboeker heeft ingeboekt.
4. Een inboekverificatieverklaring vermeldt:
- a. de gegevens van de inboeker met inbegrip van zijn rekeningnummer in het register;
 - b. een beschrijving van de uitgevoerde werkzaamheden (met inbegrip van de bezochte locaties);
 - c. de hoeveelheid ingeboekte vloeibare biobrandstof, opgedeeld per soort vloeibare biobrandstof (zoals bedoeld in bijlage III van de richtlijn hernieuwbare energie);
 - d. de energie-inhoud van de vloeibare biobrandstof overeenkomstig artikel 2 van deze regeling (ten aanzien van vloeibare biobrandstof als bedoeld in artikel 6 van deze regeling), opgedeeld per soort vloeibare biobrandstof;
 - e. dat de inboekverificateur een redelijke mate van zekerheid heeft verkregen dat de hoeveelheid ingeboekte vloeibare biobrandstof in het register geen materiële afwijkingen bevat;
 - f. dat de inboekverificateur een redelijke mate van zekerheid heeft verkregen dat de inboeker de kenmerken van het bewijs van duurzaamheid juist heeft overgenomen;
 - g. een totaaloordeel waaruit blijkt dat de inboekverificateur met een redelijke mate van zekerheid de juistheid van de data en informatie over de soort en hoeveelheid ingeboekte vloeibare biobrandstof die is geleverd aan de Nederlandse markt voor vervoer en de bijbehorende duurzaamheidskenmerken van de hoeveelheid ingeboekte vloeibare biobrandstof kan vaststellen;
 - h. een verklaring van de verificateur dat hij voldoende en geschikte controle-informatie heeft gekregen om tot zijn oordeel te komen.

B. verificatie van een ingeboekte hoeveelheid aan vervoer in Nederland geleverde gasvormige biobrandstof

1. Met betrekking tot de totstandkoming van de inboekverificatieverklaring is de inboekverificateur bekend met de administratieve processen van de inboeker en de relevante activiteiten en processen op de locaties waar de inboeker het gas of biogas aan vervoer in Nederland levert. Gelet op dit oogmerk:
- a. bezoekt de inboekverificateur in elk geval de locatie waar de inboeker zijn boekhouding heeft;
 - b. bezoekt de inboekverificateur de locaties, waar de inboeker het gas of het biogas aan vervoer in Nederland levert, steekproefsgewijs en wel op basis van een risicoanalyse;
 - c. bezoekt de inboekverificateur de locaties, waar de inboeker het gas of het biogas aan vervoer in Nederland levert, wanneer op die locaties een substantiële verandering is doorgevoerd en wel op basis van een risicoanalyse;
 - d. controleert de inboekverificateur bij een locatiebezoek of de aansluiting op het distributiesysteem voor gas alleen bestemd is voor de levering van gas aan vervoer in Nederland (bij leveringen met behulp van het distributiesysteem voor gas);
 - e. controleert de inboekverificateur bij een locatiebezoek de meter van de aansluiting op het distributiesysteem voor gas en de meter van het bemeterd leverpunt (bij leveringen met behulp van het distributiesysteem voor gas) op nauwkeurigheid en betrouwbaarheid;

- f. controleert de inboekverificateur of de inboeker ter grootte van de ingeboekte hoeveelheid gasvormige biobrandstof in dat kalenderjaar op de desbetreffende aansluiting ten minste een overeenkomstige hoeveelheid gas (bij leveringen met behulp van het distributiesysteem voor gas) of biogas (bij leveringen met behulp van een directe lijn) aan vervoer in Nederland heeft geleverd;
 - g. controleert de inboekverificateur of voor de hoeveelheid ingeboekte gasvormige biobrandstof geen exploitatiesubsidie is verstrekt;
 - h. controleert de inboekverificateur of de garanties van oorsprong van gas uit hernieuwbare bronnen een einddatum van geldigheid hebben die ligt op of na de einddatum van de bij de inboeking opgegeven periode van de levering van het gas (bij leveringen met behulp van het distributiesysteem voor gas) of het biogas (bij leveringen met behulp van een directe lijn);
 - i. controleert de inboekverificateur de in- en verkoopboekhouding van gas, alsmede de financiële boekhouding;
 - j. beoordeelt de inboekverificateur de administratieve organisatie en de interne beheersing- en controleprocessen;
 - k. voert de inboekverificateur gesprekken met de werknemers die bij de inboeking van de gasvormige biobrandstof betrokken zijn.
2. De inboekverificateur bepaalt de uit te voeren verificatiewerkzaamheden voor het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid op basis van een risicoanalyse die ten minste de volgende onderdelen omvat:
- a. de hoeveelheid en soort gasvormige biobrandstof die de inboeker heeft ingeboekt;
 - b. de hoeveelheid en soorten hernieuwbare energie die de inboeker heeft ingeboekt;
 - c. het aantal locaties waar de inboeker het gas of het biogas aan vervoer in Nederland levert;
 - d. de hoeveelheid gasvormige biobrandstof die de inboeker per locatie aan vervoer in Nederland levert;
 - e. de hoeveelheid en soorten bestemmingen die de inboeker belevt;
 - f. de wijze waarop de inboeker de gasvormige biobrandstof aan vervoer in Nederland levert, te weten met behulp van het distributiesysteem voor gas dan wel met behulp van een directe lijn;
 - g. of de inboeker eerder gasvormige biobrandstof heeft ingeboekt;
 - h. de bevindingen uit de voorgaande drie inboekverificaties;
 - i. de bevindingen uit eventuele inspecties van de emissieautoriteit van de voorgaande drie kalenderjaren.
3. Met betrekking tot de hoeveelheid gasvormige biobrandstof, heeft de inboekverificatieverklaring betrekking op:
- a. de boekhoudkundig vergroende hoeveelheid gas (bij leveringen met behulp van het distributiesysteem voor gas) of biogas (bij leveringen met behulp van een directe lijn) die de inboeker in het desbetreffende kalenderjaar aan vervoer in Nederland heeft geleverd;
 - b. de hoeveelheid gasvormige biobrandstof die de inboeker heeft ingeboekt.
4. Een inboekverificatieverklaring vermeldt:
- a. de gegevens van de inboeker met inbegrip van zijn rekeningnummer in het register;
 - b. een beschrijving van de uitgevoerde werkzaamheden (met inbegrip van de bezochte locaties);
 - c. de hoeveelheid ingeboekte gasvormige biobrandstof, opgedeeld per soort gasvormige biobrandstof;
 - d. dat de inboekverificateur een redelijke mate van zekerheid heeft verkregen dat de hoeveelheid ingeboekte gasvormige biobrandstof in het register geen materiële afwijkingen bevat;

- e. dat de inboekverificateur een redelijke mate van zekerheid heeft verkregen dat de inboeker de kenmerken van de garanties van oorsprong (bij leveringen met behulp van het distributiesysteem voor gas) en de garanties van oorsprong niet-netlevering (bij leveringen met behulp van een directe lijn) juist heeft overgenomen;
- f. een totaaloordeel waaruit blijkt dat de inboekverificateur met een redelijke mate van zekerheid de juistheid van de data en informatie over de soort en hoeveelheid ingeboekte gasvormige biobrandstof die is geleverd aan vervoer in Nederland en de bijbehorende duurzaamheidskenmerken van de hoeveelheid ingeboekte gasvormige biobrandstof kan vaststellen;
- g. een verklaring van de verificateur dat hij voldoende en geschikte controle-informatie heeft gekregen om tot zijn oordeel te komen.

C. verificatie van een ingeboekte hoeveelheid aan de Nederlandse markt voor vervoer geleverde vloeibare hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong

1. Met betrekking tot de totstandkoming van de inboekverificatieverklaring, is de inboekverificateur bekend met de administratieve processen van de inboeker en de relevante activiteiten en processen op de opslaglocaties die onder het door de inboeker gehanteerde vrijwillige systeem zijn gecertificeerd. Gelet op dit oogmerk:
 - a. bezoekt de inboekverificateur in elk geval de locatie waar de inboeker zijn boekhouding heeft;
 - b. bezoekt de inboekverificateur de (door de inboeker in dat kalenderjaar gebruikte) opslaglocaties, die onder het certificaat van het vrijwillige systeem van de inboeker vallen, steekproefsgewijs en wel op basis van een risicoanalyse;
 - c. bezoekt de inboekverificateur de (door de inboeker in dat kalenderjaar gebruikte) opslaglocaties, die onder het certificaat van het vrijwillige systeem van de inboeker vallen, wanneer op die opslaglocaties een substantiële verandering is doorgevoerd en wel op basis van een risicoanalyse;
 - d. controleert de inboekverificateur of het certificaat van het vrijwillige systeem van de inboeker toereikend is voor alle locaties van de accijnsgoederenplaats, bedoeld in artikel 1a, eerste lid, van de Wet op de accijns waar vanaf de inboeker levert aan de Nederlandse markt voor vervoer;
 - e. controleert de inboekverificateur de soort geleverde vloeibare hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong en de hoeveelheid van die brandstof in liters bij 15°C, dan wel in kilogram;
 - f. controleert de inboekverificateur de sector, bedoeld in artikel 9.7.4.1, tweede lid, van de wet waaraan de vloeibare hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong is geleverd;
 - g. controleert de inboekverificateur of de geleverde brandstof een standaardbrandstof als bedoeld in de aanhef van bijlage 1 is;
 - h. indien de geleverde brandstof geen standaard brandstof als bedoeld in de aanhef van bijlage 1 is: controleert de inboekverificateur of de brandstof in pure vorm of in een mengsel met een fossiele brandstof geleverd is;
 - i. controleert de inboekverificateur of de brandstof-bestemmingcombinatie van de geleverde vloeibare hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong voorkomt in bijlage 1 van de regeling;
 - j. in geval van een vloeibare hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong die als onderdeel van een mengsel met een fossiele brandstof geleverd wordt: controleert de inboekverificateur of de inboeker de aan

- de Nederlandse markt voor vervoer geleverde hoeveelheid vloeibare hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong kan aantonen overeenkomstig bijlage 2, deel B, van de regeling;
- k. controleert de inboekverificateur of de inboeker de kenmerken van het bewijs van hernieuwbaarheid juist heeft overgenomen;
 - l. controleert de inboekverificateur de wijze waarop de inboeker voorkomt dat hij de hoeveelheid ingeboekte vloeibare hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong als hernieuwbaar doorlevert;
 - m. beoordeelt de inboekverificateur de administratieve organisatie en de interne beheersing- en controleprocessen;
 - n. voert de inboekverificateur gesprekken met de werknemers die bij de inboeking van de vloeibare biobrandstof van niet-biologische oorsprong betrokken zijn.
2. De inboekverificateur bepaalt de uit te voeren verificatiewerkzaamheden voor het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid op basis van een risicoanalyse die ten minste de volgende onderdelen omvat:
- a. de hoeveelheid en soort vloeibare hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong die de inboeker heeft ingeboekt;
 - b. de hoeveelheid en soorten hernieuwbare energie van niet-biologische oorsprong die de inboeker heeft ingeboekt;
 - c. het aantal locaties waar vanaf de inboeker levert aan de Nederlandse markt voor vervoer;
 - d. de hoeveelheid vloeibare hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong die de inboeker per locatie levert aan de Nederlandse markt voor vervoer;
 - e. de hoeveelheid en soorten bestemmingen die de inboeker belevt;
 - f. of de inboeker niet-standaardbrandstoffen zoals bedoeld in bijlage 1 van de regeling in het register heeft ingeboekt;
 - g. of de brandstof-bestemmingcombinatie van de geleverde vloeibare hernieuwbare brandstof voorkomt in bijlage 1 van de regeling;
 - h. of de inboeker vloeibare hernieuwbare brandstof geleverd onder schorsing van accijns zoals bedoeld in bijlage 1 van de regeling heeft ingeboekt;
 - i. of de inboeker eerder vloeibare hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong heeft ingeboekt;
 - j. de bevindingen uit de voorgaande drie inboekverificaties;
 - k. de bevindingen uit eventuele inspecties van de emissieautoriteit van de voorgaande drie kalenderjaren
3. Met betrekking tot de hoeveelheid vloeibare hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong, heeft de inboekverificatieverklaring betrekking op:
- a. de hoeveelheid vloeibare hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong die de inboeker in het desbetreffende kalenderjaar aan de Nederlandse markt heeft geleverd;
 - b. de hoeveelheid vloeibare hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong die de inboeker heeft ingeboekt.
4. Een inboekverificatieverklaring vermeldt:
- a. de gegevens van de inboeker met inbegrip van zijn rekeningnummer in het register;
 - b. een beschrijving van de uitgevoerde werkzaamheden (met inbegrip van de bezochte opslaglocaties);
 - c. de hoeveelheid ingeboekte vloeibare hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong, opgedeeld per soort vloeibare hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong;
 - d. de energie-inhoud van de vloeibare hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong overeenkomstig artikel 2 van de regeling,

- opgedeeld per soort vloeibare hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong;
- e. dat de inboekverificateur een redelijke mate van zekerheid heeft verkregen dat de hoeveelheid ingeboekte vloeibare hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong in het register geen materiële afwijkingen bevat;
 - f. dat de inboeker een redelijke mate van zekerheid heeft verkregen dat de inboeker de kenmerken van het bewijs van hernieuwbaarheid juist heeft overgenomen;
 - g. een totaaloordeel waaruit blijkt dat de inboekverificateur met een redelijke mate van zekerheid de juistheid van de data en informatie over de soort en hoeveelheid ingeboekte vloeibare hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong kan vaststellen;
 - h. een verklaring van de verificateur dat hij voldoende en geschikte controle-informatie heeft gekregen om tot zijn oordeel te komen.

D. verificatie van een ingeboekte hoeveelheid aan vervoer in Nederland geleverde gasvormige hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong

1. Met betrekking tot de totstandkoming van de inboekverificatieverklaring is de inboekverificateur bekend met de administratieve processen van de inboeker en de relevante activiteiten en processen op de locaties waar vanaf de inboeker waterstof aan vervoer in Nederland levert, dan wel waterstof aan binnenschepen en zeeschepen met behulp van een waterstofcontainer levert. Gelet op dit oogmerk:
 - a. bezoekt de inboekverificateur in elk geval de locatie waar de inboeker zijn boekhouding heeft;
 - b. bezoekt de inboekverificateur de locaties, waar vanaf de inboeker de waterstof aan vervoer in Nederland met behulp van een bemeterd leverpunt levert, dan wel de locatie waar de inboeker de waterstof produceert die hij met behulp van een waterstofcontainer aan binnenschepen of zeeschepen levert, steekproefsgewijs en wel op basis van een risicoanalyse;
 - c. bezoekt de inboekverificateur de locaties, waar vanaf de inboeker de waterstof aan vervoer in Nederland met behulp van een bemeterd leverpunt levert, dan wel de locatie waar de inboeker de waterstof produceert die hij met behulp van een waterstofcontainer aan binnenschepen of zeeschepen levert, wanneer op die locaties een substantiële verandering is doorgevoerd en wel op basis van een risicoanalyse;
 - d. controleert de inboekverificateur het certificaat van het vrijwillige systeem van de toeleverancier van de inboeker die waterstof aan vervoer in Nederland met behulp van een bemeterd leverpunt levert;
 - e. controleert de inboekverificateur of het certificaat van het vrijwillige systeem van de inboeker toereikend is voor de locatie waar de inboeker de waterstof produceert die hij met behulp van een waterstofcontainer aan binnenschepen of zeeschepen levert;
 - f. controleert de inboekverificateur bij een bezoek aan de locatie van de inboeker, die waterstof aan vervoer in Nederland met een bemeterd leverpunt levert, de meter van het bemeterd leverpunt op nauwkeurigheid en betrouwbaarheid;
 - g. controleert de inboekverificateur of de inboeker ter grootte van de ingeboekte hoeveelheid gasvormige hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong in dat kalenderjaar ten minste een

- overeenkomstige hoeveelheid waterstof aan vervoer in Nederland heeft geleverd;
- h. controleert de inboekverificateur of de inboeker de kenmerken van het bewijs van hernieuwbaarheid juist heeft overgenomen;
 - i. controleert de inboekverificateur de wijze waarop de inboeker voorkomt dat hij de hoeveelheid ingeboekte gasvormige hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong als hernieuwbaar doorlevert;
 - j. controleert de inboekverificateur de in- en verkoopboekhouding van waterstof, alsmede de financiële boekhouding;
 - k. beoordeelt de inboekverificateur de administratieve organisatie en de interne beheersing- en controleprocessen;
 - l. voert de inboekverificateur gesprekken met de werknemers die bij de inboeking van de gasvormige hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong betrokken zijn.
2. De inboekverificateur bepaalt de uit te voeren verificatiewerkzaamheden voor het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid op basis van een risicoanalyse die ten minste de volgende onderdelen omvat:
- a. de hoeveelheid en soort gasvormige hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong die de inboeker heeft ingeboekt;
 - b. de hoeveelheid en soorten hernieuwbare energie die de inboeker heeft ingeboekt;
 - c. het aantal locaties waar vanaf de inboeker de waterstof aan vervoer in Nederland levert;
 - d. de hoeveelheid waterstof die de inboeker per locatie aan vervoer in Nederland levert;
 - e. de hoeveelheid en soorten bestemmingen die de inboeker belevt;
 - f. de wijze waarop de inboeker de waterstof aan vervoer in Nederland levert, te weten met een bemeterd leverpunt dan wel met behulp van een waterstofcontainer;
 - g. of de inboeker eerder gasvormige hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong heeft ingeboekt;
 - h. de bevindingen uit de voorgaande drie inboekverificaties;
 - i. de bevindingen uit eventuele inspecties van de emissieautoriteit van de voorgaande drie kalenderjaren.
3. Met betrekking tot de hoeveelheid ingeboekte gasvormige hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong, heeft de inboekverificatieverklaring betrekking op:
- a. de hoeveelheid waterstof die de inboeker in het desbetreffende kalenderjaar aan vervoer in Nederland, dan wel met behulp van een waterstofcontainer aan binnenschepen en zeeschepen heeft geleverd;
 - b. de hoeveelheid gasvormige hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong die de inboeker heeft ingeboekt.
4. Een inboekverificatieverklaring vermeldt:
- a. de gegevens van de inboeker met inbegrip van zijn rekeningnummer in het register;
 - b. een beschrijving van de uitgevoerde werkzaamheden (met inbegrip van de bezochte locaties);
 - c. de hoeveelheid ingeboekte gasvormige hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong die als waterstof geleverd is (zoals bedoeld in bijlage III van de richtlijn hernieuwbare energie);
 - d. dat de inboekverificateur een redelijke mate van zekerheid heeft verkregen dat de hoeveelheid ingeboekte gasvormige hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong in het register die als waterstof geleverd is geen materiële afwijkingen bevat;
 - e. dat de inboekverificateur een redelijke mate van zekerheid heeft verkregen dat de inboeker de kenmerken van het bewijs van hernieuwbaarheid juist heeft overgenomen;

- f. een totaaloordeel waaruit blijkt dat de inboekverificateur met een redelijke mate van zekerheid de juistheid van de data en informatie over de soort en hoeveelheid ingeboekte gasvormige hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong kan vaststellen;
- g. een verklaring van de verificateur dat hij voldoende en geschikte controle-informatie heeft gekregen om tot zijn oordeel te komen.

E. verificatie van een ingeboekte hoeveelheid aan wegvoertuigen, mobiele machines, binnenschepen en zeeschepen in Nederland geleverde elektriciteit

1. Met betrekking tot de totstandkoming van de inboekverificatieverklaring is de inboekverificateur bekend met de administratieve processen van de inboeker en de relevante fysieke situaties op de locaties waar de inboeker elektriciteit aan wegvoertuigen, mobiele machines, binnenschepen en zeeschepen in Nederland levert. Gelet op dit oogmerk:
 - a. bezoekt de inboekverificateur de locaties, waar de inboeker de elektriciteit aan wegvoertuigen, mobiele machines, binnenschepen en zeeschepen in Nederland levert, steekproefsgewijs tijdens het initieel onderzoek;
 - b. bezoekt de inboekverificateur de locaties, waar de inboeker de elektriciteit aan wegvoertuigen, mobiele machines, binnenschepen en zeeschepen in Nederland levert, wanneer op die locaties een substantiële verandering is doorgevoerd en wel op basis van een risicoanalyse;
 - c. controleert de inboekverificateur bij een locatiebezoek de meter van het bemeterd leverpunt en of er meters aanwezig zijn bij een eventuele opslaginstallatie van elektriciteit;
 - d. bezoekt de inboekverificateur in elk geval de locatie waar de inboeker zijn boekhouding heeft;
 - e. controleert de inboekverificateur of de inboeker, de onderneming dan wel de natuurlijke persoon waarvoor een inboekdienstverlener inboekt, wanneer een substantiële verandering is doorgevoerd en wel op basis van een risicoanalyse bij een locatiebezoek of de inboeker:
 - elektriciteit levert met een aansluiting die, of een bemeterd allocatiepunt dat, uitsluitend bestemd is voor de levering van elektriciteit aan wegvoertuigen, mobiele machines, binnenschepen en zeeschepen en gekoppeld is aan een bemeterd leverpunt, dan wel
 - beschikt over een bemeterd leverpunt, voorzien van een geregeld meetinstrument als bedoeld in artikel 1 van de Metrologiewet, met een geldige conformiteitsbeoordeling als bedoeld in artikel 5, eerste lid, onderdeel c, van die wet en voorzien van de voor dat meetinstrument voorgeschreven merktekens als bedoeld in artikel 8 van die wet; of
 - een aansluiting heeft als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel b, van die wet die uitsluitend is bestemd voor de levering van elektriciteit aan wegvoertuigen, mobiele machines, binnenschepen en zeeschepen en die als onderneming openbaar vervoersdiensten aanbiedt;
 - f. controleert de inboekverificateur bij een locatiebezoek de meter van het bemeterd leverpunt en de meter van een eventuele eenheid die elektriciteit uit hernieuwbare bronnen uitgezonderd biomassa, stortgas, gas van rioolzuiveringsinstallaties en biogas op dezelfde locatie opwekt, op nauwkeurigheid en betrouwbaarheid;
 - g. bezoekt de inboekverificateur in elk geval de locatie waar de inboeker zijn boekhouding heeft en die waar op locatie elektriciteit uit

- hernieuwbare bronnen uitgezonderd biomassa, stortgas, gas van rioolzuiveringsinstallaties en biogas wordt opgewekt;
- h. beoordeelt de inboekverificateur de administratieve organisatie en de interne beheersing- en controleprocessen;
 - i. voert de inboekverificateur locatiegesprekken met de werknemers die bij de inboeking van de elektriciteit betrokken zijn;
 - j. in geval van levering van elektriciteit met een aansluiting: controleert de inboekverificateur de geleverde hoeveelheid elektriciteit per aansluiting;
 - k. in geval van levering van elektriciteit met een verwisselbare accu: controleert de inboekverificateur de geleverde hoeveelheid elektriciteit per aansluiting of bemeterd allocatiepunt;
 - l. in geval van levering van elektriciteit met een aansluiting in geval van openbaar vervoersdiensten: controleert de inboekverificateur de geleverde hoeveelheid elektriciteit per aansluiting;
 - m. in geval van levering van elektriciteit met een directe lijn: controleert de inboekverificateur of de inboeker ter grootte van de ingeboekte hoeveelheid elektriciteit op die locatie ten minste een hoeveelheid elektriciteit uit hernieuwbare bronnen uitgezonderd biomassa met een directe lijn ontvangen heeft;
 - n. in geval van opwekking en levering van elektriciteit op hetzelfde adres: controleert de inboekverificateur of de garanties van oorsprong niet-netlevering duurzame elektriciteit op het moment van de inboeking een einddatum van geldigheid hebben die ligt op of na de einddatum van de bij de inboeking opgegeven periode van de levering van de elektriciteit;
 - o. in geval van levering van elektriciteit met een directe lijn en in geval van opwekking en levering van elektriciteit op hetzelfde adres: controleert de inboekverificateur of voor de opgewekte elektriciteit geen exploitatiesubsidie is verstrekt;
 - p. indien er leverpunten aanwezig zijn waarop teruglevering van elektriciteit (vehicle to grid) mogelijk is: controleert de inboekverificateur of de hoeveelheden elektriciteit die terug geleverd worden aan het net, zijn verrekend met de uiteindelijke ingeboekte hoeveelheid elektriciteit;
 - q. controleert de inboekverificateur de in- en verkoopboekhouding van elektriciteit, alsmede de financiële boekhouding.
2. In aanvulling op onderdeel E, punt 1, voert de inboekverificateur voor een inboekdienstverlener de volgende werkzaamheden uit:
- a. bezoekt de inboekverificateur het vestigingsadres van de inboekdienstverlener tijdens het initieel onderzoek;
 - b. controleert de inboekverificateur of de inboekdienstverlener:
 - beschikt over geldige machtigingen voor de inboeking die hij gedaan heeft;
 - beschikt over de juiste gegevens van zijn machtiginggevers voor het inboeken van elektriciteit, waarbij voor aansluitingen op naam van natuurlijke personen per aansluiting de volgende documenten aanwezig moeten zijn:
 - 1°. het bewijs van de aanwezigheid van een geregeld meetinstrument als bedoeld in artikel 1 van de Metrologiewet;
 - 2°. bij een exclusieve aansluiting: de inkoopfacturen elektriciteit;
 - 3°. de laadvolumes gemeten door het geregelde meetinstrument;
 - 4°. het bewijs van laadinfrastructuur op locatie van levering;
 - 5°. de in- en verkoopboekhouding van elektriciteit;
 - 6°. van de machtiginggever die als onderneming elektriciteit levert: de financiële boekhouding van de geleverde

- elektriciteit.
3. Met betrekking tot de hoeveelheid ingeboekte elektriciteit heeft de verificatieverklaring betrekking op:
 - a. de hoeveelheid elektriciteit in kWh die in het betreffende kalenderjaar is geleverd in Nederland;
 - b. de hoeveelheid elektriciteit in kWh die de inboeker op grond van artikel 9.7.4.1, eerste lid, onderdeel e, van de wet heeft ingeboekt.
 4. De inboekverificatieverklaring geeft een risicoanalyse die is gebaseerd op een onderzoek dat ten minste de volgende onderdelen omvat:
 - a. de juistheid van de hoeveelheid ingeboekte elektriciteit en de levering in het desbetreffende kalenderjaar;
 - b. bij een levering van elektriciteit met behulp van een aansluiting of bemeterd allocatiepunt: de hoeveelheid op de aansluiting of het bemeterde allocatiepunt geleverde elektriciteit in verhouding tot de ingeboekte hoeveelheid elektriciteit;
 - c. bij een levering van elektriciteit met behulp van een bemeterd leverpunt, voorzien van een geregeld meetinstrument als bedoeld in artikel 1 van de Metrologiewet: de geldigheid van de conformiteitsbeoordeling als bedoeld in artikel 5, onderdeel c, van die wet en de aanwezigheid van de voor dat meetinstrument voorgeschreven merktekens als bedoeld in artikel 8 van die wet;
 - d. bij levering van elektriciteit uit hernieuwbare bronnen met een directe lijn + opwek op locatie: de hoeveelheid geleverde elektriciteit, alsmede de kwaliteit van data en procedures bij de bepaling van de geleverde hoeveelheid elektriciteit;
 - e. de in- en verkoopboekhouding van elektriciteit, alsmede de financiële boekhouding;
 - f. de administratieve organisatie en de interne beheersing- en controleprocessen;
 - g. vraagesprekken met de werknemers die bij de inboeking van elektriciteit betrokken zijn.
 5. Een inboekverificatieverklaring vermeldt:
 - a. de gegevens van de inboeker met inbegrip van zijn rekeningnummer in het register;
 - b. een beschrijving van de uitgevoerde werkzaamheden, met inbegrip van de bezochte locaties en geraadpleegde registers;
 - c. bij een inboekverificatie van een inboekdienstverlener: een bevestiging van controle van de machtigingen;
 - d. de hoeveelheid ingeboekte elektriciteit;
 - e. dat de inboekverificateur een redelijke mate van zekerheid heeft verkregen dat de hoeveelheid ingeboekte elektriciteit en de periode van levering geen materiële afwijkingen bevat;
 - f. een totaaloordeel waaruit blijkt dat de inboekverificateur met een redelijke mate van zekerheid de juistheid van de data en informatie over de hoeveelheid ingeboekte elektriciteit kan vaststellen;
 - g. een verklaring van de verificateur dat hij voldoende en geschikte controle-informatie heeft gekregen om tot zijn oordeel te komen.

BIJLAGE VIII, BEHOREND BIJ ARTIKEL AK

Bijlage 9, behorend bij artikel 27: Bij de inboeking van gebruikte hoeveelheid hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong bij

**de productie van een conventionele vervoersbrandstof of een
biobrandstof te vermelden gegevens**

1. Algemeen

- a. soort gebruikte hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong;
- b. datum of periode van gebruik;
- c. de identificerende naam en het adres van de raffinaderij.

2. Vloeibare hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong

Bij het gebruik van een hoeveelheid vloeibare hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong bij de productie van een conventionele vervoersbrandstof of een biobrandstof:

- 1°. de hoeveelheid in liters bij 15°C per soort gebruikte hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong;
- 2°. of de vloeibare hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong is gebruikt bij de productie van een conventionele vervoersbrandstof of een biobrandstof;
- 3°. het vrijwillige systeem waaronder de levering plaatsvindt;
- 4°. het nummer van het bewijs van hernieuwbaarheid;
- 5°. de broeikasgasemissie per grondstof in g CO₂eq/MJ.

3. Gasvormige hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong

Bij het gebruik van een hoeveelheid gasvormige hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong bij de productie van een conventionele vervoersbrandstof of een biobrandstof:

- 1°. de hoeveelheid in kilogrammen gebruikte gasvormige hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong;
- 2°. het vrijwillige systeem waaronder de levering plaatsvindt;
- 3°. het nummer van het bewijs van hernieuwbaarheid;
- 4°. de broeikasgasemissie per grondstof in g CO₂eq/MJ.

BIJLAGE IX, BEHOREND BIJ ARTIKEL AL

**Bijlage 10, behorend bij artikel 28: Verificatie raffinagereductie
vervoersbrandstoffen**

**Verificatie van een hoeveelheid ingeboekte (in raffinaderijen bij de
productie van een conventionele vervoersbrandstoffen biobrandstoffen of
van een biobrandstof gebruikte) hernieuwbare brandstof van niet-
biologische oorsprong**

1. Met betrekking tot de totstandkoming van de verificatieverklaring raffinagereductie vervoersbrandstoffen, is de verificateur bekend met de administratieve processen van de raffinaderijhouder en de relevante fysieke situaties op de raffinaderij die onder het gehanteerde vrijwillige systeem van de inboeker is gecertificeerd. Gelet op dit oogmerk:
 - a. bezoekt de verificateur raffinagereductie vervoersbrandstoffen de raffinaderij, die onder het certificaat van het vrijwillige systeem van de raffinaderijhouder vallen, ten minste eenmaal tijdens het initieel onderzoek;
 - b. bezoekt de verificateur raffinagereductie vervoersbrandstoffen de raffinaderij, die onder het certificaat van het vrijwillige systeem van de inboeker valt, wanneer een substantiële verandering is doorgevoerd en wel op basis van een risicoanalyse;

- c. bezoekt de verificateur raffinagereductie vervoersbrandstoffen in elk geval de locatie waar de raffinaderijhouder zijn boekhouding heeft.
- 2. De verificatieverklaring raffinagereductie vervoersbrandstoffen vermeldt de energie-inhoud per soort vloeibare hernieuwbare brandstof overeenkomstig artikel 2 van de regeling.
- 3. De verificatieverklaring raffinagereductie vervoersbrandstoffen bevat een risicoanalyse die gebaseerd is op een onderzoek dat ten minste de volgende onderdelen omvat:
 - a. het gebruik door de raffinaderijhouder van hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong ter grootte van de inboeking, en het bewijs dat de totaal dat kalenderjaar door de hem ingeboekte hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong ter verkrijging van raffinagereductie-eenheden even groot is als het totale gebruik van hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong in de raffinaderij bij de productie van een conventionele vervoersbrandstof of van een biobrandstof;
 - b. de administratieve organisatie en de interne beheersing- en controleprocessen;
 - c. vraaggesprekken met de werknemers die bij de inboeking van de vloeibare hernieuwbare brandstof zijn betrokken.
- 4. Een verificatieverklaring raffinagereductie vervoersbrandstoffen vermeldt:
 - a. de gegevens van de raffinaderijhouder met inbegrip van zijn rekeningnummer in het register;
 - b. een beschrijving van de uitgevoerde werkzaamheden (met inbegrip van de bezochte raffinaderij);
 - c. de hoeveelheid en soort ingeboekte hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong;
 - d. dat de verificateur raffinagereductie vervoersbrandstoffen een redelijke mate van zekerheid heeft verkregen dat de hoeveelheid gebruikte hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong en de ingeboekte hoeveelheid in het register geen materiële afwijkingen bevat;
 - e. dat de boekverificateur raffinagereductie vervoersbrandstoffen een redelijke mate van zekerheid heeft verkregen dat de totaal in dat kalenderjaar door de raffinaderijhouder ingeboekte hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong niet groter is dan het totale gebruik van hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong bij de productie van een conventionele vervoersbrandstof of van een biobrandstof;
 - f. een totaaloordeel waaruit blijkt dat de verificateur raffinagereductie vervoersbrandstoffen, met een redelijke mate van zekerheid, de juistheid van de data en informatie over de soort en hoeveelheid ingeboekte hernieuwbare brandstof kan vaststellen;
 - g. een verklaring van de verificateur dat hij voldoende en geschikte controle-informatie heeft gekregen om tot zijn oordeel te komen.

TOELICHTING

Algemeen deel

1. Inleiding

Met deze wijziging van de Regeling energie vervoer en de Regeling brandstoffen luchtverontreiniging wordt uitvoering gegeven aan diverse beleidsontwikkelingen op het gebied van de systematiek hernieuwbare energie in de vervoerssector, in verband met de implementatie van Richtlijn (EU) 2023/2413¹ (RED III) (hierna: wijzigingsrichtlijn hernieuwbare energie) op het gebied van hernieuwbare energie, voor zover betrekking hebbend op de sector vervoer. Deze wijzigingsregeling vult de delegatiegrondslagen nader in van de in verband met de implementatie gewijzigde titels 9.7 en 9.8 van de Wet milieubeheer en het gewijzigde Besluit energie vervoer en het Besluit brandstoffen luchtverontreiniging.

De wijziging van de systematiek hernieuwbare energie vervoer legt de nadruk op het sturen op CO₂-ketenemissiereductie in plaats van op de energie-inhoud van de hernieuwbare energie (van *energiesturing* naar *CO₂-ketensturing*). Daarmee wordt een verschuiving beoogd van volumegestuurde stimulering van hernieuwbare energie naar emissiegestuurde doelmatigheid van energie in vervoer. Daarnaast zal de systematiek hernieuwbare energie vervoer van een sectorbrede en overkoepelende behandeling van vervoer overgaan op een sectorspecifieke benadering van vervoer (*sectorsturing*).

In het Klimaatakkoord², in de Visie duurzame energiedragers in vervoer³ en in de voorjaarsbesluiten van 2023 en 2025⁴ zijn nationale doelstellingen verwoord ten aanzien van de verduurzaming van de vervoerssector. Deze doelen vragen om een actualisering van de bestaande bepalingen, onder meer om marktverstoring tegen te gaan, een doeltreffend toezicht mogelijk te maken en om aan de betrokken marktpartijen investeringszekerheid te bieden.

De wijzigingen van de Regeling energie vervoer worden op hoofdlijnen in paragraaf 2 van deze toelichting toegelicht. In paragraaf 3 wordt in hoofdlijnen ingegaan op de wijziging van de Regeling brandstoffen luchtverontreiniging. Vervolgens wordt in paragraaf 4 nader ingegaan op aspecten rondom de uitvoering en handhaving, terwijl in paragraaf 5 de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu wordt toegelicht. Paragraaf 6 behandelt de advisering, de HUF-toets van de Nederlandse Emissieautoriteit (hierna: NEa) en de internetconsultatie van deze wijzigingsregeling. Het tweede deel van deze toelichting bevat een artikelsgewijze toelichting. En ten slotte is in de bijlage bij deze toelichting de implementatietabel opgenomen.

¹ Richtlijn (EU) 2023/2413 van het Europese Parlement en de Raad van 18 oktober 2023 tot wijziging van Richtlijn (EU) 2018/2001, Verordening (EU) 2018/1999 en Richtlijn 98/70/EG wat de bevordering van energie uit hernieuwbare bronnen betreft, en tot intrekking van Richtlijn (EU) 2015/652 van de Raad (Pb L van 31.10.2023).

² Zie Kamerstukken II, 2018/19, 32813, p. 48 ev.

³ Visie Duurzame Energiedragers in Mobiliteit, ministerie van infrastructuur en Waterstaat van juni 2020.

⁴ Zie Kabinetsaanpak Klimaatbeleid | Tweede Kamer der Staten-Generaal; Kamerstukken II 2022/23, 32813, nr. 1230.

2. Hoofdlijnen wijziging Regeling energie vervoer

Het hoofddoel van het Nederlandse beleid inzake hernieuwbare energie voor vervoer (en daarmee de systematiek hernieuwbare energie vervoer), is het behalen (dan wel het leveren van een significante bijdrage aan het behalen) van het bindend nationaal streefcijfer uit de richtlijn hernieuwbare energie, rekening houdend met de afspraken en nationaal toerekenbare CO₂-doelen uit het Klimaatakkoord in het kader van de Parijsdoelstelling. De kaders hiervoor zijn vormgegeven in de Wet milieubeheer, terwijl de nadere invulling van de kaders is verwerkt in het Besluit energie vervoer.

In onderstaande paragrafen wordt op hoofdlijnen de wijzigingen van de Regeling energie vervoer toegelicht.

2.1. Verificatie levering tot eindverbruik en de verificatie biomassa

Met de uitbreiding van de systematiek hernieuwbare energie vervoer naar de sector binnenvaart, verkrijgt de leverancier tot eindverbruik van de sector binnenvaart een jaarverplichting hernieuwbare energie vervoer over de door hem in een kalenderjaar geleverde hoeveelheid rode diesel. Omdat een geleverde minerale olie aan een binnenschip voor voortbeweging en scheepsbehoeften aan boord vrijgesteld zijn van het betalen van accijns (en de Douane bijgevolg niet jaarlijks de juistheid van de accijnsteruggaaf controleert), voert de systematiek hernieuwbare energie vervoer de verificatie levering tot eindverbruik in, als waarborg voor de volledigheid van de (door de leverancier tot eindverbruik sector binnenvaart) ingevoerde levering tot eindverbruik, te weten de hoeveelheid in een kalenderjaar geleverde rode diesel. Ook voert de systematiek hernieuwbare energie vervoer de verificatie biomassa in, die de inboeker kan gebruiken om de hoeveelheid biobrandstof van ingevoerd LNG of LPG te bepalen, die vanaf de productielocatie aan de inboeker met oplegger verplaatsbare opslagtanks geleverd wordt.

2.2 Correctiefactor gebruik raffinagereductie-eenheden

Bij het voldoen aan het verplichte aandeel hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong (subverplichting), ten behoeve van de jaarverplichting hernieuwbare energie vervoer, mag de leverancier tot eindverbruik – naast emissiereductie-eenheden (ERE's) van de desbetreffende vervoerssector – ook zogenaamde raffinagereductie-eenheden (RARE's) gebruiken. De Wet milieubeheer bevat echter wel de mogelijkheid om bij ministeriële regeling een rekenfactor lager dan één te stellen bij het gebruik van RARE's bij het voldoen aan die subverplichting, om zo toch het gebruik van ERE's-hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong te bevorderen, die immers een directe inzet van die brandstof in de Nederlandse markt voor vervoer vertegenwoordigen. Dit in tegenstelling tot RARE's, die hun oorsprong vinden in het gebruik van hernieuwbare waterstof in een raffinaderij bij de vervaardiging van een conventionele vervoersbrandstof of een biobrandstof (de zogenaamde raffinageroute).

Om te verzekeren dat de raffinageroute bijdraagt aan de opschaling van elektrolysecapaciteit in Nederland, is niettemin besloten om geen correctiefactor te hanteren bij het gebruik van RARE's bij het voldoen aan de subverplichting voor hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong.

2.3 Boekhoudkundige vergroening van geleverd vloeibaar gemaakt aardgas

De mogelijkheid tot het inboeken van geleverd vloeibaar gemaakt aardgas (LNG), vervaardigd uit aardgas uit het gastransportnet en boekhoudkundig vergroend met garanties van oorsprong (GvO's) voor groen gas uit hernieuwbare bronnen, wordt geschrapt. Van deze inboekmogelijkheid maken inboekers geen gebruik, terwijl de vergroening onvoldoende bijdraagt aan de beleidsdoelstelling om daadwerkelijk vloeibaar gemaakt biogas (bioLNG oftewel LBG) en andere fysieke biobrandstoffen in te zetten in de vervoerssector.

De reden dat de mogelijkheid in 2022 in de regeling is opgenomen, was om de opschaling van de productie van biogas te bevorderen. Dit doel wordt overgenomen door de bijmengverplichting groen gas, een nieuwe wettelijke systematiek in titel 9.10 van de Wet milieubeheer, die leveranciers van aardgas verplicht tot de boekhoudkundige vergroening met GvO's gas uit hernieuwbare bronnen, van het aardgas dat ze met het gastransportnet aan eindgebruikers (huishoudens en tuinbouwsector) levert. Omdat GvO's beperkt beschikbaar zijn, zou de instandhouding van de inboekbevoegdheid van boekhoudkundig vergroend LNG een prijsopdrijvend effect hebben die ten nadele van huishoudens en de tuinbouwsector uitpakt, in een context dat op geleverd LNG geen jaarverplichting hernieuwbare energie vervoer rust en de leveranciers tot eindverbruik betere alternatieven ter beschikking staan (zoals bioLNG oftewel LBG).

2.4 Vermenigvuldigers voor energiedragers en sectoren bij inboeking

De administratieve dubbeltelling van de energie-inhoud van biobrandstoffen uit bijlage IX, deel A en B, van de richtlijn hernieuwbare energie bij het behalen van de jaarverplichting hernieuwbare energie vervoer, komt te vervallen. Deze systematiek leidde in toenemende mate tot onwenselijke prikkels. Als gevolg van de keuze voor een CO₂-ketensturing en een sectorsturing, worden dergelijke vermenigvuldigers (die bepalend zijn voor het aantal bij te schrijven verhandelbare eenheden) afgeschaft, omdat ze niet langer toegestaan, dan wel niet langer van belang zijn. Door het vervallen van de dubbeltelling, komt ook de dubbeltellingverificatie te vervallen.

2.5 Correctiefactor inboeking geleverde biobrandstoffen categorie overig

De overstap naar een CO₂-ketensturing en de gekoppelde afschaffing van dubbeltelling, heeft als gevolg dat bepaalde biobrandstoffen hoger gewaardeerd worden dan beleidsmatig wenselijk is.

Dit treedt op bij dierlijk vetten categorie 3, waarvan de inboeking van een geleverde biobrandstof uit die grondstof leidt tot de bijschrijving van een ERE-overig, terwijl de inboeking van een biobrandstof uit dierlijke vetten categorie 1 en 2 de bijschrijving van een ERE-bijlage IX tot gevolg heeft. Een verhandelbare eenheid ERE-bijlage IX kent meer beperkingen dan de ERE-overig en is bijgevolg waardevoller. Om het risico op marktverstoring te beperken, voert de systematiek hernieuwbare energie vervoer een correctiefactor van 0,5 voor dierlijke vetten categorie 3 in, met als doel de inzet van deze grondstoffen niet te bevorderen ten koste van hun toepassing in andere, hoogwaardigere sectoren.

2.6 Bepalingen over inboeken door de inboekdienstverlener

De wijziging van de ministeriële regeling bevat ook bepalingen over de inboekdienstverlener, de onderneming die door een onderneming geleverde of een natuurlijke persoon afgenomen elektriciteit inboekt.

2.7 Vaststellen energiebijdrage van emissiereductie-eenheden

De wijziging van de regeling stelt de wijze vast waarop de energiebijdrage van ERE's bepaald wordt (ondanks de systeemwijziging van energiesturing naar CO₂-sturing). Deze bepaling speelt een rol in de beoogde koppeling tussen het systeem van verhandelbare emissierechten voor vervoer en de bebouwde omgeving (EU-ETS 2; titel 16.2 van de Wet milieubeheer) en het systeem van hernieuwbare energie vervoer (titel 9.7 van de Wet milieubeheer). De energiebijdrage wordt uitsluitend vastgesteld voor leveringen aan de wegsector en binnenvaart en is beperkt tot leveringen van vloeibare brandstoffen die onder het emissiehandelssysteem vallen.

2.8 Uiterste datum aanvragen rekening met een inboekfaciliteit
Voortaan is 15 december de uiterste datum voor het aanvragen van een rekening met een inboekfaciliteit voor het inboeken van geleverde hernieuwbare energie vervoer in dat kalenderjaar. Deze maatregel beoogt de toenemende werklast van de NEa aan het eind van het kalenderjaar te beperken, alsook de rechtszekerheid voor ondernemingen die afhankelijk zijn van tijdige goedkeuring van hun rekeningaanvraag te vergroten.

2.9 Uitwerking raffinagereductie vervoersbrandstoffen
Vanwege het intrekken van de systematiek rapportage- en reductieverplichting vervoeremissies (oude titel 9.8 van de Wet milieubeheer) en de invoering van de systematiek raffinagereductie vervoersbrandstoffen (nieuwe titel 9.8 van de Wet milieubeheer), zal het tweede hoofdstuk van de ministeriële regeling volledig vervangen worden. Dit nieuwe hoofdstuk bestaat uit paragrafen met bepalingen over het inboeken hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong, over het Register raffinagereductie-eenheden en over rapportages van raffinagereductie-eenheden.

Om te voorkomen dat emissiereductie als gevolg van de inzet van hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong bij de vervaardiging van biobrandstoffen meerdere keren geteld wordt, is in de paragraaf over het inboeken hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong een bepaling opgenomen dat de inboeker aantoont dat deze emissiereductie niet ook is opgenomen in de uiteindelijke ketenemissiereductie van de vervaardigde biobrandstof.

2.10 Wijziging bijlagen
Tot slot leidt de overgang naar een CO₂-keten- en sectorsturing tot de wijziging van verschillende bijlagen van de ministeriële regeling, terwijl de invoering van de verificatie levering tot eindverbruik en de verificatie biomassa tot nieuwe bijlagen leidt. De bijlage over de dubbeltellingverificatie wordt geschrapt. Daarnaast worden wijzigingen in bijlagen 1, 2 en 5 aangebracht.

3. Hoofdpijnen wijziging Regeling brandstoffen luchtverontreiniging

De systematiek hernieuwbare energie vervoer van titel 9.7 van de Wet milieubeheer verplicht leveranciers met een levering tot eindverbruik sector land, met een levering tot eindverbruik sector binnenvaart en een levering tot eindverbruik sector zeevaart, tot het jaarlijks behalen van een vooraf vastgesteld percentage CO_{2eq}-ketenemissiereductie, met de inzet van ERE's en RARE's (jaarverplichting hernieuwbare energie vervoer). De Wet milieubeheer

identificeert leveranciers met leveringen tot eindverbruik sector land en sector binnenvaart, alsmede de hoeveelheid en aard van de door deze partijen geleverde brandstoffen, aan de hand van de accijnswetgeving (zie definitie in artikel 9.7.1.1 van *leverancier tot eindverbruik*). De accijnswetgeving biedt echter geen of onvoldoende aanknopingspunten om vast te kunnen stellen wie als leverancier met een levering tot eindverbruik sector zeevaart moet worden aangemerkt, terwijl de accijnsvrijstelling voor geleverde brandstoffen voor voortbeweging en scheepsbehoeften aan boord van schepen de bepaling van de hoeveelheid geleverde brandstoffen aan een zeeschip bemoeilijkt.

Voor het vaststellen van de hoedanigheid van leverancier tot eindverbruik van de sector zeevaart, alsook de bepaling van de hoeveelheid en aard van de geleverde scheepsbrandstoffen, is daarom aansluiting gezocht bij hoofdstuk 3 van het Besluit brandstoffen luchtverontreiniging. Deze bepalingen stellen regels over de gegevens die door de brandstofleverancier van scheepsbrandstoffen aangeleverd en opgenomen moeten worden in de zogenaamde brandstofleveringsnota. Het Besluit brandstoffen luchtverontreiniging bevat hierover al regels, maar is nu aangevuld met regels die de leverancier van scheepsbrandstoffen verplicht om zich te registreren.

Ingevolge onderhavige wijziging van de Regeling brandstoffen luchtverontreiniging dient deze verplichte registratie plaats te vinden bij de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT), onderdeel van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Bij de registratie vermeldt de brandstofleverancier onder meer gegevens over zijn bedrijfsnaam en zijn vestigingsadres. Vervolgens dient een leverancier van scheepsbrandstoffen per kwartaal een afschrift van zijn brandstofleveringsnota's bij de ILT in te dienen, met aanvullende gegevens over de hoeveelheid en aard van zijn geleverde scheepsbrandstoffen.

De NEa, verantwoordelijk voor de uitvoering en handhaving van de systematiek hernieuwbare energie vervoer (zie ook paragraaf 4) en gebruikmakend van haar bevoegdheid om bij de minister van Infrastructuur en Waterstaat gegevens op te vragen die nodig zijn voor een goede uitvoering van haar taken, zal vervolgens de beschikbare informatie over de leveranciers van scheepsbrandstoffen en de afschriften van de brandstofleveringsnota's benutten voor de controle op deze leveranciers met een levering tot eindverbruik sector zeevaart, voor het voldoen van hun jaarverplichting hernieuwbare energie vervoer.

4. Uitvoering en handhaving

De NEa is verantwoordelijk voor de uitvoering (artikel 2.2, eerste lid, van de Wet milieubeheer) en handhaving (artikel 18.2f, tweede lid, van de Wet milieubeheer) van de systematiek hernieuwbare energie vervoer en de systematiek raffinagereductie vervoersbrandstoffen, zoals uitgewerkt in de titels 9.7 en 9.8 van de Wet milieubeheer. Ingevolge artikel 2.7, tweede lid, van de Wet milieubeheer, dient het bestuur van de NEa ervoor te zorgen dat de werkzaamheden, die voortvloeien uit artikel 18.2f, gescheiden van de overige werkzaamheden uitgevoerd worden.

De NEa beheert het Register energie voor vervoer. Dit register is de verzamelnaam voor het Register hernieuwbare energie en het Register raffinagereductie-eenheden, bedoeld in paragrafen 9.7.5, onderscheidenlijk 9.8.4, van de Wet milieubeheer. De systematiek hernieuwbare energie vervoer en de

systematiek raffinagereductie vervoersbrandstoffen, zoals neergelegd in de titels 9.7 en 9.8 van de Wet milieubeheer en uitgewerkt in het Besluit energie vervoer en de Regeling energie vervoer, kent een samenspel van certificering, verificatie, toezicht en handhaving.

De NEa is tevens met de handhaving belast. Daartoe beschikt de NEa onder andere over handhavingsinstrumenten, zoals het opleggen van een last onder dwangsom (artikel 18.6b van de Wet milieubeheer) of een bestuurlijke boete (artikel 18.16s van de Wet milieubeheer). De NEa sluit onder meer overeenkomsten met de Rijksbelastingdienst en de Minister van Infrastructuur en Waterstaat over het uitwisselen van gegevens ten behoeve van het toezicht.

5. Gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu

5.1 Regeldruk

De administratieve lasten (voor de burger en bedrijven) en de uitvoeringslasten (voor de overheid) van de wijzigingen van de systematiek hernieuwbare energie vervoer die in deze regeling uitgewerkt worden, houden voornamelijk verband met de overgang naar een CO₂-ketenemissie- en een sectorsturing.

De wijzigingen in deze regeling hebben met name gevolgen voor bedrijven die actief zijn in de productie, de levering of de inboeking van hernieuwbare energie in de vervoerssector. Voor deze ondernemingen betekent de afschaffing van de dubbeltelling een vereenvoudiging van de administratieve lasten. Ondernemingen dienen zich nu te richten op daadwerkelijke CO₂-ketenemissiereductie, wat een kwalitatieve verbetering van het brandstoffenaanbod bevordert.

Voor burgers is het directe effect beperkt. De wijziging raakt voornamelijk de achterliggende systematiek van energieboekhouding en emissiereductie. Wel beoogt de maatregel indirect bij te dragen aan het verwezenlijken van schoner vervoer en daarmee aan verbetering van de luchtkwaliteit en de vermindering van klimaatverandering. In gevallen waarin de brandstofleveranciers de meerkosten van geleverde hernieuwbare energiedragers doorberekenen aan de consument, kunnen prijsveranderingen aan de pomp optreden, maar het beleid is zodanig vormgegeven dat deze effecten worden beperkt en in evenwicht worden gebracht tussen sectoren.

Voor het milieu zijn de effecten positief. Het afschaffen van dubbeltelling en de overgang naar CO₂-ketenemissiesturing, bewerkstelligen dat de inzet van hernieuwbare energie daadwerkelijk leidt tot een besparing van broeikasgasemissies. Het systeem beloont voortaan emissiereductie in plaats van enkel volumevergroting. Tegelijkertijd voorkomt het hanteren van correctiefactoren bij bepaalde grondstoffen dat ze overmatig worden ingezet op een wijze die de doelstelling van de systematiek ondermijnt. De voorgestelde wijzigingen zijn daarmee in lijn met het Klimaatakkoord en dragen bij aan het behalen van de nationale klimaatdoelen.

5.2 Toetsing regeldruk

Het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) heeft **PM**.

6. Advisering, HUF-toets NEa en internetconsultatie

6.1 Advisering

Voor de totstandkoming van de systematiek hernieuwbare energie vervoer, is samengewerkt met de NEa en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Over de eisen die deze regeling stelt, is op meerdere momenten overleg gevoerd met de betrokken ondernemingen. Dit betreft de ondernemingen die een jaarverplichting hernieuwbare energie vervoer hebben of zullen hebben (de leveranciers tot eindverbruik van de sectoren land, binnenvaart en zeevaart), alsook de inboekers en de verificateurs. Tot slot is voor de doelgroep een bijeenkomst georganiseerd om de Regeling energie vervoer toe te lichten en door te spreken.

6.2 Handhaafbaarheids-, uitvoerbaarheids- en fraudebestendigheidstoets NEa

PM

6.3 Internetconsultatie

PM

II Artikelsgewijze toelichting

Artikel I (wijziging Regeling energie vervoer)

Artikel 1

De wijziging van het begrippenkader van de Regeling energie vervoer houdt verband met de leesbaarheid van bijlage 1 (begrip A-B-C-transacties), de invoering van een sectorsturing (brandstofleveringsnota) en de wijziging van het begrippenkader van de Energiewet (distributiesysteem voor gas).

Artikel 2

De wijziging van artikel 2, onderdeel c, verduidelijkt ten overvloede dat het monster, op basis waarvan een daarvoor geaccrediteerd laboratorium de energie-inhoud vaststelt, representatief voor de geleverde brandstof moet zijn.

Artikelen 3 en 3a

Deze bepalingen zien op de ontsluiting van informatie die de NEa nodig heeft bij de uitoefening van haar uitvoerende en toezichthoudende taken ten aanzien van de systematiek energie voor vervoer. Het bestaande artikel 3, dat op de informatieverstrekking door de Douane als onderdeel van de Rijksbelastingdienst ziet, verduidelijkt dat het van toepassing is op geleverde brandstoffen aan de sectoren land en binnenvaart. Artikel 3a verschaft de NEa de mogelijkheid om bij de Minister van Infrastructuur en Waterstaat informatie te ontsluiten over de doelgroep van de sector binnenvaart, in het bijzonder om informatie te verkrijgen die de Stichting Afvalstoffen en vaardocumenten Binnenvaart bijhoudt. De NEa kan deze minister ook bevragen omwille van het vaststellen van de doelgroep van leveranciers tot eindverbruik van de sector zeevaart, met inbegrip van de geleverde hoeveelheid brandstof, en de aard hiervan, voor de bepaling van hun levering tot eindverbruik (van belang bij de berekening van de jaarverplichting hernieuwbare energie vervoer). Deze informatie bevindt zich bij de Inspectie

Leefomgeving en Transport (zie artikel 5b (nieuw) Regeling brandstoffen luchtverontreiniging).

Artikel 3b

Dit onderdeel van de wijziging betreft de informatie die een marktdeelnemer in een ander register dan het Register hernieuwbare energie vervoer moet invoeren, te weten de Europees opgezette Uniedatabank. Een marktdeelnemer is een inboeker van een geleverde biobrandstof of een hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong, dan wel een gecertificeerde schakel van een (erkend) duurzaamheidsstelsel of vrijwillig stelsel in de aanvoerketen in Nederland (waaronder producenten van biobrandstoffen of hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong). Volgens het derde lid van het artikel controleert het certificeringsorgaan van het duurzaamheidsstelsel of het vrijwillige stelsel van de marktdeelnemer de juistheid van door de marktdeelnemer in de Uniedatabank ingevoerde gegevens.

Artikel 4

Het bestaande artikel 4, als onderdeel van de paragraaf over de jaarverplichting hernieuwbare energie vervoer, wordt aangepast aan de nieuwe sectorsturing. Het artikel geeft de gegevens weer die de leverancier tot eindgebruik per sector in het Register hernieuwbare energie vervoer moet invoeren.

Artikel 5a

Met de uitbreiding van de systematiek hernieuwbare energie vervoer naar de sectoren binnenvaart en zeevaart, is van belang dat de volledigheid van de gegevens over de geleverde brandstoffen door de leverancier tot eindverbruik gecontroleerd worden. Hiervoor voert de systematiek de verificatie levering tot eindverbruik in. Artikel 5a somt de werkzaamheden van en aandachtspunten voor de verificateur bij deze controle op, terwijl het in bijlage 6 eisen aan de verificatieverklaring stelt.

Artikelen 6 en 8

Artikel 6 is de eerste bepaling van de paragraaf over het inboeken van geleverde hernieuwbare energie vervoer en betreft het inboeken van een geleverde vloeibare biobrandstof. De wijzigingen zien met name op het vierde lid, dat gebiedt dat de inboeker bij een geleverde standaardbrandstof vermeldt of ze tot verbruik is uitgeslagen of – gebruikmakend van een zogenaamde A-B-C-transactie - onder schorsing van betaling van accijns is geleverd. Een standaardbrandstof is volgens bijlage 1 een benzine (als bedoeld in het Besluit brandstoffen luchtverontreiniging (Bbl)), een diesel (als bedoeld in dat besluit), een brandstof die voldoet aan de EN15940 of een LPG (met inbegrip van LNG). Bij een niet-standaard brandstof, moet de inboeker bij zijn inboeking vermelden of de vloeibare biobrandstof in pure vorm of in een mengsel met een fossiele brandstof geleverd is; in het laatste geval, dient hij het bijmengpercentage van de vloeibare biobrandstof in de fossiele brandstof te vermelden. Deze wijzigingen beogen de controleerbaarheid van inboeken te vergroten, omdat de inboeking uitsluitend betrekking heeft op de vloeibare biobrandstof. Voor het aantonen van de aanwezigheid van biobrandstof in de geleverde brandstof of het geleverde

brandstofmengsel moet de inboeker aan de vereisten, genoemd in bijlage 2, deel A, voldoen. Voor zover een hoeveelheid vloeibare biobrandstof in een brandstof of aan een bestemming is geleverd die bijlage 1 niet vermeldt, dan wel de brandstof tot verbruik is uitgeslagen of onder schorsing van betaling van accijns is geleverd in een geval dat bijlage 1 niet opsomt, vindt volgens het vijfde lid geen levering aan de Nederlandse markt voor vervoer plaats en is inboeken bijgevolg niet toegestaan.

De wijzigingen van artikel 8 over het inboeken van een geleverde vloeibare hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong, spiegelen de wijzigingen die voor het inboeken van een geleverde vloeibare biobrandstof gelden, met dien verstande dat het aantonen van de fysieke werkelijkheid ziet op de brandstof die de inboeker onderwerp van zijn inboeking maakt, voor zover die brandstof een bestanddeel van een geleverd brandstofmengsel is. Indien bijvoorbeeld een inboeker de hoeveelheid methanol als een bestanddeel van een geleverde benzine (als bedoeld in het Bbl) inboekt, dan moet hij aantonen dat zich ten minste ter grootte van de inboeking een hoeveelheid methanol in de geleverde benzine bevond. Deze verplichting is neergelegd in bijlage 2, deel B, van de gewijzigde Regeling energie vervoer.

Artikel 8a

Artikel 8a bevat bepalingen over het inboeken van een geleverde hoeveelheid gasvormige hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong. De bepaling maakt een onderscheid tussen de inboeker met een waterstofvulstation en de inboeker die met een container waterstof aan een binnenschip of een zeeschip levert. De regel is dat de inboeker gecertificeerd is door een vrijwillig systeem, tenzij de inboeker geen waterstof op zijn vulstation vervaardigt, in welk geval hij met het bewijs van hernieuwbaarheid de hernieuwbaarheid van de geleverde waterstof bewijst dat hij van zijn toeleverancier van waterstof heeft ontvangen.

Artikel 9

eerste, tweede en derde lid

Artikel 9 betreft het inboeken van geleverde elektriciteit. De eerste drie leden van het artikel bepalen per situatie op welke wijze de hoeveelheid geleverde elektriciteit vastgesteld moet worden. In de regel wordt die hoeveelheid door de meter van het bemeterde leverpunt bepaald. Een meter die geen onderdeel van het leverpunt is, mag derhalve niet gebruikt worden bij het bepalen van de hoeveelheid geleverde elektriciteit die ingeboekt wordt.

De elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen die de onderneming op haar adres met behulp van een directe lijn geleverd krijgt, mag niet afkomstig zijn van biomassa, stortgas, gas van rioolzuiveringsinstallaties of biogas en moet bovendien boekhoudkundig vergoend worden met garanties van oorsprong niet-netlevering van duurzame elektriciteit die door de Minister voor Klimaat en Groene Groei voor die directe lijn uitgegeven zijn. De inboeker mag evenveel geleverde elektriciteit uit hernieuwbare bronnen inboeken, als de hoeveelheid die hij boekhoudkundig vergoent met garanties van oorsprong niet-netlevering van duurzame elektriciteit.

Ten overvloede verduidelijken het eerste en het derde lid dat vanuit de accu aan het elektriciteitsnet teruggeleverde hoeveelheid elektriciteit niet ingeboekt mag

worden (en bijgevolg afgetrokken moet worden van de hoeveelheid met het bemeterde leverpunt geleverde elektriciteit).

vijfde en zesde lid

Het vijfde en zesde lid geven minimumwaarden weer, met als doel het aantal rekeningen in het Register hernieuwbare energie vervoer te beperken. Volgens het vijfde lid is de ondergrens voor een eigen rekening voor het inboeken 200 miljoen kilowattuur geleverde elektriciteit, gerekend over een kalenderjaar. De ondergrens geldt niet voor een rekeninghouder die al een rekening met een inboekfaciliteit heeft voor het inboeken van een andere soort hernieuwbare energie vervoer. Het zesde lid stelt dat een inboekdienstverlener ten minste 200 machtigingen van ondernemingen en natuurlijke personen moet hebben om inboekers van geleverde (of afgenomen) elektriciteit te kunnen worden.

achtste lid

Het achtste lid stelt voorwaarden aan de machtiging waarover de inboekdienstverlener moet beschikken indien hij door een rechtspersoon geleverde of door een natuurlijke persoon afgenomen elektriciteit wil inboeken. Van belang is dat de machtiging voor een periode van ten minste een kalenderjaar of een veelvoud daarvan afgegeven is; een machtiging voor anderhalf jaar is niet toegestaan. Dezelfde onderneming of natuurlijke persoon, die op dezelfde locatie (met dezelfde aansluiting) elektriciteit levert onderscheidenlijk afneemt, mag gedurende een kalenderjaar derhalve niet van de diensten van meerdere inboekdienstverleners gebruik maken (om dubbele inboekingen te voorkomen).

Artikel 14

Een gevolg van de overgang van energiesturing naar CO₂-ketenemissiesturing, is dat binnen de systematiek hernieuwbare energie vervoer de dubbeltelling van biobrandstoffen uit grondstoffen in Annex IXa en Annex IXb wordt afgeschaft (zie ook paragraaf 2.5). Dit kan leiden tot een verhoogd gebruik van grondstoffen in categorie-overig waarvan CO₂-emissies laag zijn. Wanneer dit geldt voor een grondstof met een andere, hogere toepassing, kan dit leiden tot marktverstoring. Deze marktverstoring uit zich in een stijgende inzet van de grondstof voor biobrandstofproductie, maar in een dalende inzet van de grondstof voor de hogere toepassing. Om dit te voorkomen wordt op deze grondstoffen een correctiefactor 0,5 gesteld. De vaststelling van een factor van 0,5 bewerkstelligt dat de huidige situatie gelijk blijft.

De mogelijkheid van marktverstoring doet zich voor bij categorie 3 dierlijke vet. Deze mogelijkheid wordt versterkt omdat voor categorie 3 dierlijke vet geen limiet geldt, terwijl categorie 1 en 2 (die onder Annex IXb vallen) wel een limiet kennen. Voor categorie 3 dierlijk vet geldt dus een correctiefactor 0,5. Voor een aantal grondstoffen, die als categorie-overig kunnen worden aangemerkt, maar die nog niet aan de lijst van grondstoffen in het Register hernieuwbare energie vervoer toegevoegd zijn, geldt eenzelfde ongewenst effect. Daarom zal het risico op marktverstoring voortaan meegenomen worden in de overweging om een grondstof toe te voegen aan het register. Indien een grondstof een hoog risico op marktverstoring heeft, dan zal de correctiefactor 0,5 ook voor die grondstof gelden.

Artikel 16

Een inboekster van geleverd bioLPG of bioLNG, die zijn biobrandstof koopt van een productielocatie in het buitenland, is volgens systematiek hernieuwbare energie vervoer verplicht om eerst aan te tonen dat zich in de geleverde biobrandstof een hoeveelheid biobrandstof ter grootte van de inboeking bevond, om vervolgens haar duurzaamheid te bewijzen. Indien de bioLPG of bioLNG (met behulp van met een oplegger verplaatsbare opslagtank) direct aan de Nederlandse markt voor vervoer levert, dan zou dat betekenen dat het aantonen moet gebeuren door een monsternamen van de desbetreffende opslagtank, hetgeen omslachtig en niet ongevaarlijk is. Daarom voert de systematiek hernieuwbare energie vervoer de verificatie biomassa in, een verificatie die op de productielocatie van de biobrandstof gebeurt, alwaar de (met behulp van met een oplegger verplaatsbare) opslagtanks met bioLPG of bioLNG gevuld worden. Indien de (met behulp van met een oplegger verplaatsbare) opslagtanks met bioLPG of bioLNG niet aan een vulstation in Nederland, maar aan een accijnsgoederenplaats voor minerale oliën ter bewerking geleverd worden, kan de verificatieverklaring biomassa door de inboekster gebruikt worden om de aard en hoeveelheid van de (direct van de productielocatie in het buitenland ontvangen) bioLPG of bioLNG aan te tonen, mits hij de vereisten van bijlage 2, deel A, onderdeel 3, in acht neemt (en met een betrouwbare overpomp- en opslagboekhouding van de locatie, de herleidbaarheid van de hoeveelheid door de inboekster aan de Nederlandse markt voor vervoer geleverde biobrandstof tot de hoeveelheid van zijn toeleverancier ontvangen biobrandstof kan aantonen). Doet hij dat niet, dan kan hij de verificateur biomassa dezelfde controle bij de desbetreffende locatie van de inboekster in Nederland laten doen die hij bij de productielocatie van biobrandstof in het buitenland zou doen. Artikel 16 somt de werkzaamheden van en aandachtspunten voor de verificateur bij deze controle op, terwijl het in bijlage 7 eisen aan de verificatieverklaring stelt.

Artikel 20

eerste en tweede lid

Artikel 20 somt in het eerste en tweede lid de aanvullende gegevens op die een aanvrager van een rekening met een inboekfaciliteit aan de NEa moet verstrekken. De bepalingen zijn geactualiseerd en aangevuld met de gegevens die een aanvrager van een rekening met een inboekfaciliteit voor vloeibare en gasvormige hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong moet aanleveren.

derde lid

Het derde lid van artikel 20 heeft betrekking op de aanvrager van een rekening met alleen een overboekfaciliteit.

Artikel 21

tweede lid

De bepaling over het openen door de NEa van een rekening in het Register hernieuwbare energie vervoer beoogt de werkdruk van de NEa te verlagen, die met name aan het einde van een kalenderjaar optreedt. Om aan de werkdruk van de NEa tegemoet te komen, verschaft een aanvulling van het tweede lid de NEa de mogelijkheid om de termijn, waarbinnen ze (na de ontvangst en controle van

alle benodigde gegevens) de rekening opent, met een periode van 20 werkdagen te verlengen.

vierde lid

Daarnaast bepaalt het nieuwe vierde lid dat de NEa aanvragen voor een rekening met een inboekfaciliteit, die de aanvrager wil gebruiken voor het desbetreffende kalenderjaar, tot 15 december van een kalenderjaar in behandeling neemt. De reden hiervoor is dat de controle op aanvragen van rekeningen met een inboekfaciliteit (zowel voor vloeibare en gasvormige brandstoffen als elektriciteit) navraag vergen bij externe partijen over de tenaamstelling van vergunningen (vergunningen accijnsgoederenplaats voor minerale oliën of EAN van aansluitingen). De NEa heeft geen invloed op de termijn waarop deze externe partijen aan de NEa de gevraagde gegevens verstrekken, terwijl ze voor de goedkeuring van de rekeningaanvraag wel afhankelijk van hun antwoord is. Om ondernemingen zekerheid te verschaffen dat de rekening tijdig wordt geopend, opdat zij hun geleverde hoeveelheid hernieuwbare energie aan vervoer kunnen inboeken voor de uiterste datum van 28 februari van het volgende kalenderjaar, is de uiterste datum om een rekening met inboekfaciliteit aan te vragen 14 december van het kalenderjaar waarover de inboeker geleverde hernieuwbare energie aan vervoer wenst in te boeken.

Artikel 24a

Voor de opening en het gebruik van een rekening met en overboekfaciliteit, bepaalt dit nieuwe artikel dat de onderneming per kalenderjaar een vergoeding van €400 verschuldigd is. Deze kosten houden uitsluitend verband met de geraamde kosten van het rekeningbeheer door de NEa.

Artikel 25

De wijziging van artikel 25, de bepaling over de periodieke overzichten van de NEa over het aantal per soort en sector beschikbare emissiereductie-eenheden, beoogt de tijdstippen van de overzichten aan te passen aan de gewijzigde termijnen die in titel 9.7 van de gewijzigde Wet milieubeheer gesteld zijn.

Artikel 25a

Artikel 25a bevat bepalingen over het voeren van de massabalans door producenten van biobrandstoffen en producenten van hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong. De wijziging van artikel 25a betreffen de laatst genoemde producent: hij moet op zijn locatie per soort hernieuwbare brandstof een massabalans van hernieuwbare brandstoffen voeren.

Tevens dient hij over een administratieve organisatie met maatregelen van interne beheersing en controle te beschikken, die in opzet en werking waarborgen dat hij op goede wijze verantwoording kan afleggen over de hoeveelheid gebruikte energie uit hernieuwbare bronnen voor de vervaardiging van de hernieuwbare brandstof, over de juiste verhouding tussen de hoeveelheid gebruikte energie uit hernieuwbare bronnen en de soort en hoeveelheid vervaardigde hernieuwbare brandstof, als ook over de hoeveelheid per afnemer en soort geleverde hernieuwbare brandstof. Indien de producent uit elektriciteit uit hernieuwbare bronnen waterstof vervaardigt, dan moet hij aantonen dat de elektriciteit uit hernieuwbare bronnen afkomstig is (hiervoor dient de producent

de Gedelegeerde Verordening (EU) 2023/1184 van de Commissie van 10 februari 2023 inzake gedetailleerde regels voor de productie van hernieuwbare vloeibare en gasvormige transportbrandstoffen van niet-biologische oorsprong in acht te nemen) en een massabalans van hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong over de waterstof te voeren. Een producent die uit waterstof methanol vervaardigt, moet zowel een massabalans van hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong over de waterstof als methanol te voeren.

Artikel 25b

Artikel 25b betreft vereisten aan het voeren van een massabalans van biobrandstoffen door een gecertificeerde schakel van een duurzaamheidssysteem, alsook van een massabalans van hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong per soort brandstof door een gecertificeerde schakel van een vrijwillig systeem. De wijziging verduidelijkt het verband tussen de massabalans, de bedrijfsadministratie en de fysieke hoeveelheid van de desbetreffende grondstoffen voor een biobrandstof, biobrandstoffen of soort hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong op de opslaglocatie en bepaalt wat de gecertificeerde schakel bij een verschil tussen de fysieke hoeveelheid op de opslaglocatie enerzijds en de voorraad volgens zijn bedrijfsadministratie en massabalans moet doen.

Deze wijziging is noodzakelijk om het toezicht op de naleving door de NEa van de verplichting tot goed massabalansbeheer te verbeteren. In de praktijk blijkt dat bedrijven uiteenlopende en slecht ingerichte systemen gebruiken, waardoor de koppeling tussen bewijzen van duurzaamheid en die van hernieuwbaarheid met de fysieke leveringen niet altijd goed herleidbaar is. Dit bemoeilijkt het toezicht en vergroot het risico op fouten en fraude. De opgenomen vereisten zijn in lijn met Unierechtelijke bepalingen op het gebied van massabalansbeheer. Ze beogen een goede koppeling tot stand te brengen tussen bewijzen van duurzaamheid en die van hernieuwbaarheid met de fysieke leveringen, alsmede het bevorderen van de herleidbaarheid, het verkleinen van de ruimte voor misbruik en het vergemakkelijken van toezicht.

Artikelen 29 tot en met 34

Deze nieuwe artikelen bevatten de bepalingen voor de werking van het register voor raffinagereductie-eenheden. Deze invulling is analoog aan de artikelen 18 tot en met 24 die betrekking hebben op het register hernieuwbare energie vervoer.

Artikel 34a

Het nieuwe artikel geeft invulling aan de verplichting in artikel 9.8.3.4 van de Wet milieubeheer voor de NEa om te rapporteren over de hoeveelheid beschikbare raffinagereductie-eenheden. Deze invulling is een spiegeling van de rapportages in artikel 25.

Bijlage 3

Deze wijziging stelt voor dat bedrijven bij inboeken de opgedeelde broeikasgasprestatie moeten aanleveren, in plaats van alleen de totaalwaarde. Dit helpt het toezicht van de NEa in de risicoanalyse.

Het opvoeren van het land van herkomst van de biobrandstof helpt inzicht te krijgen waar biobrandstoffen geproduceerd worden. Dit helpt om inzicht te vergroten bij vraagstukken over strategische autonomie.

De broeikasgasemissie wordt, met de overgang op ketenemissie sturing, een nieuwe parameter in het register. Vanaf nu wordt deze waarde bij een inboeking gebruikt voor het vaststellen van het aantal toe te kennen emissiereductie eenheden. Dit ter aanvulling op de huidige systematiek, waarbij dit een minimumeis is voor een brandstof om als hernieuwbaar gezien te worden. De broeikasgasemissie in g CO₂eq/MJ, wordt berekend overeenkomstig artikel 31, eerste lid, van de richtlijn hernieuwbare energie. De fossiele referentie voor vloeibare en gasvormige brandstoffen is 94 gCO₂eq/MJ en voor elektriciteit is dit 183 gCO₂eq/MJ. Hiervoor is geen wijziging in de regeling gedaan.

Bijlage 5

Een aantal grondstoffen in bijlage 5 is aangepast zodat ze in lijn zijn met Annex IV uit de Uitvoeringsverordening (EU) 2022/996 van de Commissie van 14 juni 2022 betreffende de voorschriften om de duurzaamheids- en broeikasgasemissiereductiecriteria alsmede de criteria inzake laag risico op indirecte veranderingen in landgebruik te controleren. Het uitgangspunt hiervoor is om een gelijk spelveld met de rest van de EU te verkrijgen op het gebied van grondstoffen. Dit zorgt ervoor dat Nederlandse biobrandstofproducenten niet benadeeld worden ten opzichte van concurrenten in andere lidstaten. Daarnaast vergemakkelijkt het de positie van producenten die in zowel Nederland als andere EU lidstaten werken, zodat ze niet verschillende grondstoffencriteria hoeven te volgen. De aangepaste grondstoffen voldoen alsnog aan de Nederlandse duurzaamheidsstandaarden. Het verwijderen van grondstoffen betekent niet dat ze niet langer inboekbaar zijn.

De definitie van residu van FAME einddestillatie (Residue of FAME end distillation) in bijlage 5 is aangepast. Voorheen was het alleen toegestaan om het residu uit Annex IXb grondstoffen te produceren; nu worden Annex IXb grondstoffen ook toegestaan. Hierdoor kan het residu van FAME einddestillatie geproduceerd uit Annex IXa grondstoffen ook aan de zeevaart geleverd worden. Verder wordt het verplicht om de oorspronkelijke grondstof waarmee het residu van FAME einddestillatie geproduceerd is te specificeren op het bewijs van duurzaamheid. Dit om transparantie in de gebruikte grondstoffen te stimuleren.

De NEa krijgt aanvullende verantwoordelijkheden met betrekking tot nieuwe onderdelen van het systeem, zoals het register voor raffinagereductie-eenheden. De regeling stelt duidelijke eisen aan de wijze waarop deze reductie-eenheden worden geregistreerd, gevalideerd en gerapporteerd. Dit draagt bij aan de integriteit van het systeem en voorkomt meervoudige benutting van dezelfde emissiereductie.

Bijlage 8

Inboekdienstverleners moeten ook voldoen aan de verificaties voor inboekingen van hernieuwbare elektriciteit (Bijlage 8, onderdeel E). Inboekdienstverleners zijn zelf verantwoordelijk voor het regelen van de inboekverificaties. Om de uitvoering hiervan te vereenvoudigen, wordt er per inboekdienstverlener één verificatierapport opgesteld. Er wordt geen verificatierapport per eindafnemer onder de inboekdienstverlener opgesteld. Met dezelfde reden worden bezoeken aan de locatie van leveringen aan vervoer steekproefgewijs gedaan op basis van

risicoanalyse. De verificateur controleert op de locatie van de inboekdienstverlener de aanwezigheid en juistheid van de administratie en machtigingen, zoals dat nu ook gebeurt bij ondernemingen die hernieuwbare elektriciteit inboeken.

Door het opnemen van de inboekdienstverlener, kunnen thuisladers ook ERE's genereren voor geleverde hernieuwbare elektriciteit. De inboekverificatie is ook geldig voor deze groep inboekers, naast de huidige ondernemingen.

In de Wet milieubeheer en in het Besluit energie vervoer is opgenomen dat leveringen aan mobiele machines en leveringen via verwisselbare accu's ook ingeboekt kunnen worden, mits ze voldoen aan de voorwaarden. De inboekverificatie geldt ook voor deze leveringen.

Artikel II (wijziging Regeling brandstoffen luchtverontreiniging)

Artikel 5a

Deze wijziging van de Regeling brandstoffen luchtverontreiniging komt voort uit het nieuwe artikel 3.3, derde en vierde lid, van het Besluit brandstoffen luchtverontreiniging en heeft betrekking op leveranciers van scheepsbrandstoffen en de door hen op te stellen brandstofleveringsnota's van de geleverde scheepsbrandstoffen. Artikel 5a bevat de vereiste gegevens die nodig zijn voor registratie van brandstofleveranciers aan de zeevaart. Daarnaast regelt dit artikel het moment waarop de registratie, of wijziging ervan, moet worden verricht.

Artikel 5b

Dit artikel bevat bepalingen met betrekking tot de gegevens en afschriften van documentatie, die door brandstofleveranciers moeten worden aangeleverd over de leveringen van brandstof aan zeeschepen.

Artikel III inwerkingtreding

Deze regeling treedt tegelijkertijd met de wijzigingswet ter implementatie van de RED III in werking. Op hetzelfde moment zal ook de wijziging van het Besluit energie vervoer ter implementatie van de RED III in werking treden.

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT - OPENBAAR
VERVOER EN MILIEU,

A.A. Aartsen

BILAGE Implementatietabel

Transponeringstabel Richtlijn EU/2023/2413 tot wijziging van Richtlijn (EU) 2018/2001, Verordening (EU) 2018/1999 en Richtlijn 98/70/EG wat de bevordering van energie uit hernieuwbare bronnen betreft, en tot intrekking van Richtlijn (EU) 2015/652 van de Raad (RED III)			
Artikel, - lid of - onderdeel I EU- regeling	Te implementeren in of geïmplementeerd in (zo mogelijk artikel + regeling en toelichting nieuw of bestaand)	Bijzonderheden (voorziene complicaties, belangrijke nationale beleidskeuzen, interdep. afstemming. Indien nieuwe regelgeving ter implementatie niet nodig is de reden daarvan opnemen)	Toelichting op implementatiewijze
2			
Definities			
	Implementatie via begripsbepalingen in diverse (ministeriële) regelingen.		De herziening van definities of nieuwe definities worden daar waar nodig meegenomen bij relevante inhoudelijke artikelen, zodat overal dezelfde definities worden gehanteerd. Bijvoorbeeld in art. 9.7.1.1 van de Wet milieubeheer (definities hernieuwbare energie, biobrandstof en hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong en in artikel 1 van de Aanwijzingsregelingen categorieën duurzame energieproductie en klimaattransitie (definitie geavanceerde hernieuwbare brandstof)
3			
Bindend algemeen streefcijfer voor de Unie voor 2030			
Lid 1, eerste alinea	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen		Lidstaten stellen nationale bijdragen vast. Bereiken van het doel van 42,5% wordt meegenomen in INEK en via monitoringscyclus, in de KEV en in de jaarlijkse klimaat- en energienota.
Lid 1, eerste lid, tweede alinea	Implementatie wordt vormgegeven via feitelijk handelen.		Streefcijfer van 45% wordt meegenomen in INEK nadat EC de INEK updates heeft geïnvesterd. Er wordt gewerkt aan een rekenmethodiek.

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Lid 1, eerste lid, derde alinea	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen		Samen met RVO wordt momenteel gewerkt aan een rekenmethodiek. Er wordt een streefcijfer vastgesteld na een eerste berekening vanuit RVO over waar we nu staan. Richting EC wordt voor het eerst gecommuniceerd over de voortgang en het vastgestelde streefcijfer in de INEK-update 2027.
Lid 3	Implementatie in steunregelingen biomassa	Mogelijkheden tot nemen van extra criteria: geen genomen. Dit blijkt uit de voorwaarden die worden gesteld in (subsidie)regelingen, zoals de SDE++.	In de SDE++ wordt alleen de onrendabele top van kostenefficiënte projecten vergoed. In de berekeningen van het Planbureau voor de Leefomgeving die hieraan ten grondslag liggen wordt hierbij uitgegaan van de marktprijs voor de grondstoffen die gebruikt worden voor bio-energie. Dit betekent automatisch dat duurdere grondstoffen, die ook kunnen worden gebruikt voor houtproducten, verlenging van de levensduur van houtproducten, hergebruik of recycling, niet aantrekkelijk zijn, omdat deze duurder zijn en niet binnen de business case van de projecten passen.
Lid 3 bis	Implementatie in steunregelingen biomassa, er moet voldaan worden aan de eisen uit artikel 3 waarbij er niet wordt afgeweken van de voorwaarden.		Er is voor gekozen om niet af te wijken van het beginsel van het cascaderend gebruik van biomassa.
Lid 3 ter	Implementatie niet nodig, omdat ervoor is gekozen om niet af te wijken van cascaderend gebruik biomassa.		Rapportageverplichting aan EU, indien alsnog wordt gekozen af te wijken.
Lid 3 quater	Implementatie in steunregelingen biomassa	Wordt als eis opgenomen in de Aanwijzingsregeling categorieën stimulering duurzame energieproductie en klimaattransitie 2025	Bijvoorbeeld: De minister verstrekt geen steun voor het gebruik van grondstoffen als bedoeld in artikel 3 quater, onderdeel a, van richtlijn (EU) 2018/2001.
Lid 3 Quinques	Implementatie in steunregelingen biomassa	Voor zover bekend niet relevant voor NL. In de SDE++ zit in ieder geval geen categorie	

		voor die type project.	
Lid 4 bis	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen		In de INEK is een beschrijving van de Nederlandse markt opgenomen, waaruit blijkt dat er geen belemmeringen aan de aanbodzijde zijn die via deze bepaling weggenomen kunnen/moeten worden.
7			
Berekening van het aandeel energie uit hernieuwbare bronnen			
Lid 1	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen		Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen. Betreft rekenregels (ook via toepassing van artikel 7, zesde lid, Richtlijn (EU) 2018/2001), in afstemming met CBS, PBL en TNO.
Lid 2	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen		Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen. Betreft rekenregels (ook via toepassing van artikel 7, zesde lid, Richtlijn (EU) 2018/2001), in afstemming met CBS, PBL en TNO.
Lid 4	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen		Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen. Betreft rekenregels (ook via toepassing van artikel 7, zesde lid, Richtlijn (EU) 2018/2001), in afstemming met CBS, PBL en TNO.
9			
Gezamenlijke projecten tussen lidstaten			
Lid 1 bis	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen. Invulling en aantal gezamenlijke projecten aan LS		Op gebied van waterstof is er nauwe samenwerking tussen Nederland en Duitsland. Zo werd in 2023 tijdens een werkbezoek van de Koning aan Noordrijn-Westfalen een Joint Declaration of Intent (JDOI) op gebied van waterstof samenwerking met het BMWK getekend; <i>joint declaration of intent on further energy cooperation reading hydrogen infrastructure</i>. Tijdens het bezoek van de koning in november 2023 is er ook een JDOI met Noordrijn-Westfalen getekend over de samenwerking op gebied van grensoverschrijdende waterstof en Co2 infrastructuur zoals in het Delta Rhine Corridor (DRC) project. Op 25 maart 2025 vonden regeringsconsultaties plaats tussen Nederland en Noordrijn Westfalen.

			In de verklaring over deze consultaties is versterkte grensoverschrijdende samenwerking op gebied van waterstof en Co2 nogmaals bevestigd Binnen de North Seas Energy Cooperation (NSEC) werken we sinds 2016 aan het aanpakken van knelpunten in de ontwikkeling van concrete hybride en gezamenlijke windenergie op zee projecten als onderdeel van een geïntegreerd hernieuwbaar en vermaasd offshore energiesysteem. Nederland werkt aan het Windenergie Infrastructuur Plan Noordzee (WIN) waarin het lange termijn beleid voor wind op zee wordt uitgewerkt. Hierin zitten ook elementen uit de Oostende Verklaring, van 24 april 2023, waaronder de rol van interconnectoren met omliggende landen. Zo is afgesproken dat Nederland en het Verenigd Koninkrijk samenwerken aan een hybride interconnector "LionLink". Daarnaast wordt ook met andere landen gekeken naar mogelijkheden voor uitbreiding van de interconnectiecapaciteit.
Lid 7 bis	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen.		Publiceren van informatie over de volumes hernieuwbare offshore energie die zij voornemens zijn te realiseren via aanbestedingen gebeurt via Ontwikkelkader windenergie op zee, waarin de routekaart windenergie op zee is opgenomen. Wettelijke basis is artikel 20d van de Elektriciteitswet, en, met ingang van 1 januari 2026, artikel 7.11 van de Energiewet. Deze worden vervolgens gedeeld binnen NSEC om tevens te voldoen aan TEN-E art 14 over Planning van offshorenetwerken. Nederland wijst elke 6 jaar ruimte aan in hun maritieme ruimtelijke planning ruimte voor projecten voor hernieuwbare offshore-energie. Wettelijke basis is artikel 3.9, tweede lid, onderdeel d van de Omgevingswet. Er wordt (voorlopig) geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om hernieuwbare-energiegemeenschappen op te nemen in gezamenlijke projecten voor hernieuwbare offshore-energie.
15 Administratieve procedures, voorschriften en regels			

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Lid 1			RVO checkt de huidige praktijk en dit wordt opgenomen in een overzicht.
Lid 2	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen en door eisen op te nemen in aanbestedingsprocedures en steunregelingen.		Bijvoorbeeld Warmtepomp in de EIA (bijlage bij de Uitvoeringsregeling energie-investeringsaftrek 2001, onderdeel A, subonderdeel 1.2.B) waternverwarmingstoestel in de ISDE (artikel 4.5.1 Regeling nationale EZK- en LNV-subsidies),
Lid 2 bis	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen		
Lid 3	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen		In het Klimaatakkoord is afgesproken dat gemeenten elke 5 jaar een Transitievisie warmte vaststellen. Met die transitievisie maken gemeenten het tijdspad inzichtelijk: wanneer kunnen welke wijken of buurten van het aardgas worden afgekoppeld. Voor de wijken of buurten die voor 2030 gepland staan, maakt de gemeente ook al de mogelijke warmte-alternatieven bekend. De eerste Transitievisies warmte zijn eind 2021 vastgesteld door gemeenten. Ook is afgesproken dat er een Regionaal Structuur Warmte wordt opgesteld in alle regio's in Nederland. Ook hiervan de zijn de eerste versies in 2021 vastgesteld.
Lid 8	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen.		Wordt meegenomen in de INEK.
Lid 9	Geen implementatie nodig: actie CIE		
15 bis			
Integratie van hernieuwbare energie in gebouwen			
Lid 1	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijke handelen en vraagt vaststelling streefcijfer voor gebouwde omgeving en rapportageverplichting aan EU		Streefcijfer wordt meegenomen in INEK 2024 en voorgenomen is aan te sluiten bij indicatiefscijfer van EU van 49% hernieuwbare energie CBS is bezig om een eerste inschatting te maken van het aandeel hernieuwbaar in de gebouwde omgeving volgens de REDIII-rekenmethodiek. Communicatie van de voortgang richting de EC zal voor het eerst plaatsvinden in de INEK-update in 2027.
Lid 2	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen en rapportageverplichting		De keuze om restwarmte en –koude mee te nemen wordt momenteel onderzocht. In de INEK 2027 update zal de keuze richting de EC worden gecommuniceerd.

	aan EU. Keuzemogelijkheid voor wel of niet meenemen restwarmte.		
Lid 3	Implementatie wordt deels vormgegeven door feitelijk handelen en deels zal het Bbl hierop moeten worden aangepast, LS kunnen hernieuwbare energie in bouwvoorschriften bevorderen		Er zal beleidsarme implementatie plaatsvinden, want het is grotendeels al verankerd in bestaand feitelijk handelen en het Bbl. Deels zal aanpassing van het Bbl (artikel 5.20 en als gevolg daarvan een wijziging in tabel 5.8) plaatsvinden. Dit geldt alleen voor het stuk "vervanging van het verwarmingssysteem".
Lid 4	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen, voorbeeldfunctie zon op daken van publieke gebouwen. Mogelijkheid om daken publieke of publiek- private gebouwen door derde partijen te laten gebruiken voor dit doel. Het gaat hier om een 'kan'-bepaling dus dat geeft beleidsruimte om hier wel of niet iets mee te doen.		Huidige beleidsvragen: exacte invulling van voorbeeldfunctie, en of gebruik wordt gemaakt van kan-bepaling. Voorbeeld: "Programma Zon op Rijksdaken"
Lid 5	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen. Beleidsruimte is groot: "kunnen" samenwerking tussen lokale overheden en hernieuwbare energiegemeenschappen versterken		Wordt uitvoering gegeven aan de kan-bepaling, door bijvoorbeeld participatiecoalitie Regionale Energie Strategieën.
Lid 6	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen. Beleidsruimte: groot, LS maken gebruik van passende maatregelen voor het stimuleren en certificeren van hernieuwbare energie en kunnen innovatieve		NL geeft al uitvoering aan deze kan-bepaling. Voorbeelden: SDE+++ Salderingsregeling ISDE SVVE SCE Innovatiesubsidies Nationaal Warmtefonds Verbeteren benutten hypotheek voor het financieren van verduurzamingsmaatregelen

	technologie bevorderen (kan-bepaling).		Verbeter Je Huis Platform Convenant Verduurzaming Koopketen Programma hybride warmte, inclusief normering hybride verwarmingsinstallaties en het actieplan hybride warmtepompen met daarin afspraken over uniforme communicatie, een eenduidige monitoring van aantallen, monitoring van de impact op de netcapaciteit en de opschaling van producten en opleiding van installateurs.
15 ter In kaart brengen van gebieden die nodig zijn voor nationale bijdragen aan het algemeen streefcijfer van de Unie voor hernieuwbare energie voor 2030			
Lid 1	Implementatie wordt vormgegeven door een overzicht van bestaande (ruimtelijke) plannen voor het bereiken van de doelstelling voor hernieuwbare energie Uiterlijk op 21 mei 2025 aan te voldoen.	Beleidsruimte is groot, wijze waarop is niet bepaald.	Uit de KEV-analyse blijkt de REDIII doelstelling rond hernieuwbare energie binnen de bandbreedte te liggen, daarom kan voor dit overzicht gebruik gemaakt worden van de bestaande plannen. Hiertoe is een overzicht (mapping) gemaakt met nationale programma's, regionale energie strategieën en plannen van provincies en gemeenten. Dit overzicht is met de commissie gedeeld.
Lid 2	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen.		Voorwaarden voor het genoemde overzicht in lid 1.
Lid 3	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen.		Voorkeur voor locaties voor hernieuwbare energie in overzicht waar meervoudig ruimtelijk gebruik kan, is al onderdeel van huidig beleid.
Lid 4			Evaluatie en monitoring overzicht. Moet onderdeel worden van jaarlijks Integraal Energie- en Klimaatplan.
15 quater Gebieden voor de versnelde uitrol van hernieuwbare energie			
Lid 1	Vaststellen gebieden voor versnelde uitrol van hernieuwbare energie vóór 21/2/2026. Implementatie aan de orde. Implementatie door aanvulling van artikel 2.21 van de Omgevingswet (de Minister van KGG wijst gebieden aan in de Omgevingsregeling) en een nieuw artikel 2.47: de Minister, gemeenten		De Omgevingswet is ook van toepassing op de Noordzee, dus met de wijziging van de Omgevingswet kunnen ook gebieden worden aangewezen op de Noordzee.

	en provincies kunnen gebieden aanwijzen voor het opwekken van hernieuwbare energie en voor infrastructuurgebieden. De genoemde artikelen zijn ook van toepassing op de Noordzee. Bij amvb wordt geregeld in welke gevallen welk bestuursorgaan aanwijst. Eerste lid, onder a Bij amvb wordt geregeld aan welke eisen de gekozen gebieden moeten voldoen. Eerste lid, onder b In de artikelen 3.6, 3.8 en 3.9 van de Omgevingswet wordt bepaald dat het bestuursorgaan dat een gebied heeft aangewezen voor dat gebied een plan moet vaststellen met daarin mitigerende maatregelen. Bij amvb wordt geregeld aan welke eisen het plan moet voldoen. Bij amvb wordt geregeld dat proefprojecten kunnen worden uitgevoerd en dat de keuze van het gebied moet worden gemotiveerd. De inhoud van het plan moet worden gemotiveerd op grond van artikel 3:46 Awb.		
Lid 2	Implementatie wordt vormgegeven door		Omdat ervoor gekozen is (onder voorwaarden) vrijstelling te verlenen van de project mer

	feitelijk handelen. Nationale regelgeving voldoet, geen nadere implementatie nodig. Bestaande regelgeving: Artikel 16.36 Ow: planmer Artikel 16.53c Ow: passende beoordeling.		(beoordelings)plicht voor projecten binnen versnellingsgebieden, wordt het bevoegd gezag in de toelichting aangeraden om op planniveau de plan-MER gedetailleerder en concreter uit te voeren, zodat met inachtneming van de mitigerende maatregelen voldoende zekerheid wordt verkregen over het uitblijven van significante effecten op projectniveau. Tekst opgenomen in toelichting bij art 11.8a Ob. Er is niet voor gekozen de gedetailleerdere planmer wettelijk te regelen, omdat de inhoud van de mer afhankelijk is van het gebied en de projecten.
Lid 3	Voorwaarden voor het kiezen van gebieden en regels over het op gezette tijden herzien van plannen worden geregeld bij amvb. Openbaar maken van het plan is al geregeld in artikel 16.77b Ow en artikel 3.42 Awb, artikelen 5 en 6 Bekendmakingswet. Openbaar maken van het aanwijzen van het gebied in het Omgevingsplan, de Omgevingsverordening en de Omgevingsregeling: artikel 3:42 Awb en artikelen 5 en 6 Bekendmakingswet. Verder wordt implementatie vormgegeven door feitelijk handelen.		Nederland kent afzonderlijke besluiten voor het aanwijzen van een versnellingsgebied en een plan met regels over mitigerende maatregelen en dergelijke.
Lid 4			Vaststellen gebieden voor versnelde uitrol waar al een planMER is uitgevoerd voor 21/5/2024. Nederland maakt geen gebruik van deze mogelijkheid, aangezien dit weinig versnelling brengt en wel veel aanpassingen in bestaande procedures vraagt.

Lid 5	Verwezen wordt naar het gestelde bij artikel 16bis.		
15 quinquies			
Inspraak van het publiek			
Lid 1	Is reeds geborgd in bestaande wetgeving. Mogelijkheden tot inspraak bij gebieden uit art. 15 quater lid.1, geregeld in Ow en onderliggende regelgeving, artikel 16.23 Ow en afdeling 3.4 Awb. Dit is al geregeld, voor programma's in art. 10.8 Ob. - Omgevingsplan: art. 16.30 Ow, 10.2 Ob. - Omgevingsverordening: art. 16.32 Ow, 10.3a Ob. - Projectbesluit: art. 5.47, 5.48 en 5.51 Ow en art. 5.3 en 5.5 Ob.		Artikel 16.23 van de Omgevingswet regelt dat zienswijzen kunnen worden ingebracht door een ieder: breed publiek dus, niet alleen belanghebbenden. Dit geldt voor toepassing 3.4 Awb. Op grond van art 16.27, 16.30 en 16.32 Ow is afd 3.4 Awb van toepassing op het vaststellen van een programma, een omgevingsplan en een omgevingsverordening.
Lid 2	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen, mede op grond van artikel 6.12 van de Energiewet.		Op grond van artikel 6.12 van de Energiewet kunnen Provinciale staten en de gemeenteraad bij verordening bepalen dat een producent bij de aanleg of uitbreiding van een installatie voor de productie van energie uit hernieuwbare bronnen vanaf een bij die verordening te bepalen capaciteit, op een bij die verordening te bepalen wijze motiveert: a. welke inspanningen hij heeft verricht om mede-eigendom ten aanzien van de voorgenomen installatie en de exploitatie daarvan door een bij die verordening te bepalen kring van partijen, gevestigd in de nabije omgeving van de installatie, te bevorderen; b. welk percentage mede-eigendom is overeengekomen; en c. voor zover minder dan 50 procent mede-eigendom is overeengekomen, wat de redenen daarvan zijn en of er andere vormen van financiële participatie zijn overeengekomen.
15 sexies			
Gebieden voor netwerk- en opslaginfrastuctuur die nodig is om hernieuwbare energie in het elektriciteitssysteem te integreren			

Lid 1	Mogelijkheid tot vaststellen van specifieke infrastructuurgebieden voor versnelde uitrol van energie-infrastructuur en opslag nodig voor integratie van hernieuwbare energie in het elektriciteitssysteem. Implementatie door aanvulling van artikel 2.21 van de Omgevingswet (de Minister van KGG kan gebieden aanwijzen in de Omgevingsregeling) en een nieuw artikel 2.47: de Minister, gemeenten en provincies kunnen gebieden aanwijzen voor het opwekken van hernieuwbare energie en voor infrastructuurgebieden. De genoemde artikelen zijn ook van toepassing op de Noordzee. Bij amvb wordt geregeld in welke gevallen welk bestuursorgaan aanwijst. Bij amvb wordt geregeld aan welke eisen de gekozen gebieden moeten voldoen. In de artikelen 3.6, 3.8 en 3.9 van de Omgevingswet wordt bepaald dat het bestuursorgaan dat een gebied heeft aangewezen voor dat gebied een plan moet vaststellen met daarin mitigerende maatregelen. Bij amvb wordt geregeld aan welke eisen het plan moet voldoen.		Verkenning welke Rijksprogramma's en -projecten kansrijk zijn als versneld uitrolgebied. Informeren enkele relevante stakeholders over deze mogelijkheid voor andere gebieden.
--------------	---	--	---

	Plan-mer moet worden uitgevoerd op grond van het bestaande artikel 16.36 Ow. Passende beoordeling voor een plan is verplicht gesteld in artikel 16.53c, eerste lid, Ow Betrekken van infrastructuursysteembeheerders is feitelijk handelen en vaste praktijk.		
Lid 2	Mogelijkheid tot vrijstellen van projecten binnen gebieden als bedoeld in art. 15 sexies lid 1 van de projectMER-plicht, passende beoordeling op projectniveau en mitigerende maatregelen. Vrijstelling van de merplicht en merbeoordelingsplicht wordt op grond van artikel 16.43, vierde lid, Ow geregeld bij amvb. Vrijstelling van de passende beoordeling wordt geregeld in artikel 16.53c Ow en uitgewerkt bij amvb.		Bij amvb worden de op grond van de richtlijn vereiste voorwaarden verbonden aan de vrijstellingen.
Lid 3	Implementatie vindt plaats via artikel 16.53d Ow, op grond waarvan een screening moet worden uitgevoerd. Bij amvb worden nadere regels gesteld over de screening, bijvoorbeeld de termijn waarbinnen deze moet plaatsvinden.		

Lid 4	Implementatie vindt voornamelijk bij amvb plaats, waarin geregeld wordt dat mitigerende maatregelen getroffen moeten worden of gecompenseerd moet worden als uit de screening blijkt dat er onverwachte aanzienlijke effecten zijn. Voor financiële compensatie wordt een grondslag toegevoegd met artikel 13.6a Ow.		De invulling van financiële compensatie wordt niet verder gedefinieerd. We willen gebruik maken van deze mogelijkheid. Op dit moment worden deze mogelijkheden verkend.
Lid 5	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen. Zonodig worden bij amvb nadere regels gesteld.	Nationale regelgeving voorziet hier al in. Artikel geeft aan dat alleen extra effecten bij ingrepen in de energie-infrastructuur moeten worden beschouwd.	Lid 5 is tav de mer(boordeling) bestaande praktijk.
16			
Organisatie en belangrijkste beginselen van de vergunningsprocedure			
Lid 1	Implementatie vindt plaats door implementatie van de volgende artikelliden.		
Lid 2	Implementatie door wijzigingen van termijnen in ons vergunningstelsel voor wat betreft de bevestiging van de volledigheid van de ontvangen aanvraag binnen 30 (land)/45 dagen (zee). Dit wordt geregeld bij amvb. Op dit moment geldt er overeenkomstig de art. 4:5 en 4:15 Awb geen termijn voor het		Het onverwijld verzoeken om aanvullende gegevens bij een onvolledige aanvraag is vaste praktijk, omdat de beslistermijn begint te lopen vanaf de ontvangst van de aanvraag.

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

	aanvullen van een onvolledige aanvraag (slechts een redelijke termijn). Dat zal in zaken waarop dit lid van toepassing is moeten worden opgevat als "onverwijld".		
Lid 3	Artikel 2.48 Ow: de Minister van KGG wordt aangewezen als contactpunt. De mogelijkheid om stukken elektronisch in te dienen bestaat al op grond van artikel 16.1 Ow en 14.1 Omgevingsbesluit.		De taak van het contactpunt zal worden uitgevoerd door de uitvoeringsorganisatie RVO.
Lid 4	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen.		
Lid 5	Wettelijk kader bestaat in afdeling 3.4 Awb en hoofdstuk 6 en 7 Awb		Geen implementatie nodig, eenvoudige geschillenbeslechtsprocedures zijn geregeld in de Algemene wet bestuursrecht. Tegen een vergunning of de weigering ervan kan op grond van artikel 6:4 van de Algemene wet bestuursrecht een bezwaarschrift worden ingediend. Als de uniforme openbare voorbereidingsprocedure geldt, kunnen zienswijzen worden ingebracht op een ontwerpbesluit. Ook tegen het niet tijdig nemen van een besluit kan bezwaar of beroep worden ingesteld (artikel 6:2, tweede lid, Awb).
Lid 6	Implementatie door Artikel II van het wetsvoorstel waarmee in de Awb geregeld wordt dat tegen hernieuwbare energieprojecten beroep openstaat in één instantie.		In plaats van eerste beroep in te stellen bij de rechtbank, kan meteen beroep worden ingesteld bij de hoogste instantie, de Afdeling rechtspraak van de Raad van State.
Lid 7	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen.		Voorbeelden volgen nog.
Lid 8	Behoeft naar de aard geen implementatie.		

	Kan worden toegepast binnen de huidige kaders van de Ow en de Awb.		
Lid 9	Behoeft geen implementatie. Reeds verankerd in nationale regelgeving.	Openbaarheid van besluiten rond vergunningen is al geregeld. Moet worden toegepast binnen de huidige kaders van de Ow en de Awb.	
16 bis			
Vergunningsprocedure in gebieden voor de versnelde uitrol van hernieuwbare energie			
Lid 1	Is grotendeels reeds verankerd in nationale regelgeving. Kennisgeving bij verlenging is deels geregeld in bestaand recht (artikel 16.66, derde lid, Ow voor de uniforme openbare voorbereidingsprocedure) en wordt aangevuld bij amvb.	Maximale termijnen vallen binnen ons huidige stelsel, geen aanpassingen nodig.	Reguliere procedure Awb De beslistermijn begint op het tijdstip dat een aanvraag is ontvangen (artikel 4:13, eerste lid). Binnen een bij wettelijk voorschrift bepaalde termijn of, bij het ontbreken van zulk een termijn, binnen een redelijke termijn na ontvangst van de aanvraag moet een besluit genomen worden (artikel 4:13, eerste lid). In de Omgevingswet is voor omgevingsvergunningen een termijn gesteld: Artikel 16.61. (begin beslistermijn) Als een beslissing op de aanvraag om een omgevingsvergunning wordt aangehouden, wordt voor de toepassing van artikel 16.64, eerste lid, van deze wet of artikel 3:18, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht in plaats van de dag van ontvangst van de aanvraag uitgegaan van de dag waarop de aanhouding eindigt. Artikel 16.64. (beslistermijn en kennisgeving) 1Het bevoegd gezag beslist op de aanvraag om een omgevingsvergunning binnen acht weken of, als de voorgenomen beslissing op de aanvraag instemming als bedoeld in artikel 16.16 behoeft, binnen twaalf weken na ontvangst van de aanvraag. 2Het bevoegd gezag kan de beslistermijnen, bedoeld in het eerste lid, eenmaal met ten hoogste zes weken verlengen. Dit besluit wordt bekendgemaakt binnen de beslistermijn.

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

			De beslistermijn duurt dus in beginsel 8 weken, tenzij instemming vereist is, dan duurt de termijn 12 weken. De termijn kan met ten hoogste zes weken verlengd worden. Uniforme openbare voorbereidingsprocedure Deze procedure is, voor zover relevant, van toepassing op een projectbesluit, een Natura-2000-activiteit en in sommige gevallen, als het bevoegd gezag daartoe besluit, op een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Artikel 3:18 Awb 1. Indien het een besluit op aanvraag betreft, neemt het bestuursorgaan het besluit zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk zes maanden na ontvangst van de aanvraag. 2. Indien de aanvraag een zeer ingewikkeld of omstreden onderwerp betreft, kan het bestuursorgaan, alvorens een ontwerp ter inzage te leggen, binnen acht weken na ontvangst van de aanvraag de in het eerste lid bedoelde termijn met een redelijke termijn verlengen. Voordat het bestuursorgaan een besluit tot verlenging neemt, stelt het de aanvrager in de gelegenheid zijn zienswijze daarover naar voren te brengen. Op grond van artikel 16.66, derde lid, Ow bedraagt de redelijke termijn voor verlenging ten hoogste zes weken
Lid 2	Is grotendeels verankerd in nationale regelgeving. Kennisgeving bij verlenging wordt geregeld bij amvb.		Zie bij artikel 16bis, eerste lid.
Lid 3	In artikel 16.53c, derde en vierde lid, Ow is een grondslag toegevoegd voor uitzondering op de verplichting een passende beoordeling uit te voeren. Een grondslag voor uitzondering op de mer(boordelings)plicht zit al in artikel 16.43, vierde lid, Ow.	Ons is niet duidelijk of de vrijstelling alleen betrekking heeft op de mer-beoordeling of ook op de mer. Deze vraag hebben we in de RED III-tool en per e-mail gesteld aan de EC, maar we	

	Uitzonderingen worden uitgewerkt bij amvb.	hebben nog geen antwoord ontvangen.	
Lid 4	Artikel 16.53d Ow: screening en doelen van de screening. Vierde lid: als blijkt dat er toch effecten zijn wordt daarover een besluit genomen. Verstrekken aanvullende informatie en termijn waarbinnen de screening moet worden afgerond worden geregeld bij amvb.	We hebben in de RED III-tool en per e-mail de vraag gesteld aan de EC of de screening hetzelfde is als de mer-beoordeling, maar we hebben nog geen antwoord ontvangen.	
Lid 5	Bij amvb wordt geregeld dat de uitzonderingen op de mer(boordelings)plicht en passende beoordelingsplicht niet gelden als naar aanleiding van de screening in een besluit wordt vastgelegd dat er effecten zijn. Mitigerende maatregelen en regels over compensatie worden op grond van de artikelen 3.6, 3.8 en 3.9, nader uitgewerkt bij amvb, in een plan beschreven en vervolgens in een vergunning aan de exploitant verplicht gesteld. Voor financiële compensatie wordt in artikel 13.6a Ow een grondslag opgenomen.		Bij amvb worden projecten voor wind- en fotovoltaïsche zonne-energie integraal vrijgesteld van de verplichting om naar aanleiding van de screening alsnog beoordelingen uit te voeren. We hebben het gebruik van deze bronnen namelijk nodig om aan de doelstellingen te voldoen. We kiezen ervoor om financiële compensatie mogelijk te maken.
Lid 6	Geen implementatie nodig.		De procedurele tussenstappen waarvoor de richtlijn de lex silencio positivo verplicht stelt worden bij ons al van rechtswege verleend.
16 ter Vergunningsprocedure buiten gebieden voor de versnelde uitrol van hernieuwbare energie			

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Lid 1	Geen implementatie nodig, dit is al geregeld in artikel 4:13 Awb en de artikelen 16.61 en 16.64 Ow (reguliere procedure) en artikel 3:18 Awb en artikel 16.66 Ow (uniforme openbare voorbereidingsprocedure) . Kennisgeven reden uitstel is voor de uniforme openbare voorbereidingsprocedure geregeld in artikel 16.66, derde lid Ow. Voor de regulier procedure is geen implementatie nodig, de verlenging past binnen de basis-termijn uit de richtlijn.	Maximale termijnen vallen binnen ons huidige stelsel.	Reguliere procedure Awb De beslistermijn begint op het tijdstip dat een aanvraag is ontvangen (artikel 4:13, eerste lid). Binnen een bij wettelijk voorschrift bepaalde termijn of, bij het ontbreken van zulk een termijn, binnen een redelijke termijn na ontvangst van de aanvraag moet een besluit genomen worden (artikel 4:13, eerste lid). In de Omgevingswet is voor omgevingsvergunningen een termijn gesteld: Artikel 16.61. (begin beslistermijn) Als een beslissing op de aanvraag om een omgevingsvergunning wordt aangehouden, wordt voor de toepassing van artikel 16.64, eerste lid, van deze wet of artikel 3:18, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht in plaats van de dag van ontvangst van de aanvraag uitgegaan van de dag waarop de aanhouding eindigt. Artikel 16.64. (beslistermijn en kennisgeving) 1Het bevoegd gezag beslist op de aanvraag om een omgevingsvergunning binnen acht weken of, als de voorgenomen beslissing op de aanvraag instemming als bedoeld in artikel 16.16 behoeft, binnen twaalf weken na ontvangst van de aanvraag. 2Het bevoegd gezag kan de beslistermijnen, bedoeld in het eerste lid, eenmaal met ten hoogste zes weken verlengen. Dit besluit wordt bekendgemaakt binnen de beslistermijn. De beslistermijn duurt dus in beginsel 8 weken, tenzij instemming vereist is, dan duurt de termijn 12 weken. De termijn kan met ten hoogste zes weken verlengd worden. Uniforme openbare voorbereidingsprocedure Deze procedure is, voor zover relevant, van toepassing op een projectbesluit, een Natura-2000-activiteit en in sommige gevallen, als het bevoegd gezag daartoe besluit, op een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Artikel 3:18 Awb 1. Indien het een besluit op aanvraag betreft, neemt het bestuursorgaan het besluit zo
-------	---	---	--

			spoedig mogelijk, doch uiterlijk zes maanden na ontvangst van de aanvraag. 2. Indien de aanvraag een zeer ingewikkeld of omstreden onderwerp betreft, kan het bestuursorgaan, alvorens een ontwerp ter inzage te leggen, binnen acht weken na ontvangst van de aanvraag de in het eerste lid bedoelde termijn met een redelijke termijn verlengen. Voordat het bestuursorgaan een besluit tot verlenging neemt, stelt het de aanvrager in de gelegenheid zijn zienswijze daarover naar voren te brengen. Op grond van artikel 16.66, derde lid, Ow, bedraagt de redelijke termijn voor verlenging maximaal zes weken.
Lid 2	Eén procedure voor de verschillende beoordelingen is al geregeld in artikel 11.15 van het Omgevingsbesluit. Advies over de gedetailleerdheid van de informatie voor de merbeoordeling is al geregeld in artikel 16.46 Ow. Niet als opzettelijk beschouwen van doden of verstoren wordt geregeld bij amvb. Hetzelfde geldt voor het mogelijk maken van maatregelen als proef. De genoemde termijnen passen binnen het Nederlandse recht, zie de toelichting bij het eerste lid.	Nog te bezien (door beleid) of de energietrajecten ook kunnen leiden tot doden van 'andere soorten' (niet VHR-soorten); in dat geval is art. 11.54 Bal ook relevant.	
16 quater Bespoediging van de vergunningsprocedure voor repowering			
Lid 1	Geen implementatie vereist.		De aansluiting op het transmissienet of het distributienet verloopt in Nederland niet via een vergunningenprocedure. Voor zover een omgevingsvergunning nodig is voor ingrepen in

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

			het fysieke domein, zijn daarvoor in de regel geen vergunningen nodig.
Lid 2	Implementatie vindt zonodig plaats bij amvb.		
Lid 3	Implementatie door artikel 16.53d, vijfde lid, Ow		
16 quinquies			
Vergunningsprocedure voor de installatie van apparatuur voor zonne-energie			
Lid 1	Implementatie door artikel 16.64, vijfde en zesde lid, Ow. Vrijstelling van de project-mer wordt geregeld bij amvb.		In artikel 16.64 Ow is een uitzondering opgenomen van de standaardtermijn van 12 tot 18 weken. We maken gebruik van de mogelijkheid uit de laatste zin van dit artikellid om zonnepanelen op monumenten uit te zonderen van deze verkorte procedure.
Lid 2	Geen implementatie vereist,		Voor deze projecten geldt in Nederland geen vergunningplicht.
16 sexies			
Vergunningsprocedure voor de installatie van warmtepompen			
Lid 1	Implementatie via artikel 16.64, vijfde en zesde lid Ow.		De gevallen waarvoor 1 maand geldt zijn niet vergunningplichtig. Voor de gevallen waarvoor een termijn van drie maanden geldt (warmtepompen met een open bodemenergiesysteem) is in artikel 16.64 Ow een uitzondering opgenomen van de standaardtermijn van 12 tot 18 weken.
Lid 2	Geen implementatie nodig.		Gaat over aansluiting op het net (binnen 2 weken). Wij kennen daarvoor geen publiekrechtelijke vergunning.
Lid 3	Implementatie via artikel 16.64, zesde lid.		We maken gebruik van de uitzondering voor warmtepompen op monumenten.
Lid 4	Geen implementatie vereist		Nationale regelgeving voorziet hier al in. Moet worden toegepast binnen de huidige kaders van de Ow en Awb (afd. 3.6).
16 septies			
Hoger openbaar belang			
	Implementatie vindt bij amvb (Bkl) plaats.		We kiezen er niet voor om de reikwijdte te beperken.
18			
Informatie en opleiding			
Lid 3			Implementatie wordt vormgegeven door niet-wettelijke maatregelen:

			Opleiden, kwalificeren en certificeren van installateurs die nodig zijn in de energietransitie, bijvoorbeeld: - Voor laadinfrastructuur is voor het opleiden en certificeren van installateurs hebben elf partners (waaronder IenW) in november 2023 een convenant getekend. Mensen Maken de Transitie pakt een deel van deze agenda op (met steun van IenW), en er zijn taken belegd bij de PPS^[1] - De Redesign.Life foundation werkt aan voorlichting en de instroom van leerlingen voor de automotive sector (met steun van IenW). Ook heeft het EV Kenniscentrum de afgelopen jaren gratis studiemateriaal ontwikkeld voor docenten om te gebruiken in hun lessen (met steun van IenW). ^[1] Publiek-private samenwerking leidt tot effectieve aanpak tekort laadpaalspecialisten - Connectr
Lid 4	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen.		De overheid heeft geen lijst gepubliceerd. Wel kan via de website van https://installq.nl/ worden gezocht naar erkende installateurs.
19			
Garanties van oorsprong voor energie uit hernieuwbare bronnen			
Lid 2, eerste alinea	Op grond van artikel 3, eerste lid van de Wet implementatie EU-richtlijn hernieuwbare energie voor garanties van oorsprong kunnen GVO's afgegeven worden voor gasvormige hernieuwbare brandstoffen van niet biologische oorsprong. In de REDIII kamerbrief van 7 juni 2024 is aangegeven dat geen gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid de standaardhoeveelheid in fractie te verdelen tot een veelvoud van 1 Wh. Er wordt middels de "wet implementatie REDIII		

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

	overig" een grondslag gecreëerd om verdere verfijning in de toekomst mogelijk te maken. Er wordt middels de "wet implementatie REDIII overig" een grondslag gecreëerd om verdere verfijning in de toekomst mogelijk te maken.		
Lid 2, tweede alinea	Er wordt middels de "wet implementatie REDIII overig" een grondslag gecreëerd om vereenvoudigde registratieprocessen en lagere registratiekosten in te kunnen voeren.		Nadere uitwerking volgt zonodig in ministeriële regelgeving ovg de gecreëerde grondslag.
Lid 2, vierde alinea	In Nederland worden GVO's enkel aan producenten van hernieuwbare energie afgegeven.		Nederland maakt gebruik van de reeds bestaande optie b (de marktwaarde van de garanties van oorsprong in aanmerking nemen bij de vaststelling van de financiële steun) om aan te tonen dat voldoende rekening is gehouden met de marktwaarde van de garantie van oorsprong.
Lid 3	Dit wordt geregeld in artikel 26 van de GVO-regeling.	De restenergiemix wordt op het moment dat de Association of Issuing Bodies berekend en gepubliceerd.	Aan artikel 26 toevoegen dat GVO's vervallen die niet uiterlijk 18 maanden na productie zijn afgeboekt.
Lid 4			gvo's moeten uiterlijk 6 maanden nadat zij zijn verlopen door energieonderneming worden geschrapt.
Lid 7	Artikel 2.61, tweede lid, onderdeel c van de Energiewet is de kapstok om dit te regelen. Is al uitgewerkt in artikel 24, eerste lid, onderdeel d van de GVO-regeling		
Lid 8	In de Gasrichtlijn is geregeld hoe en wat dit precies moet. De Gasrichtlijn hoeft echter pas in 2026 te worden geïmplementeerd.		Indien mogelijk meenemen in wetsvoorstel "wet implementatie REDIII overig".
Lid 13	Geen implementatie nodig, actie voor EC.		Artikel 2.61, tweede lid, onderdeel a van de Energiewet biedt de grondslag om de benodigde inlichtingen te verkrijgen.

Lid 13 bis	Geen implementatie nodig, actie voor EC.		
20			
Toegang tot en beheer van de netwerken			
Lid 3	Feitelijk handelen		Bevorderen van energie-efficiënte warmtenetten: RNES Titel 2.23 (Warmte-infrastructuur glastuinbouw) en RNES Titel 4.10 (Warmtenetten Investeringsubsidie) Stimuleren duurzame energieproductie en klimaattransitie (SDE++) Nationaal ontwikkelperspectief met de potentie van warmtebronnen en technieken in Nederland ('Ontwikkelperspectief duurzame warmtebronnen'). Deze wordt de komende tijd in samenwerking met NPLW en NPRES nader toepasbaar gemaakt voor decentrale overheden. (Kamerstukken II 2024/25, 32 813, nr. 1437)
20 bis			
Bevorderen van systeemintegratie van hernieuwbare elektriciteit			
lid 1	Artikel 3.78 (actief en passief openbaar maken) van de Energiewet biedt de kapstok om dit bij MR te regelen.		Wordt uitgewerkt in de Energieregeling (ministeriële regeling onder de Energiewet) die in juni 2025 in consultatie gaat en 1 januari 2026 in werking treedt.
lid 2	Deze gegevens zijn reeds te vinden op https://ned.nl/api .		
lid 3	Mogelijke verankering in Energiewet, na overleg met ESNL.		
lid 4			Implementatie via (het voorstel tot) Wet houdende regels ter uitvoering van Verordening (EU) 2023/1804. In een NTA Slimme private laadpunten en laaddiensten is geregeld wat een laadpaal moet kunnen om aan deze vereisten te kunnen voldoen. Bedrijven kunnen de NTA gebruiken om aan te tonen dat een laadpaal slim kan laden.

lid 5	Het is voor deze systemen mogelijk om deel te nemen aan de elektriciteitsmarkt, omdat het niet is uitgesloten in een gelijk speelveld er is, zonder dat dit ergens is geëxpliciteerd. De volgende artikelen uit de Energiewet zijn hierbij van belang: 2.1, 2.3, 2.34, 3.28 en 3.29.	Toegang tot elektriciteitsmarkten, met inbegrip van congestiebeheer en het aanbieden van flexibiliteits- en balanceringsdiensten, is uitgewerkt in methoden en voorwaarden conform de vereisten van Verordening (EU) 2019/943 en Richtlijn (EU) 2019/944. Deze regels verbieden de facto oneigenlijke uitsluiting of nadelige behandeling van technieken en typen deelnemers, waaronder kleine of mobiele systemen zoals thuisbatterijen en elektrische voertuigen en andere kleine gedecentraliseerde energiebronnen. Hiervoor zijn dus geen nieuwe regels nodig.	
22 bis			
Integratie van hernieuwbare energie in de industrie			
lid 1	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen en vraagt vaststelling streefcijfer.		CBS is momenteel monitoring aan het inrichten voor de doelen aandeel hernieuwbaar en aandeel RFNBO. In de INEK-update in 2027 zal voor het eerst gecommuniceerd worden over de voortgang van het doel. Beleidsprogramma opschaling hernieuwbare waterstof waarbinnen een jaarverplichting

			RFNBO's in industrie en een vraagsubsidie wordt ontwikkeld. Tevens is maatwerk hierbij relevant. Inwerkingtreding Jaarverplichting RNFBO in industrie per 1 januari 2027 voorzien via wijziging Wet milieubeheer en lagere regelgeving (AMvB en ministeriële regeling). Regeling vraagsubsidies ligt voor bij de EC voor staatssteuntoets.
lid 2	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen		Betreffende RFNBO's wordt aangesloten bij door de EC erkende vrijwillige regelingen voor aantonen voldoen aan productie-eisen van RFNBO's met inbegrip van BKG-berekeningen en communicatie hierover.
lid 3	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen.		Rapportage wordt meegenomen in INEK. Feitelijke volumes gaan via CBS, voor ramingen kan gebruik worden gemaakt van de cluster energiestrategieën.
22 ter Voorwaarden voor de verlaging van het streefcijfer voor het gebruik van hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong in de industriector			
lid 1	Behoeft geen implementatie.	Keuze om gebruik te maken van uitzonderingsgrond.	NL is voornemens geen gebruik te maken van deze uitzonderingsgrond, aangezien niet aan de gestelde voorwaarden kan worden voldaan.
lid 2	Behoeft geen implementatie. Rapportageverplichting indien gebruik wordt gemaakt van uitzonderingsgrond artikel 22 ter lid 1.		
23 Integratie van hernieuwbare energie in verwarming en koeling			
Lid 1	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen.		Het CBS verzamelt de statistiek voor het aandeel hernieuwbare warmte en koude. Methodewijzigingen zullen dit jaar door het CBS opgenomen worden in een nieuwe versie van het Protocol Monitoring Hernieuwbare Energie, RVO en CBS. Voortgang op het doel zal voor het eerst worden gecommuniceerd richting de EC in de INEK-update in 2027. Het PBL rekent jaarlijks de verwachte groei van hernieuwbare energie in de gebouwde omgeving uit op basis van bestaand beleid, voorgenomen beleid en geagendeerd beleid en publiceert de resultaten in de KEV (klimaat- en energieverkenning).

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

			In de Klimaatwet is opgenomen dat Nederland de netto broeikasgassen uiterlijk in 2050 tot nul reduceert. Tussentijds is het streven om in 2030 ten opzichte van 1990 een reductie van de emissies van 55% te behalen. Uit het Klimaatplan volgt dat Nederland niet stuur op subdoelen zoals het aandeel hernieuwbare energie en energiebesparing (p19; Klimaatplan 2021-2030). De gedachte is dat het aandeel hernieuwbare energie stijgt door de sturing op CO2-arme en CO2-vrije technieken. Nederland rapporteert via het Integraal Nationaal Energie-en Klimaatplan (INEK) aan Europa over de bijdrage aan deze doelen. Nationaal wordt jaarlijks de groei van hernieuwbare energie gerapporteerd in de Klimaat-en Energieverkenning. Nederland telt restwarmte- en koude mee voor het behalen van de gemiddelde jaarlijkse toenames. Dit wordt opgenomen in de invulling van de SHARES in 2025.
Lid 1 bis	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen, berekeningswijze.		Wordt door het CBS opgenomen in een nieuwe versie van het Protocol Monitoring Hernieuwbare Energie, RVO en CBS.
Lid 1 ter	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen.	Verwezen wordt naar onderzoek TNO. Zie art. 15 lid 3 en INEK.	Potentie bronnen: Ontwikkelperspectief Duurzame Warmtebronnen Potentie warmtenetten en all-electric in gebouwde omgeving: Startanalyse (geactualiseerd in 2025). Beschikbare warmtebronnen: Warmteatlas. Strategie voor nationaal energiesysteem: NPE.
Lid 2, aanhef	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen, berekeningswijze.		Wordt door het CBS opgenomen in een nieuwe versie van het Protocol Monitoring Hernieuwbare Energie, RVO en CBS.
Lid 2, vierde alinea	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen.		Gemeentes schetsen de mogelijkheden voor de verduurzaming van de gebouwde omgeving in de Transitievisie warmte en warmteprogramma's. kmo's: Erkende maatregelenlijst (EML) voor maatregelen voor gebouwen, faciliteiten en processen met een terugverdientijd korter dan 5

			jaar gekoppeld aan een energiebesparingsplicht. De lijsten worden gepubliceerd via RVO. eigenaren en huurders van gebouwen: verbeterjehuis.nl
Lid 4	Reeds geïmplementeerd.		Van deze opsommingen van maatregelen gebruikt NL al twee of meer maatregelen. Dit zijn in ieder geval b, d, f en h t/m l. Dit blijkt uit: B: Home owners. - NWF (financing) Groen licht voor jouw verduurzaming - Warmtefonds - ISDE (subsidy) ISDE: Subsidie voor verduurzaming van uw woning RVO.nl Housing associations - SAH (subsidy district heating) Stimuleringsregeling aardgasvrije huurwoningen (SAH) voor verhuurders aanvragen RVO.nl - ISDE ISDE: Subsidie voor verduurzaming van uw woning RVO.nl Owners associations - SVVE (subsidy) SVVE: Subsidieregeling verduurzaming voor VvE's - SAH (subsidy district heating) Stimuleringsregeling aardgasvrije huurwoningen (SAH) voor verhuurders aanvragen RVO.nl (gemengde VvE's) - NWF: Groen licht voor jouw verduurzaming - Warmtefonds Landlords (private) - SVOH (subsidy) Subsidieregeling Verduurzaming en Onderhoud Huurwoningen (SVOH) RVO.nl Public buildings - DuMaVa (subsidy) Subsidieregeling duurzaam maatschappelijk vastgoed (DUMAVA) RVO.nl - Bevorderen toegang tot financiering voor maatschappelijk vastgoed via bijdragen aan (doelgroepgerichte) fondsen. - Extra middelen voor verduurzaming van het Rijksvastgoed . D: Municipalities and provinces - CDOKE (Financing for municipalities and provinces to support planning, implementing and advice/support energy projects) Tijdelijke regeling

			capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) RVO.nl - NPLW (inter-governmental program, knowledge, support) Informatie voor gemeenten over de warmtetransitie NPLW F: Legislation (collective transformation/district heating) - Artikel 3.6, derde lid van de Omgevingswet. Obliges municipalities to draft and execute a heat program for all districts of the municipality or city. - WGIW Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie Overheid.nl Wetgevingskalender - Heat Act: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/wetsvoorstellen/detail?gry=wetsvoorstel%3A36576&cfg=wetsvoorstel_details I: Programma Groen Gas en onderdeel daarvan is bijmengverplichting groen gas voor energieleveranciers. Hier valt alleen geïnjecteerd groen gas onder. J: Routekaart Energieopslag K: bevorderen van energie-efficiënte stadsverwarming in de Warmtenetten Investeringssubsidie (WIS) en de Subsidie Warmte-Infrastructuur Glastuinbouw (SWiG). Ontwikkelfonds Warmte voor warmtegemeenschappen. L: Other than subsidies, financing, support and legislation, sustainability is promoted through tax incentives. examples - Energy taxation. Relative high marginal taxation on energy, both for gas as well as electricity, which is reduced with a fixed reduction. This dampens the total tax on energy, while retaining a marginal incentive to reduces energy consumption. Energiebelasting - EIA/MIA. For businesses it is possible to apply the Energy Investment Allowance (EIA). Energie Investeringsaftrek (EIA) Mia en Vamil RVO.nl With the EIA companies pay less tax when they invest in energy-efficient technologies and sustainable energy. Companies can deduct 40% of the investment costs from the fiscal
--	--	--	---

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

			profits, on top of the usual depreciation, which results in an average tax deduction of 10%.
24			
Stadsverwarming en -koeling			
Lid 1	Implementatie in bestaande en nieuwe regelgeving.		Bestaande regelgeving: Warmtewet art. 12a en artikel 7a van de warmteregeling. Nieuwe wetgeving: art. 2.22 en art. 2.23 in WcW, uitwerking in AMvB (nog in ontwikkeling).
Lid 2	Behoeft geen implementatie.	Nederland maakt gebruik van uitzondering in lid 10. 90% van warmtenetten betreft een efficiënt warmtenet.	
Lid 3	Behoeft geen implementatie.	Nederland maakt gebruik van uitzondering in lid 10. 90% van warmtenetten betreft een efficiënt warmtenet.	
Lid 4	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen. Vergt vaststellen indicatief cijfer van ten minste 2.2 procentpunt. Rapportage in INEK.	Vaststellen indicatief cijfer aandeel energie uit hernieuwbare bronnen en uit restwarmte en -koude in stadsverwarming en -koeling. LS mogen hernieuwbare elektriciteit meetellen.	CBS is bezig met het ontwikkelen van statistieken om de voortgang inzichtelijk te maken. Voortgang op het doel, samen met het vastgestelde streefcijfer, wordt voor het eerst richting de EC gecommuniceerd in de INEK-update in 2027.
Lid 4 bis	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen.		Deze rekenregel (jaarlijks gemiddelde toename) wordt opgenomen in de INEK.
Lid 4 ter	Behoeft geen implementatie.	Nederland maakt gebruik van uitzondering in lid 10. 90% van warmtenetten betreft een	

		efficiënt warmtenet.	
Lid 5	Behoeft geen implementatie.	Nederland maakt gebruik van uitzondering in lid 10. 90% van warmtenetten betreft een efficiënt warmtenet.	
Lid 6	Behoeft geen implementatie.	Nederland maakt gebruik van uitzondering in lid 10. 90% van warmtenetten betreft een efficiënt warmtenet.	
Lid 8	Behoeft geen implementatie.	Nederland maakt gebruik van uitzondering in lid 10. 90% van warmtenetten betreft een efficiënt warmtenet.	
Lid 9	Behoeft geen implementatie.	Nederland maakt gebruik van uitzondering in lid 10. 90% van warmtenetten betreft een efficiënt warmtenet.	
Lid 10	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen.	Nederland maakt gebruik van uitzondering, zoals omschreven in c). Voorgaande artikelen (lid 2 t/m 9) hoeven hierdoor niet geïmplementeerd te worden.	Dit blijkt uit jaarlijkse overzicht duurzaamheid warmtenetten (RVO 2024), berekening van RVO wijst uit dat 90,91% van de warmtenetten voldoet aan de in de Energie Efficiency Richtlijn 2023/1791, onder artikel 26, lid 2 onder a.
25			
Toename van hernieuwbare energie en reductie van de broeikasgasintensiteit in de vervoerssector			
Lid 1, eerste	Implementatie door wijziging van titel 9.7		Lidstaten kunnen bij de verplichting onderscheid maken in sturing op een

alineea, onderdeel l a	Wet milieubeheer (art. 9.7.2.1). Streefcijfer CO ₂ -reductie nader vastgesteld in Besluit energie vervoer in art. 3 (lid 1), 5a (lid 1), 5d (lid 1).		hernieuwbare energiedoelstelling of een CO ₂ -reductiedoelstelling. In titel 9.7 Wet milieubeheer (specifiek art. 9.7.2.1) wordt gekozen voor sturing op een CO ₂ -reductiedoelstelling.
Lid 1, eerste alineea, onderdeel l b, en tweede alineea	Implementatie in art. 9.7.2.1 (lid 1), 9.7.3.2 (lid 2), 9.7.4.6 (lid 1), van de Wet milieubeheer, nader uitgewerkt in streefcijfers in het Besluit energie vervoer in art. 3 (lid 4, 5 en 6), 5a (lid 4 en 5), 5d (lid 3 en 4).		
Lid 1, derde alineea	Implementatie in art. 9.7.2.1 (lid 1 t/m 3), 9.7.3.2 (lid 2, onder d) en 9.7.4.6 (lid 1, onder d) van de Wet milieubeheer, nader uitgewerkt in streefcijfers in Besluit energie vervoer in art. 5d (lid 4).		
Lid 1, vierde alineea	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen in verslaglegging.		
Lid 1, vijfde alineea	Implementatie in art. 9.7.2.1 (lid 1), 9.7.3.2 (lid 2) en 9.7.4.6 (lid 1) van de Wet milieubeheer, nader uitgewerkt in streefcijfers in het Besluit energie vervoer in art 3, 5a en 5d.		
Lid 2	Implementatie in art. 9.7.2.1 (lid 1 en lid 4) juncto titel 9.8, 9.7.3.2 (lid 2), 9.7.4.6 (lid 1) van de Wet milieubeheer. nader uitgewerkt in Hoofdstuk 2 van het Besluit energie vervoer en Hoofdstuk 2 van de Regeling energie vervoer		

Lid 3	Implementatie door feitelijk handelen.		Lidstaten kunnen brandstoffen op basis van hergebruikte koolstof in aanmerking nemen: van kan-bepaling wordt geen gebruik gemaakt. Lidstaten mogen bij de vaststelling van de verplichting voor brandstofleveranciers: a. bij leveranciers van elektriciteit en hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong, vrijstellen van een minimumaandeel geavanceerde biobrandstoffen en biogas: van kan-bepaling wordt gebruik gemaakt t.a.v. leveranciers van elektriciteit. b. sturen op volumes, energie-inhoud of broeikasgasemissies: gekozen voor sturen op broeikasgasemissies. c. onderscheid maken tussen verschillende energiedragers: van kan-bepaling wordt gebruik gemaakt, bijv. geen jaarverplichting op elektriciteit, LNG of CNG. d. onderscheid maken tussen zeevervoerssector en andere sectoren; van kan-bepaling wordt gebruik gemaakt met vaststelling eigen jaarverplichting inzake sector zeevaart (artikel 9.7.2.1 Wet milieubeheer).
Lid 4	Implementatie in par. 9.7.4 juncto art. 9.7.2.1 van de Wet milieubeheer		Lidstaten mogen particuliere oplaadpunten opnemen in mechanisme: van kan-bepaling wordt gebruik gemaakt via artikel 9.7.4.1, lid 1, onderdeel e, van de Wet milieubeheer.
26 Specifieke regels voor biobrandstoffen, vloeibare biomassa en biomassabrandstoffen die worden geproduceerd uit voedsel- en voedergewassen			
Lid 1	(Reeds) geïmplementeerd in de Wet milieubeheer in titel 9.7 Wet milieubeheer (art. 9.7.2.1, 9.7.4.1, lid 1, onderdelen a en b, 9.7.4.6, lid 1, onderdeel a); streefcijfers nader ingevuld in Besluit energie vervoer in art. 3 (lid 3), 5a (lid 3) en 5d (lid 3).		Vierde alinea: Lidstaten kunnen de art. 25-doelstelling verlagen in geval van een lager gebruik van voedsel- en voedergewassen van 7%: van deze kan-bepaling wordt geen gebruik gemaakt.
Lid 2	(Reeds) geïmplementeerd in de Wet milieubeheer (art. 9.7.2.1, 9.7.4.1, 9.7.4.2, 9.7.4.6, lid 1, onderdeel a)		Vijfde alinea: behoeft naar de aard van deze bepaling geen implementatie.

27 Berekeningsvoorschriften in de vervoerssector en met betrekking tot hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong, ongeacht hun eindgebruik			
Lid 1, 2 en 5	Adresseert de lidstaat: wordt vormgegeven door de berekening door de lidstaat bij de vaststelling van de hoogte van de jaarverplichting en het verschuldigd aantal per soort emissiereductie-eenheden ex artikel 9.7.2.1 van de Wet milieubeheer, nader uitgewerkt in het Besluit energie vervoer in art. 3, 5a en 5d. En wordt ingevuld ex artikel 9.7.4.6, vierde lid, bij het vaststellen van regels over de berekening van de CO₂-equivalent-ketenemissie (zie definitie <i>CO₂-equivalent-ketenemissie</i> in artikel 9.7.1.1).		Lid 1, onderdeel d: van de kan-bepaling om brandstoffen op basis van hergebruikte koolstof mee te nemen in de berekening, wordt geen gebruik gemaakt. Lid 1, tweede alinea: van de kan-bepaling tot verhoging van de max. 1,7% Bijlage IX-deel B-brandstoffen, wordt geen gebruik gemaakt.
Lid 3 en 4	Behoeft naar de aard van de bepaling geen implementatie.		
Lid 6	Wordt geregeld via erkenning door de Cie. van vrijwillige systemen ex artikel 30, vierde lid, RED.		
28 Overige bepalingen inzake hernieuwbare energie in de vervoerssector			
Lid 5	Behoeft naar de aard van deze bepaling geen implementatie, bevoegdheid EC.		
Lid 7	Behoeft naar de aard van deze bepaling geen implementatie, bevoegdheid EC.		
29 Duurzaamheids- en broeikasgasemissiereductiecriteria voor biobrandstoffen, vloeibare biomassa en biomassa-brandstoffen			
Lid 1	Deels reeds geïmplementeerd in de Wet milieubeheer (art. 9.7.4.2 en 9.7.4.3), nader	Eerste alinea: art. 9.7.4.2, lid 1, onderdeel a, en 9.7.4.3, onderdeel a),	

	uit te werken in het Besluit energie vervoer Via diverse (subsidie)regelingen	van de Wet milieubeheer, nader uitgewerkt in het Besluit energie vervoer in art. 3 (lid 1), 5a (lid 1) en 5d (lid 1). Tweede alinea: art. 9.7.4.2, lid 1, onderdeel a, en 9.7.4.3, onderdeel a), van de Wet milieubeheer,; deels reeds geïmplementeerd in art. 7 (lid 4), en art. 8 (lid 4), van het Besluit energie vervoer. Vierde alinea: niet van toepassing op sector vervoer	Tweede alinea, tweede volzin: Lidstaten kunnen sorteersystemen voor gemengd afval voorschrijven: van deze kan-bepaling wordt geen gebruik gemaakt. Bijvoorbeeld: - In de DEI+ https://www.rvo.nl/sites/default/files/2025-02/Handleiding_DEI_2025_05022025.pdf - In de in voorbereiding zijnde bijmengverplichting groen gas wordt opgenomen dat voldaan moet worden aan de RED duurzaamheidseisen en reductie-eisen, art 29 . - In de SDE++ is vereist dat voldaan wordt aan RED duurzaamheidseisen en reductie-eisen - In de ETS is vereist dat voldaan is aan de RED duurzaamheidseisen en reductie-eisen
Lid 3	Deels reeds geïmplementeerd in de Wet milieubeheer (art. 9.7.4.2, lid 1, onderdeel a, en 9.7.4.3, onderdeel a), en in art. 7 (lid 3) en art. 8 (lid 3) van het Besluit energie vervoer.		

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

	Via diverse (subsidie)regelingen.		Bijvoorbeeld: - In de DEI+ https://www.rvo.nl/sites/default/files/2025-02/Handleiding_DEI_2025_05022025.pdf - In de in voorbereiding zijnde bijmengverplichting groen gas wordt opgenomen dat voldaan moet worden aan de RED duurzaamheidseisen en reductie-eisen, art 29 . - In de SDE++ is vereist dat voldaan wordt aan RED duurzaamheidseisen en reductie-eisen - In de ETS is vereist dat voldaan is aan de RED duurzaamheidseisen en reductie-eisen
Lid 4	Deels reeds geïmplementeerd in de Wet milieubeheer (art. 9.7.4.2, lid 1, onderdeel a, en 9.7.4.3, onderdeel a), en in art. 7 (lid 3) en art. 8 (lid 3) van het Besluit energie vervoer. Via diverse (subsidie)regelingen.		Bijvoorbeeld: - In de DEI+ https://www.rvo.nl/sites/default/files/2025-02/Handleiding_DEI_2025_05022025.pdf - In de in voorbereiding zijnde bijmengverplichting groen gas wordt opgenomen dat voldaan moet worden aan de RED duurzaamheidseisen en reductie-eisen, art 29 . - In de SDE++ is vereist dat voldaan wordt aan RED duurzaamheidseisen en reductie-eisen - In de ETS is vereist dat voldaan is aan de RED duurzaamheidseisen en reductie-eisen
Lid 5	Deels reeds geïmplementeerd in de Wet milieubeheer (art. 9.7.4.2, lid 1, onderdeel a, en 9.7.4.3, onderdeel a), en in art. 7 (lid 3) en art. 8 (lid 3) van het Besluit energie vervoer. Via diverse (subsidie)regelingen.		Bijvoorbeeld: - In de DEI+ https://www.rvo.nl/sites/default/files/2025-02/Handleiding_DEI_2025_05022025.pdf - In de in voorbereiding zijnde bijmengverplichting groen gas wordt opgenomen dat voldaan moet worden aan de RED duurzaamheidseisen en reductie-eisen, art 29 . - In de SDE++ is vereist dat voldaan wordt aan RED duurzaamheidseisen en reductie-eisen

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

			- In de ETS is vereist dat voldaan is aan de RED duurzaamheidseisen en reductie-eisen
Lid 6	Deels reeds geïmplementeerd in de Wet milieubeheer (art. 9.7.4.2, lid 1, onderdeel a, en 9.7.4.3, onderdeel a), en in art. 7 (lid 3) en art. 8 (lid 3) van het Besluit energie vervoer. Via diverse (subsidie)regelingen.		Bijvoorbeeld: - In de DEI+ https://www.rvo.nl/sites/default/files/2025-02/Handleiding_DEI_2025_05022025.pdf - In de in voorbereiding zijnde bijmengverplichting groen gas wordt opgenomen dat voldaan moet worden aan de RED duurzaamheidseisen en reductie-eisen, art 29 . - In de SDE++ is vereist dat voldaan wordt aan RED duurzaamheidseisen en reductie-eisen - In de ETS is vereist dat voldaan is aan de RED duurzaamheidseisen en reductie-eisen
Lid 7 bis	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen	Behoeft naar de aard van de bepaling geen implementatie.	Wordt meegenomen in de INEK.
Lid 7 ter	Feitelijk handelen.	Behoeft naar de aard van de bepaling geen implementatie.	Wordt meegenomen in de INEK.
Lid 10	Via diverse (subsidie)regelingen.		Bijvoorbeeld: - In de DEI+ https://www.rvo.nl/sites/default/files/2025-02/Handleiding_DEI_2025_05022025.pdf - In de in voorbereiding zijnde bijmengverplichting groen gas wordt opgenomen dat voldaan moet worden aan de RED duurzaamheidseisen en reductie-eisen, art 29 . - In de SDE++ is vereist dat voldaan wordt aan RED duurzaamheidseisen en reductie-eisen - In de ETS is vereist dat voldaan is aan de RED duurzaamheidseisen en reductie-eisen
Lid 13	Geen implementatie nodig: Niet van toepassing op NL	De ultraperifere regio's van de EU zijn Guadeloupe, Frans Guyana, Martinique, Mayotte, Réunion	

		en Saint Martin (Frankrijk), de Canarische Eilanden (Spanje) en de Azoren en Madeira (Portugal)	
Lid 15	Feitelijk handelen.		Van deze mogelijkheid wordt gebruik gemaakt voor SDE-subsidieverleningen die voor 20 november 2023 zijn verstrekt onder de voorwaarden zoals die golden in de versie van de Richtlijn die op 29 september 2020 van kracht was (REDII).
29 bis Broeikasgasemissiereductiecriteria voor hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische en brandstoffen op basis van hergebruikte koolstof			
Lid 1	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen en is uitgewerkt in art. 9.7.4.4, onderdeel a, van de Wet milieubeheer, nader uitgewerkt in het Besluit energie vervoer in art. 9 (lid 2) en 9a (lid 2).		
Lid 2	Implementatie wordt vormgegeven door feitelijk handelen		
Lid 3	Behoeft geen implementatie, bevoegdheid EC.		
30 Verificatie van de naleving van de duurzaamheids- en broeikasgasemissiereductiecriteria			
Lid 1-2 (vervoer)	Deels reeds geïmplementeerd met: onderdeel van certificering duurzaamheidssysteem ex artikel 30, lid 4, richtlijn (EU) 2008/2001; verwerkt in bewijs van duurzaamheid (Proof of Sustainability; PoS) ex artikel 9.7.4.2 en 9.7.4.3 Wet milieubeheer; nader uit te werken in het Besluit energie vervoer nader uitgewerkt in het		

	Besluit energie vervoer in art. 7 (lid 3) en 8 (lid 3). Toepassing massabalans in artikel 9.7.6.2 Wet milieubeheer: nader uitgewerkt in artikel 6 van de Regeling energie vervoer		
Lid 1	Via diverse (subsidie)regelingen.		Bijvoorbeeld: - In de DEI+ https://www.rvo.nl/sites/default/files/2025-02/Handleiding_DEI_2025_05022025.pdf - In de in voorbereiding zijnde bijmengverplichting groen gas wordt opgenomen dat voldaan moet worden aan de RED duurzaamheidseisen en reductie-eisen, art 29 . - In de SDE++ is vereist dat voldaan wordt aan RED duurzaamheidseisen en reductie-eisen - In de ETS is vereist dat voldaan is aan de RED duurzaamheidseisen en reductie-eisen
Lid 2	Via diverse (subsidie)regelingen.		Bijvoorbeeld: - In de DEI+ https://www.rvo.nl/sites/default/files/2025-02/Handleiding_DEI_2025_05022025.pdf - In de in voorbereiding zijnde bijmengverplichting groen gas wordt opgenomen dat voldaan moet worden aan de RED duurzaamheidseisen en reductie-eisen, art 29 . - In de SDE++ is vereist dat voldaan wordt aan RED duurzaamheidseisen en reductie-eisen - In de ETS is vereist dat voldaan is aan de RED duurzaamheidseisen en reductie-eisen
Lid 3	Eerste alinea: art. 9.7.4.12 van de Wet milieubeheer, nader uit te werken in het Besluit energie vervoer in art. 16 tot en met 24. Tweede alinea, tweede volzin: bekendmaking art. 9.7.4.14 van de Wet milieubeheer, nader uitgewerkt in het Besluit energie vervoer in art. 32. Opstellen passende norm voor onafhankelijke audits: nader uit te	Tweede alinea: Eerste volzin: Behoeft geen omzetting, in de wetgeving wordt geen onderscheid gemaakt in geografische oorsprong en type grondstof.	Bijvoorbeeld: - In de DEI+ https://www.rvo.nl/sites/default/files/2025-02/Handleiding_DEI_2025_05022025.pdf

	werken in het Besluit energie vervoer Via diverse (subsidie)regelingen.		- In de in voorbereiding zijnde bijmengverplichting groen gas wordt opgenomen dat voldaan moet worden aan de RED duurzaamheidseisen en reductie-eisen, art 29 . - In de SDE++ is vereist dat voldaan wordt aan RED duurzaamheidseisen en reductie-eisen - In de ETS is vereist dat voldaan is aan de RED duurzaamheidseisen en reductie-eisen
Lid 4	Via diverse (subsidie)regelingen.		Bijvoorbeeld: - In de DEI+ https://www.rvo.nl/sites/default/files/2025-02/Handleiding_DEI_2025_05022025.pdf - In de in voorbereiding zijnde bijmengverplichting groen gas wordt opgenomen dat voldaan moet worden aan de RED duurzaamheidseisen en reductie-eisen, art 29 . Deze verplichting is geen implementatie, die volgt uit de RED - In de SDE++ is vereist dat voldaan wordt aan RED duurzaamheidseisen en reductie-eisen - In de ETS is vereist dat voldaan is aan de RED duurzaamheidseisen en reductie-eisen - In de jaarverplichting energie vervoer. Dat is implementatie van de RED, dus moet voldaan worden aan alle relevante artikelen - in de NIKI regeling wordt voor de inzet van biogene grondstoffen verwezen naar bijlage IX A van de RED en naar de duurzaamheidssystemen conform artikel 30 lid 4
Lid 6	Implementatie niet nodig.		Lidstaten kunnen nationale systemen instellen voor de naleving: van deze kan-bepaling wordt geen gebruik gemaakt.
Lid 9	Via diverse (subsidie)regelingen.		Bijvoorbeeld: - In de DEI+ https://www.rvo.nl/sites/default/files/2025-02/Handleiding_DEI_2025_05022025.pdf - In de in voorbereiding zijnde bijmengverplichting groen gas wordt opgenomen dat voldaan moet worden aan de RED duurzaamheidseisen en reductie-eisen, art 29 . - In de SDE++ is vereist dat voldaan wordt aan RED duurzaamheidseisen en reductie-eisen - In de ETS is vereist dat voldaan is aan de RED duurzaamheidseisen en reductie-eisen
Lid 10	Behoeft naar haar aard geen implementatie, bevoegdheid EC.		
31 bis Uniedatabank			

Lid 1	Behoeft naar de aard van deze bepaling geen implementatie, opdracht voor EC.		
Lid 2	artikel 9.7.1.3 Wet milieubeheer, nader uitgewerkt in artikel 3b Regeling energie vervoer Artikel 9.10.1.2. Concept wetsvoorstel Wet jaarverplichting hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong in de industrie Artikel 9.9.1.2. Concept wetsvoorstel jaarverplichting groen gas		
Lid 3	Behoeft naar de aard van deze bepaling geen implementatie.		
Lid 4	Artikel 9.10.1.2. Concept wetsvoorstel Wet jaarverplichting hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong in de industrie Artikel 9.9.1.2. Concept wetsvoorstel jaarverplichting groen gas		
Lid 5	artikel 9.7.1.3 Wet milieubeheer, nader uitgewerkt in artikel 3b Regeling energie vervoer	Beleidsmatige keuze over wel/geen nationale databank moet nog gemaakt worden.	
Lid 6	Behoeft naar de aard van deze bepaling geen implementatie, opdracht voor EC.		
33 Toezicht door de Commissie			
Lid 3	Behoeft naar de aard van deze bepaling geen implementatie, opdracht voor EC.		
35			

Uitoefening van de bevoegdheidsdelegatie			
	Behoeft naar de aard van deze bepaling geen implementatie.		
Bijlage I Totale nationale streefcijfers voor het aandeel energie uit hernieuwbare bronnen in het bruto-eindverbruik van energie in 2020			
	Reeds geïmplementeerd in artikel 9.7.2.1 Wm en nader uitgewerkt in Besluit Energievervoer (art. 3)		
Bijlage I bis Nationale aandelen energie uit hernieuwbare bronnen voor verwarming en koeling in het bruto-energieverbruik van energie voor 2020-2030			
Bijlage III Energie-inhoud van brandstoffen			
	Behoeft naar de aard van deze bepaling geen implementatie		
Bijlage IX			
	Implementatie Wet milieubeheer (art. 9.7.4.6, lid 1, onderdelen b en c, en art. 9.7.4.8, lid 1)		
Artikel 2 Wijziging verordening (EU) 2018/1999			
Verwerkt in INEK			
Artikel 3 Wijzigingen van Richtlijn 98/70/EG			
Artikel 1	Reeds geïmplementeerd in hoofdstuk 2 (art. 2.1) van het Besluit brandstoffen luchtverontreiniging		
Artikel 2	Wijziging van artikel 1.1 van het Besluit brandstoffen luchtverontreiniging (gewijzigde definitie van biobrandstoffen; nieuwe definitie van leverancier)		

Artikel 4, lid 1	Wijziging van artikel 2.5 (lid 1) van het Besluit brandstoffen luchtverontreiniging		
Artikel 4, lid 2	Reeds geïmplementeerd in art. 1.1 (definitie van gasolie voor mobiele machines) en art. 2.6 (lid 1 en 2) van het Besluit brandstoffen luchtverontreiniging		
Artikel 7bis tot en met 7sexies	Implementatie via vervallen van titel 9.8 van de Wet milieubeheer (Rapportage – en reductieverplichting vervoersemisssies)		
Artikel 9	Behoeft naar de aard van deze bepaling geen implementatie.		
Bijlage I, II, IV en V	Bijlage I en II: Implementatie via reeds bestaande art. 2.3 en 2.5 van het Besluit brandstoffen luchtverontreiniging en wijziging Regeling brandstoffen luchtverontreiniging. Bijlage III en IV: implementatie via vervallen titel 9.8. van de Wet milieubeheer.		